

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 23.4.2004
COM(2004) 248 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ
ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ**

**Εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ
του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,
όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/15/ΕΚ της Επιτροπής
της 27ης Φεβρουαρίου 1998**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
2.	ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ	12
3.	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ	14
4.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΣΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	19
4.1.	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές (πληροφορίες παρακολούθησης)	24
5.	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΣΕ «ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ»	26
6.	ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΤΟΥ 1998 ΚΑΙ ΤΟΥ 2000	28
6.1.	Επεξεργασία λυμάτων	28
6.2.	Αποχέτευση	28
7.	ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	34
8.	ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002	36
9.	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΕ ΥΔΑΤΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ (ΑΡΘΡΟ 13)	38
10.	ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΥΜΑΤΟΛΑΣΠΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	40
11.	Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ	42
11.1.	Βέλγιο	42
11.1.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	42
11.1.2.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές	42
11.1.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας	42
11.1.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές	43
11.1.3.	Δίκτυα αποχέτευσης	44
11.1.4.	Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000	44

11.1.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	45
11.1.6. Λυματολάσπη.....	46
11.2. Δανία	48
11.2.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	48
11.2.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000.....	48
11.2.2.1.Βαθμός επεξεργασίας.....	48
11.2.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)	49
11.2.3. Δίκτυα αποχέτευσης.....	49
11.2.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	50
11.2.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	50
11.2.6. Λυματολάσπη.....	50
11.3. Γερμανία.....	51
11.3.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	51
11.3.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	51
11.3.2.1.Βαθμός επεξεργασίας.....	51
11.3.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	52
11.3.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	52
11.3.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	53
11.3.4.1.Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	53
11.3.4.2.Δίκτυο αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	53
11.3.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	54
11.3.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	54
11.3.7. Λυματολάσπη.....	55
11.4. Ελλάδα	56
11.4.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	56

11.4.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	56
11.4.2.1.Βαθμός επεξεργασίας.....	57
11.4.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	58
11.4.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	59
11.4.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	61
11.4.4.1.Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	61
11.4.4.2.Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	62
11.4.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	63
11.4.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	63
11.4.7. Λυματολάσπη.....	64
11.5. Ισπανία	65
11.5.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	65
11.5.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	65
11.5.2.1.Βαθμός επεξεργασίας.....	65
11.5.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	66
11.5.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	66
11.5.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	67
11.5.4.1.Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	67
11.5.4.2.Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	67
11.5.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	68
11.5.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές	69
11.5.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	70
11.5.8. Λυματολάσπη.....	70

11.6.	Γαλλία	71
11.6.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	71
11.6.2.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές	71
11.6.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας	71
11.6.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές	72
11.6.3.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές κανονικής ευαισθησίας – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000	72
11.6.4.	Δίκτυα αποχέτευσης	73
11.6.4.1.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994	73
11.6.4.2.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	74
11.6.5.	Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000	74
11.6.6.	Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	75
11.6.7.	Λυματολάσπη	76
11.7.	Ιρλανδία	77
11.7.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	77
11.7.2.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές ...	77
11.7.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας	78
11.7.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές	79
11.7.3.	Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000 ..	80
11.7.4.	Δίκτυα αποχέτευσης	81
11.7.4.1.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές	81
11.7.4.2.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	81
11.7.5.	Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000	82
11.7.6.	Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	83
11.7.7.	Λυματολάσπη	83

11.8.	Ιταλία.....	85
11.8.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	85
11.8.2.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	85
11.8.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας.....	85
11.8.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	86
11.8.3.	Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	87
11.8.4.	Δίκτυα αποχέτευσης.....	88
11.8.4.1.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	88
11.8.4.2.	Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις λυμάτων σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας».....	88
11.8.5.	Επεξεργασία λυμάτων σε πόλεις με ι.π. > 150.000	89
11.8.6.	Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	91
11.8.7.	Λυματολάσπη.....	92
11.9.	Λουξεμβούργο	93
11.9.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	93
11.9.2.	Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000.....	93
11.9.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας.....	93
11.9.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)	94
11.9.3.	Δίκτυα αποχέτευσης.....	94
11.9.4.	Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	94
11.9.5.	Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	94
11.9.6.	Λυματολάσπη.....	94
11.10.	Κάτω Χώρες.....	95
11.10.1.	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	95
11.10.2.	Οικισμοί	95
11.10.2.1.	Βαθμός επεξεργασίας.....	95
11.10.2.2.	Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης).....	95

11.10.3. Δίκτυα αποχέτευσης.....	96
11.10.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	96
11.10.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	97
11.10.6. Λυματολάσπη.....	97
11.11. Αυστρία.....	98
11.11.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	98
11.11.2. Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	98
11.11.2.1. Βαθμός επεξεργασίας.....	98
11.11.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης).....	99
11.11.3. Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.	100
11.11.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	100
11.11.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους που έχουν προσδιοριστεί από άλλα κράτη μέλη.....	100
11.11.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	101
11.11.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	101
11.11.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	102
11.11.7. Λυματολάσπη.....	102
11.12. Πορτογαλία	104
11.12.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	104
11.12.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	104
11.12.2.1. Βαθμός επεξεργασίας.....	104
11.12.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	105
11.12.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	106
11.12.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	106

11.12.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές	106
11.12.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»	106
11.12.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. >150.000.....	107
11.12.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές	108
11.12.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	108
11.12.8. Λυματολάσπη.....	109
11.13. Φινλανδία	110
11.13.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	110
11.13.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000.....	110
11.13.2.1. Βαθμός επεξεργασίας.....	110
11.13.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης).....	111
11.13.3. Δίκτυα αποχέτευσης.....	112
11.13.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	113
11.13.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	113
11.13.6. Λυματολάσπη.....	113
11.14. Σουηδία	114
11.14.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	114
11.14.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000.....	114
11.14.2.1. Βαθμός επεξεργασίας.....	114
11.14.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης).....	115
11.14.3. Δίκτυα αποχέτευσης.....	115
11.14.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	116
11.14.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)	116
11.14.6. Λυματολάσπη.....	116
11.15. Ηνωμένο Βασίλειο	118
11.15.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών.....	118
11.15.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.....	119

11.15.2.1. Βαθμός επεξεργασίας.....	119
11.15.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές.....	120
11.15.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000.....	121
11.15.4. Δίκτυα αποχέτευσης.....	122
11.15.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές	122
11.15.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2000	122
11.15.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000.....	123
11.15.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές	123
11.15.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο13)	124
11.15.8. Λυματολάσπη.....	124
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ.....	125
13. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	129
14. ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΣ:.....	130

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τον Ιανουάριο του 1999, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε την πρώτη της έκθεση¹ σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991, για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων,² όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/15/ΕΚ της Επιτροπής της 27ης Φεβρουαρίου 1998³. Η οδηγία αυτή συνιστά έναν από τους ακρογωνιαίους λίθους της κοινοτικής πολιτικής για τα ύδατα και σκοπός της είναι η προστασία του περιβάλλοντος από τις αρνητικές επιπτώσεις της απόρριψης των αστικών λυμάτων.

Η πρώτη έκθεση της Επιτροπής παρέχει λεπτομερείς πληροφορίες για τη ρύπανση που προκαλούν τα αστικά λύματα και περιλαμβάνει μια πρώτη έκθεση σχετικά με την πρόοδο που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας. Αυτή η πρώτη έκθεση υπογραμμίζει τις ουσιαστικές προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, τις υψηλές δαπάνες που εκτιμάται ότι απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας και τις καθυστερήσεις που προβλέπονται για πολλές μεγάλες πόλεις, όπως οι Βρυξέλλες και το Μιλάνο.

Η δεύτερη έκθεση της Επιτροπής⁴ παρέχει λεπτομέρειες για τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών και τα μέτρα που είχαν εφαρμόσει τα κράτη μέλη μέχρι τη λήξη της προθεσμίας της 31ης Δεκεμβρίου 1998. Τον μήνα αυτό έληξε η προθεσμία που είχε τεθεί στα κράτη μέλη προκειμένου να μεριμνήσουν μεταξύ άλλων, για την κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές. Η έκθεση βασίστηκε στις απαντήσεις που απέστειλαν τα κράτη μέλη και σε μία μελέτη⁵ για τις ευαίσθητες περιοχές την οποία εκπόνησαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής. Για την έκθεση αυτή, μόνο 13 από τα κράτη μέλη διαβίβασαν στην Επιτροπή όλες τις ζητηθείσες πληροφορίες σχετικά με την επεξεργασία των λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές.

Η δεύτερη σημαντική ημερομηνία στο πλαίσιο της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων ήταν η 31η Δεκεμβρίου 2000. Την ημερομηνία αυτή έληγε η προθεσμία που είχε τεθεί στα κράτη μέλη προκειμένου να μεριμνήσουν για την κατασκευή εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 που απέρριπταν τα λύματά τους στις λεγόμενες «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»⁶. Επιπλέον,

¹ COM(1998) 775 τελικό, 15.1.1999

² ΕΕ L 135, της 30.5.1991, σ. 40

³ ΕΕ L 67, της 7.3.1998, σ. 29

⁴ COM (2001) 685 τελικό, 21.11.2001

⁵ «Έλεγχος των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευάλωτες ζώνες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για τα νιτρικά άλατα και των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες κατά τις διατάξεις της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων», Διαχείριση των περιβαλλοντικών πόρων (ΔΠΠ), από Μάρτιο 1999 έως Ιούνιο 2000. Ονομάζονται επίσης Εκθέσεις ΔΠΠ.

⁶ «Κανονική» καλείται η περιοχή η οποία δεν έχει προσδιοριστεί ως ευαίσθητη (άρθρο 5 και παράρτημα II Α της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ) του Συμβουλίου, ούτε ως λιγότερο ευαίσθητη (άρθρο 6 και παράρτημα II Β της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ) του Συμβουλίου. Τα αστικά λύματα που απορρίπτονται σε κανονική περιοχή πρέπει, πριν από τη απόρριψή τους, να υποβάλλονται σε δευτεροβάθμια ή ισοδύναμη επεξεργασία (άρθρο 4) ή σε κατάλληλη επεξεργασία (άρθρο 7).

την ημερομηνία αυτή έληγε και η προθεσμία μέχρι την οποία τα κράτη μέλη έπρεπε να διασφαλίσουν ότι τα βιοαποικοδομήσιμα λύματα εγκαταστάσεων που ανήκουν στους τομείς της μεταποίησης τροφίμων, κατάλογο των οποίων παραθέτει η οδηγία, και που απορρίπτονται απευθείας σε ύδατα υποδοχής τηρούν ορισμένες προϋποθέσεις.

Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει τα μέτρα που είχαν εφαρμόσει τα κράτη μέλη ενόψει της προθεσμίας της 31ης Δεκεμβρίου 2000. Επίσης, παρουσιάζει τις βελτιώσεις που είχαν σημειωθεί μέχρι το 2002 στους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και για τους οποίους ίσχυε η προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 1998. Εκτός από την ενημερωμένη κατάσταση των υποδομών επεξεργασίας λυμάτων, η έκθεση περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις επεξεργασίας των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων που απορρίπτουν τα λύματά τους σε ευαίσθητες περιοχές κατά το έτος που ακολούθησε τη λήξη της προθεσμίας. Επίσης, η έκθεση παρουσιάζει μια επισκόπηση της επεξεργασίας λυμάτων στις μεγάλες πόλεις, καθώς και μια γενική εικόνα της προόδου που έχουν σημειώσει τα κράτη μέλη όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας. Η οδηγία δεν απαιτούσε από τα κράτη μέλη να υποβάλουν εκθέσεις για την κατάσταση που επικρατούσε σε αυτά κατά τη λήξη των προθεσμιών που θέτει η ίδια. Ωστόσο, η Επιτροπή έλαβε την πρωτοβουλία να ζητήσει από τα κράτη μέλη να διαβιβάσουν τις συναφείς πληροφορίες προκειμένου να επαληθεύσει την εφαρμογή της οδηγίας. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή απέστειλε στα κράτη μέλη επίσημες αιτήσεις τον Δεκέμβριο 2000 και τον Μάρτιο 2001 και υπομνηστικές επιστολές τον Ιανουάριο 2002, στις οποίες τα κράτη μέλη ενθαρρύνονταν επίσης να διαβιβάσουν ενημερωμένες πληροφορίες για την επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες και μη ευαίσθητες περιοχές.

Το σχέδιο έκθεσης απεστάλη για σχολιασμό στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του 2003. Ελήφθησαν υπόψη οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις για αλλαγές και βελτιώσεις που παρελήφθησαν πριν από το τέλος του Ιουνίου 2003. Επίσης, περιελήφθησαν και τα τελικά σχόλια που έγιναν κατά τη συνεδρίαση της επιτροπής για τα αστικά λύματα, η οποία έλαβε χώρα την 1^η και τη 2^η Σεπτεμβρίου 2003. Η έκθεση βασίζεται στις απαντήσεις που απέστειλαν τα κράτη μέλη, τις εκθέσεις για την κατάσταση της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων, οι οποίες πρέπει να εκδίδονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας, και στη μελέτη που εκπονήθηκε για λογαριασμό της Επιτροπής με αντικείμενο τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών.

Η Επιτροπή συνάντησε σημαντικές καθυστερήσεις κατά τη συλλογή των πληροφοριών για την προετοιμασία της παρούσας έκθεσης. Ένα έτος μετά τη λήξη της προθεσμίας για τη διαβίβαση των πληροφοριών στην Επιτροπή, τα περισσότερα κράτη μέλη δεν είχαν αποστείλει ακόμη τις ζητηθείσες πληροφορίες. Πολλά κράτη μέλη απέστειλαν όλες τις πληροφορίες μόνο όταν η Επιτροπή ανακοίνωσε ότι κινούσε διαδικασίες επί παραβάσει. Παρά τα ένδικα μέσα που άσκησε η Επιτροπή, η Γαλλία και η Ισπανία δεν διαβίβασαν όλες τις πληροφορίες. Εκτός από τις μεγάλες καθυστερήσεις για την παροχή των ζητηθεισών πληροφοριών, η ποιότητα των στοιχείων που δόθηκαν ήταν συχνά τόσο κακή που δημιουργήθηκαν κι άλλες καθυστερήσεις στην προσπάθεια της Επιτροπής να επεξεργαστεί και να αναλύσει τα στοιχεία.

Η Επιτροπή εξακολουθεί να παρακολουθεί στενά την πορεία της διαδικασίας εφαρμογής της οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη.

2. ΟΙ ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ

Η κύρια υποχρέωση που έχουν τα κράτη μέλη βάσει της οδηγίας συνίσταται στον εξοπλισμό των οικισμών με δίκτυα αποχέτευσης και με συστήματα επεξεργασίας των λυμάτων σύμφωνα με τις ακόλουθες προθεσμίες:

- **31 Δεκεμβρίου 1998:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχουν αυστηρά δίκτυα αποχέτευσης και συστήματα επεξεργασίας των λυμάτων (δευτεροβάθμια⁷ + τριτοβάθμια⁸ ή η λεγόμενη αυστηρότερη επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 5) σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό⁹ (ι.π.) άνω των 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή. Τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενήργησε η Επιτροπή σχετικά με τη συμμόρφωση των κρατών μελών με την εν λόγω προθεσμία παρατίθενται στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής. Η βελτιωμένη κατάσταση έως το 2002 παρουσιάζεται στην παρούσα έκθεση.
- **31 Δεκεμβρίου 2000:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις 31 Δεκεμβρίου 2000 το αργότερο, να υπάρχει σύστημα δευτεροβάθμιας επεξεργασίας¹⁰ και δίκτυο αποχέτευσης σε όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 των οποίων τα λύματα δεν απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή. Η εν λόγω προθεσμία ισχύει επίσης για τα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα εγκαταστάσεων που ανήκουν στους τομείς της μεταποίησης τροφίμων, τα οποία απορρίπτονται απευθείας σε ύδατα υποδοχής. Έως την ημερομηνία αυτή, η διάθεση λυμάτων από τους επηρεαζόμενους βιομηχανικούς τομείς σε ύδατα υποδοχής πρέπει να τηρεί προηγούμενους κανονισμούς ή/και ειδικές άδειες. Τα αποτελέσματα της επαλήθευσης της συμμόρφωσης με αυτή την προθεσμία, την οποία πραγματοποίησε η Επιτροπή, παρατίθενται στην παρούσα έκθεση.

⁷ «Δευτεροβάθμια επεξεργασία»: η επεξεργασία των αστικών λυμάτων με μέθοδο που, κατά κανόνα, περιλαμβάνει βιολογική επεξεργασία με δευτεροβάθμια καθίζηση, ή με άλλες αντίστοιχες μεθόδους.

⁸ «Τριτοβάθμια επεξεργασία»: η συμπληρωματική της δευτεροβάθμιας επεξεργασία του αζώτου (νιτροποίηση-απονιτροποίηση) και/ή του φωσφόρου και/ή άλλων ρύπων που επηρεάζουν την ποιότητα ή μια συγκεκριμένη χρήση των υδάτων όπως μικροβιολογική ρύπανση, χρώμα, κλπ. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 5 και ο πίνακας 2 του παραρτήματος I (που τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/15/EK), περιγράφουν τα κριτήρια επεξεργασίας αστικών λυμάτων για απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ως ένα ελάχιστο ποσοστό μείωσης του φορτίου για τον ολικό φώσφορο και για το ολικό άζωτο και καθορίζουν πρότυπα συγκεντρώσεων για τις εν λόγω παραμέτρους.

⁹ «Ισοδύναμος πληθυσμός (ι.π.)»: μονάδα μέτρησης της αποικοδομήσιμης οργανικής ρύπανσης που αντιστοιχεί στο μέσο φορτίο της εν λόγω ρύπανσης που παράγεται ανά άτομο ανά ημέρα. Η οδηγία θεσπίζει ως όριο του εν λόγω φορτίου τα 60 g BOD₅ (βιομηχανικές ανάγκες σε οξυγόνο πέντε ημερών) ανά ημέρα. Το μέγεθος του οικισμού, που εκφράζεται σε ι.π., αντιστοιχεί στο οργανικό φορτίο που παράγει ο οικισμός κατά τη διάρκεια μιας μέσης ημέρας της εβδομάδας του έτους με τη μέγιστη παραγωγή. Υπολογίζεται ως το άθροισμα του οργανικού φορτίου που παράγεται κατά τη διάρκεια της ημέρας αυτής από μόνιμες και εποχικές περιοχές κατοικίας και υπηρεσιών και του οργανικού φορτίου που παράγεται την ίδια ημέρα από τα βιομηχανικά λύματα που πρέπει να συλλεχθούν από το δίκτυο αποχέτευσης.

¹⁰ Η επεξεργασία ενδέχεται να είναι λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια, για την οποία ισχύουν ορισμένες παρεκκλίσεις, με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής και του Συμβουλίου, στην περίπτωση απορρίψεων σε παράκτια ύδατα ή σε εκβολές ποταμών που έχουν χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

- **31 Δεκεμβρίου 2005:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι την ημερομηνία αυτή το αργότερο, να υπάρχει δίκτυο αποχέτευσης και επεξεργασίας των λυμάτων σε όλους τους οικισμούς με ι.π. μεταξύ 2.000 και 10.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή, και στους οικισμούς με ι.π. μεταξύ 2.000 και 15.000 των οποίων τα λύματα δεν απορρίπτονται σε ευαίσθητη περιοχή. Οι μικρότεροι οικισμοί οι οποίοι διαθέτουν ήδη δίκτυο αποχέτευσης οφείλουν επίσης να έχουν αποκτήσει σύστημα κατάλληλης επεξεργασίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

Οι λοιπές κύριες προθεσμίες και υποχρεώσεις των κρατών μελών βάσει της οδηγίας είναι οι εξής:

- **30 Ιουνίου 1993:** τα κράτη μέλη μεριμνούν για τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Τα κράτη μέλη οφείλουν να θέσουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που είναι αναγκαίες για να συμμορφωθούν με την οδηγία το αργότερο στις 30 Ιουνίου 1993. Σύμφωνα με την πρώτη έκθεση της Επιτροπής, σε πολλά κράτη μέλη σημειώθηκαν καθυστερήσεις όσον αφορά στη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο. Σήμερα, όλα τα κράτη μέλη έχουν ολοκληρώσει τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό τους δίκαιο με τελευταία την Ιταλία το 1999.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993 το αργότερο, τα βιομηχανικά λύματα που διοχετεύονται στα αποχετευτικά δίκτυα και στους σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων και ορισμένα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα που διοχετεύονται σε ύδατα υποδοχής να υπόκεινται σε εκ των προτέρων κανόνες ή/και στην παροχή ειδικών αδειών. Τα κράτη μέλη έχουν λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ανταποκριθούν στις εν λόγω υποχρεώσεις τους.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη καταρτίζουν πρόγραμμα για την εφαρμογή της οδηγίας. Όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα προγράμματά τους στην Επιτροπή, με μικρότερη ή μεγαλύτερη καθυστέρηση. Ορισμένα κράτη μέλη απέστειλαν επίσης στην Επιτροπή ενημερωμένα στοιχεία σχετικά με τις πληροφορίες που περιείχαν στα προγράμματά τους. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προγράμματα του Βελγίου δεν είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας ή με το απαιτούμενο υπόδειγμα παρουσίασης.
- **31 Δεκεμβρίου 1993:** τα κράτη μέλη προσδιορίζουν, μέχρι την ημερομηνία αυτή το αργότερο, τις ευαίσθητες περιοχές τους. Στη συνέχεια παρατίθενται περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με το σημαντικό αυτό ζήτημα από το οποίο εξαρτάται το είδος της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων που πρέπει να εφαρμοστεί και η συναφής με την έναρξη εφαρμογής της εν λόγω επεξεργασίας προθεσμία.
- **30 Ιουνίου 1995, για πρώτη φορά και ανά διετία στη συνέχεια:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι αρμόδιες αρχές ή τα αρμόδια όργανα να δημοσιεύουν ανά διετία έκθεση για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών λυμάτων και της λυματολάσπης στην περιοχή τους. Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή μόλις δημοσιευθούν. Το 1999, μια ομάδα εργασίας αποτελούμενη από εκπροσώπους των κρατών μελών και της Επιτροπής συνέταξε υπόδειγμα έκθεσης για την κατάσταση της διάθεσης των αστικών λυμάτων προκειμένου να διευκολύνει τις εθνικές αρχές να συντάξουν τις εκθέσεις τους και να εναρμονίσει τις παρεχόμενες πληροφορίες. Η Επιτροπή αναμένει ακόμη τις εκθέσεις της Γαλλίας. Τέλος, τα περισσότερα κράτη μέλη

δεν έχουν ακόμη ανταποκριθεί στην υποχρέωση περί αναθεώρησης και δημοσίευσης ανά διετία της εν λόγω έκθεσης και υποβολής της στην Επιτροπή, όπως ορίζει η οδηγία.

- **31 Δεκεμβρίου 1998:** τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998 το αργότερο, η διάθεση της λυματολάσπης από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων να υπόκειται σε γενικούς κανόνες, σε καταχώρηση ή σε χορήγηση άδειας. Από τους ελέγχους που διενήργησε η Επιτροπή προκύπτει ότι όλα ανεξαιρέτως τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα απαιτούμενα για τη διάθεση της λυματολάσπης μέτρα. Επιπλέον, τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να παύσει, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998, η διάθεση της λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα με απόρριψή της από πλοία, απόρριψη από αγωγούς μεταφοράς ή άλλα μέσα. Μόνο η Ισπανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζουν συστηματικά την πρακτική αυτή. Το Ηνωμένο Βασίλειο απαγόρευσε την εν λόγω πρακτική από το 1998 και μετά με αφορμή τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό του δίκαιο. Η Ιρλανδία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι η διάθεση της λυματολάσπης στη θάλασσα επιτρεπόταν βάσει της εθνικής της νομοθεσίας μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Μετά από την εν λόγω ημερομηνία η πρακτική αυτή θεωρείται πλέον αδίκημα. Ωστόσο, η Ιρλανδία επεσήμανε ότι στην πραγματικότητα η διάθεση της λυματολάσπης στη θάλασσα συνεχίστηκε μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1999. Η Ισπανία δεν ενημέρωσε την Επιτροπή για τυχόν μέτρα που έλαβε προκειμένου να απαγορεύσει τη διάθεση της λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα.
- Τέλος, υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την οδηγία η διάθεση λυμάτων από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων πρέπει να υπόκειται σε προηγούμενους κανόνες ή/και ειδικές άδειες και ότι πρέπει επίσης να παρακολουθείται σύμφωνα με τις συγκεκριμένες διατάξεις της οδηγίας. Η ομάδα εργασίας της Επιτροπής μαζί με μια ομάδα εργασίας εμπειρογνομόνων κατήρτισε ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για τις πληροφορίες που συλλέγονται στο πλαίσιο της παρακολούθησης της διάθεσης των λυμάτων. Τον Σεπτέμβριο του 2000 η Επιτροπή απέστειλε το εν λόγω ερωτηματολόγιο σε όλα τα κράτη μέλη με την παράκληση να συλλέγουν πληροφορίες σχετικά με την παρακολούθηση που διεξήχθη το 1999 στους οικισμούς τους οποίους αφορούσε η προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 1998. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συνοπτικά στη συνέχεια της παρούσας έκθεσης.

3. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 5 της οδηγίας, τα κράτη μέλη οφείλουν να προσδιορίσουν, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1993, τις ευαίσθητες περιοχές σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα II.

Βάσει των εν λόγω κριτηρίων διακρίνονται τρεις ομάδες ευαίσθητων περιοχών:

- φυσικές λίμνες γλυκών υδάτων, εκβολές ποταμών και παράκτια ύδατα όπου παρουσιάζεται ευτροφισμός¹¹ ή όπου μπορεί να παρουσιαστεί ευτροφισμός αν δεν ληφθούν προστατευτικά μέτρα·
- επιφανειακά γλυκά ύδατα προοριζόμενα για την άντληση πόσιμου νερού τα οποία περιέχουν ή θα μπορούσαν να περιέχουν νιτρικά ιόντα σε συγκέντρωση μεγαλύτερη των 50 mg/l·
- περιοχές όπου περαιτέρω επεξεργασία είναι αναγκαία για την τήρηση και άλλων οδηγιών του Συμβουλίου, όπως οι οδηγίες περί των γλυκών υδάτων για τη διατήρηση της ζωής των ιχθύων, των υδάτων κολύμβησης, των υδάτων για οστρακοειδή, και η οδηγία για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, κλπ.

Μια υδάτινη μάζα χαρακτηρίζεται ευαίσθητη περιοχή, αν εμπίπτει σε μία από τις προαναφερθείσες ομάδες.

Ο χαρακτηρισμός μιας υδάτινης μάζας ως ευαίσθητης περιοχής είναι ουσιώδες προαπαιτούμενο για την πρακτική εφαρμογή της οδηγίας. Σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται ευαίσθητες ή σε λεκάνες υδροσυλλογής οι οποίες συμβάλλουν στη ρύπανση ευαίσθητων περιοχών (παραδείγματος χάρη ένας ποταμός που καταλήγει σε εκβολές ή σε παράκτια περιοχή που χαρακτηρίζεται ευαίσθητη), τα δίκτυα αποχέτευσης και τα συστήματα αυστηρότερης επεξεργασίας έπρεπε να είναι έτοιμα στις 31 Δεκεμβρίου 1998 το αργότερο για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000. Επίσης η επεξεργασία λυμάτων πρέπει να είναι αυστηρότερη από τη δευτεροβάθμια. Οι εν λόγω απαιτήσεις δεν χρειάζεται να εφαρμόζονται σε ευαίσθητες περιοχές, όταν μπορεί να αποδειχθεί ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου στην περιοχή αυτή είναι τουλάχιστον 75 % για τον φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το άζωτο.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8, εάν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει σε ολόκληρο το έδαφός του αυστηρή (τριτοβάθμια) επεξεργασία, τότε δεν είναι υποχρεωμένο να προσδιορίζει ευαίσθητες περιοχές. Πέντε κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν αυστηρή επεξεργασία δυνάμει του εν λόγω άρθρου: η Δανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Φινλανδία και η Αυστρία (από το 2002).

Το Βέλγιο (από το 2001) και η Σουηδία δεν εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 8, αλλά έχουν προσδιορίσει ολόκληρο το έδαφός τους ως ευαίσθητη περιοχή.

Οκτώ άλλα κράτη μέλη – η Γερμανία, η Ισπανία, η Γαλλία, η Ελλάδα, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο¹² - προτίμησαν να χαρακτηρίσουν ορισμένες υδάτινες

¹¹ «Ευτροφισμός»: ο εμπλουτισμός των υδάτων με θρεπτικές ουσίες, ιδίως ενώσεις αζώτου ή/και φωσφόρου, που προκαλεί την ταχύτερη ανάπτυξη φυκών και ανωτέρων μορφών φυτικής ζωής, με συνακόλουθη ανεπιθύμητη διαταραχή της ισορροπίας των οργανισμών που ζουν στα ύδατα και υποβάθμιση της ποιότητας των εν λόγω υδάτων.

¹² Οι συνημμένοι χάρτες απεικονίζουν, με σκούρο πράσινο χρώμα, τις υδάτινες μάζες που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη ως ευαίσθητες περιοχές και, με ανοιχτό πράσινο χρώμα, τις λεκάνες υδροσυλλογής ή τμήματα των λεκανών υδροσυλλογής όπου τα κράτη μέλη αποφάσισαν να εφαρμόσουν τις διατάξεις της οδηγίας σχετικά με την προστασία των ευαίσθητων περιοχών. Τα εδάφη

μάζες που βρίσκονται στο έδαφός τους ευαίσθητες περιοχές. Οι περιοχές αυτές χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες με μεγαλύτερη ή μικρότερη καθυστέρηση, μεταξύ του 1994 και του 1999.

Ορισμένα κράτη μέλη, όπως η Ισπανία, η Γαλλία και η Ιταλία, ήταν της άποψης ότι οι οικισμοί που βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών δεν χρειάζεται απαραίτητα να υποβάλλονται σε αυστηρότερη (τριτοβάθμια) επεξεργασία¹³. Σχετικά με αυτό, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα νιτρικά και τα φωσφορικά άλατα, οι ρύποι που περιέχονται στα αστικά λύματα, τα οποία συμβάλλουν στον ευτροφισμό και, ως εκ τούτου, στον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως ευαίσθητης, είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό μη αποικοδομήσιμα. Αυτό σημαίνει ότι εάν αυτοί οι ρύποι δεν αφαιρεθούν στους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, θα εισέλθουν στον ποταμό και θα οδηγηθούν μέσω της λεκάνης υδροσυλλογής στην ευαίσθητη περιοχή, όπου θα συμβάλλουν στο συνεχιζόμενο εμπλουτισμό με θρεπτικές ουσίες. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή φρονεί ότι η αδυναμία εξοπλισμού με αυστηρότερη επεξεργασία οικισμών με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται στις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών συνιστά αδυναμία συμμόρφωσης με την οδηγία. Οι χώρες στις οποίες η εν λόγω αδυναμία συμμόρφωσης είναι ιδιαίτερα αισθητή είναι: η Ισπανία, η οποία δεν έχει μεριμνήσει για την εφαρμογή καμιάς μορφής επεξεργασίας με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους στις λεκάνες υδροσυλλογής ποταμών που έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητοι στα τμήματα που βρίσκονται στα κατάντη, όπως είναι ο Έβρος ή ο Guadalquivir· η Ιταλία, συγκεκριμένα για τη λεκάνη υδροσυλλογής του Πάδου, του οποίου το δέλτα και - τα ιδιαίτερα επιβαρημένα από τον ευτροφισμό - γειτονικά παράκτια ύδατα. Επίσης, η Επιτροπή ανησυχεί για τον τρόπο με τον οποίο το Ηνωμένο Βασίλειο ερμηνεύει και εφαρμόζει τις διατάξεις της οδηγίας ως προς τις λεκάνες υδροσυλλογής των ευαίσθητων περιοχών.

Τα κράτη μέλη, τα οποία αποφάσισαν να μην εφαρμόσουν στο έδαφός τους καμία μορφή επεξεργασίας των λυμάτων με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους, οφείλουν να μεριμνούν για την αναθεώρηση των καταλόγων ευαίσθητων περιοχών που έχουν καταρτίσει τουλάχιστον κάθε τέσσερα χρόνια. Οι εν λόγω κατάλογοι, που έπρεπε, επομένως, να είχαν αναθεωρηθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1997, πρέπει να αναθεωρηθούν εκ νέου πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2001, κλπ. Από το 1998 έως το 2000, η Επιτροπή ανέθεσε σε εταιρεία συμβούλων τον έλεγχο των περιοχών τις οποίες τα προαναφερθέντα δέκα κράτη μέλη είχαν χαρακτηρίσει ευαίσθητες.¹⁴ Η εν λόγω μελέτη αποκαλύπτει ελλείψεις όσον αφορά στο χαρακτηρισμό ορισμένων περιοχών ως ευαίσθητων από τα κράτη μέλη,¹⁵ και εντοπίζει άλλες περιοχές οι οποίες ενδέχεται να είναι ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό, και την υψηλή

στα οποία τα κράτη μέλη εφαρμόζουν αυστηρότερη επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 απεικονίζονται επίσης με ανοιχτό πράσινο.

¹³ Με ροζ χρώμα απεικονίζονται στους χάρτες τα τμήματα των λεκανών υδροσυλλογής που δεν λαμβάνονται υπόψη από τα εν λόγω κράτη μέλη, όπως οι λεκάνες υδροσυλλογής των περιοχών που θα έπρεπε να είχαν προσδιοριστεί ως ευαίσθητες σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής (βλέπε υποσημείωση 16).

¹⁴ Εκθέσεις ΔΠΠ από τον Μάρτιο 1999 έως τον Ιούνιο 2000 (βλέπε επίσης υποσημείωση 5).

¹⁵ Οι υδάτινες μάζες οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ως ευαίσθητες απεικονίζονται στους χάρτες με σκούρο ροζ χρώμα (=δυναμικά ευαίσθητες περιοχές). Οι αντίστοιχες λεκάνες υδροσυλλογής, για τις οποίες έπρεπε να έχει προβλεφθεί επεξεργασία των αστικών λυμάτων που απορρίπτονται σε αυτές με περισσότερο προηγμένες τεχνολογίες και μεθόδους (τριτοβάθμια επεξεργασία) απεικονίζονται με ροζ χρώμα (βλέπε επίσης υποσημείωση 14).

συγκέντρωση νιτρικών ιόντων σε επιφανειακά ύδατα που προορίζονται για την παροχή πόσιμου ύδατος. Η μελέτη επισημαίνει ότι πολλά κράτη μέλη δεν έλαβαν επαρκώς υπόψη τους το βαθμό ευτροφισμού των υδάτων τους. Η παρατήρηση αυτή αφορά κυρίως στη Βόρεια Θάλασσα (από τα παράκτια ύδατα της βόρειας Γαλλίας μέχρι τη Σουηδία), στη Βαλτική και στην Αδριατική, καθώς σε όλες αυτές τις περιοχές παρατηρείται εκτεταμένος ευτροφισμός. Σήμερα, βρίσκεται εν εξελίξει αναθεώρηση της μελέτης από την Επιτροπή για ορισμένα κράτη μέλη.

Βάσει των δικών τους εσωτερικών εκτιμήσεων, των αποτελεσμάτων της μελέτης που εκπόνησε η Επιτροπή για τις ευαίσθητες περιοχές και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ως αποτέλεσμα των νομικών διαδικασιών που κίνησε η Επιτροπή, πολλά κράτη μέλη έχουν αυξήσει σημαντικά τον αριθμό και την έκταση των ευαίσθητων περιοχών στο έδαφός τους τα τελευταία χρόνια. Η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο αναθεώρησαν ήδη τους καταλόγους των ευαίσθητων περιοχών το 1999 και το 1998 αντίστοιχα.

Το 2001, το Βέλγιο χαρακτήρισε τη Βαλονία ευαίσθητη περιοχή και έκτοτε ολόκληρο το έδαφος του Βελγίου φέρει τον χαρακτηρισμό της ευαίσθητης περιοχής.

Από το 2001 ολόκληρη η Γερμανία έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή, με μόνη εξαίρεση τη λεκάνη υδροσυλλογής του Δούναβη.

Το 2002, η Ελλάδα χαρακτήρισε τον Σαρωνικό και τον Θερμαϊκό Κόλπο ευαίσθητες περιοχές. Αυτές οι υδάτινες μάζες δέχονται τα λύματα της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, τα οποία αντιστοιχούν σχεδόν στο μισό φορτίο λυμάτων της Ελλάδας. Η Ελλάδα έχει ανακοινώσει επίσης τον προσδιορισμό και άλλων ευαίσθητων περιοχών.

Η Ισπανία κοινοποίησε επισήμως στην Επιτροπή τον ανεπίσημο προσδιορισμό ορισμένων ευαίσθητων περιοχών, αλλά δεν προσδιόρισε άλλες ευαίσθητες περιοχές.

Το 2001, η Ιρλανδία βελτίωσε και επέκτεινε σημαντικά τις ευαίσθητες περιοχές της για λίμνες, ποταμούς και εκβολές.

Τον Αύγουστο του 2003, η Ιταλία απέστειλε χάρτες πρόσφατα προσδιορισμένων ευαίσθητων περιοχών, στις οποίες φαίνεται ότι περιλαμβάνονται κάποια πρόσθετα ύδατα της ενδοχώρας, όχι όμως και οι κρίσιμες περιοχές της Αδριατικής ή κάποια από τις λεκάνες υδροσυλλογής που καταλήγουν σε ευαίσθητες περιοχές.

Η Πορτογαλία ανακοίνωσε τον προσδιορισμό και άλλων ευαίσθητων περιοχών, οι οποίες θα περιλαμβάνουν τις περισσότερες περιοχές που ζήτησε η Επιτροπή.

Το 2002, η Αυστρία αποφάσισε να εφαρμόσει αυστηρότερη επεξεργασία λυμάτων σε ολόκληρο το έδαφός της σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 8.

Το Ηνωμένο Βασίλειο προέβη στον προσδιορισμό μεγάλου αριθμού πρόσθετων ευαίσθητων περιοχών σε ολόκληρη την επικράτειά του το 2000, το 2001 και το 2002. Ωστόσο, η Επιτροπή εξακολουθεί να θεωρεί ότι υπάρχουν και άλλες σημαντικές υδάτινες μάζες που δεν έχουν προσδιοριστεί ακόμη.

Η Επιτροπή εκτιμά ιδιαίτερα τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη όσον αφορά στον χαρακτηρισμό πρόσθετων ευαίσθητων περιοχών. Ωστόσο, παρά τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε τα τελευταία χρόνια, η Ισπανία, η Ελλάδα, η Γαλλία, η Ιρλανδία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχουν, σύμφωνα με την Επιτροπή, λάβει ακόμη όλα τα μέτρα που απαιτούνται σχετικά με τις απορρίψεις αστικών λυμάτων, οι οποίες συμβάλλουν στον ευτροφισμό κατά μήκος των ακτών του Ατλαντικού, της Μάγχης, της Βόρειας Θάλασσας, της Θάλασσας της Ιρλανδίας και της Μεσογείου. Η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι η Γαλλία, η Ιταλία, η Φινλανδία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να καταβάλλουν μεγαλύτερες προσπάθειες για τη μείωση της περιεκτικότητας σε θρεπτικές ουσίες και φωσφορικά άλατα των λυμάτων που εισρέουν σε ευαίσθητες περιοχές.

Η Επιτροπή γνωρίζει επίσης τις ελλείψεις ορισμένων κρατών μελών σχετικά με το τρίτο κριτήριο προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών. Συγκεκριμένα, η τριτοβάθμια επεξεργασία είναι αναγκαία για την προστασία πολυάριθμων υδάτων κολύμβησης και υδάτων για οστρακοειδή, καθώς με τον τρόπο αυτόν μειώνεται η περιεκτικότητα σε μικροβιολογικούς ρύπους των αστικών λυμάτων που απορρίπτονται στα εν λόγω ύδατα. Ωστόσο, μόνο η Ισπανία, η Γαλλία, η Πορτογαλία, η Ιταλία και το Ηνωμένο Βασίλειο έλαβαν υπόψη τους το εν λόγω κριτήριο κατά τον προσδιορισμό των ευαίσθητων περιοχών τους.

4. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΣΕ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στη δεύτερη έκθεσή της, η Επιτροπή παρουσίασε την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων στη λήξη της προθεσμίας του 1998 για τους οικισμούς τους οποίους τα κράτη μέλη θεωρούσαν ότι βρίσκονταν ή ότι πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε λεκάνες υδροσυλλογής που επηρεάζουν ευαίσθητες περιοχές (βλέπε προηγούμενη ενότητα για ανάλυση των ζητημάτων που σχετίζονται με τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών). Τον Ιανουάριο του 2002, η Επιτροπή πρόσφερε στα κράτη μέλη τη δυνατότητα παροχής ενημερωμένων πληροφοριών για τους οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές προκειμένου να δείξουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί. Ορισμένα κράτη μέλη δεν εκτόνησαν ενημέρωση της κατάστασής τους, αλλά έδωσαν πιο πρόσφατες πληροφορίες, χρησιμοποιώντας την αίτηση πληροφοριών παρακολούθησης του 1999. Σε ορισμένες περιπτώσεις, όπου δεν έχει δοθεί καμία πληροφορία ή τα στοιχεία είναι ελλιπή, η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα αρχικά στοιχεία του 1998. Η αξιολόγηση που παρουσιάζεται κατωτέρω βασίζεται στην εκτίμηση, από τα κράτη μέλη, της κατάστασης σχετικά με τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών (βλέπε προηγούμενη ενότητα για πιο λεπτομερή ανάλυση των διαφορετικών απόψεων της Επιτροπής και των κρατών μελών για τα ζητήματα αυτά).

Όσον αφορά στο είδος της τριτοβάθμιας επεξεργασίας που απαιτείται προκειμένου να μειωθεί ή να προληφθεί ο ευτροφισμός των υδάτων υποδοχής, η Επιτροπή φρονεί ότι αμφότερες οι απορρίψεις άζωτου και φωσφόρου προκαλούν ευτροφισμό, είτε πρόκειται για γλυκά ύδατα, θαλάσσια ύδατα ή εκβολές ποταμών. Έχει αποδειχθεί επιστημονικά ότι οι κύριες αιτίες ευτροφισμού είναι το άζωτο για τα παράκτια ύδατα και ο φώσφορος για τα γλυκά ύδατα. Ωστόσο, επιστημονικές μελέτες αποδεικνύουν επίσης ότι τόσο το άζωτο όσο και ο φώσφορος μπορεί να είναι αμφότερα περιοριστικοί παράγοντες τόσο στα γλυκά ύδατα όσο και στα θαλάσσια, είτε μαζί είτε εκ περιτροπής, ανάλογα με τα είδη φυκών και την εποχή του έτους. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται συνήθως η μείωση αμφοτέρων των θρεπτικών αυτών ουσιών. Για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης όσον αφορά στην επεξεργασία, η Επιτροπή εκτιμά ότι πρέπει να υφίσταται επεξεργασία τουλάχιστον ο φώσφορος, ώστε να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός των γλυκών υδάτων, και τουλάχιστον το άζωτο, ώστε να καταπολεμηθεί ο ευτροφισμός των παράκτιων υδάτων και των εκβολών ποταμών, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις υδάτινων μαζών για τις οποίες υπάρχουν επιστημονικά αντίθετες αποδείξεις. Συχνά, η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου πολλών σταθμών επεξεργασίας ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία του συνολικού ονομαστικού φορτίου που παρήγαγαν οι οικισμοί. Στις περιπτώσεις όπου η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου ήταν μικρότερη του 80 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των οικισμών, η Επιτροπή θεωρούσε ότι οι οικισμοί αυτοί δεν συμμορφώνονταν με την οδηγία, καθώς πιστεύει ότι υπό αυτές τις συνθήκες είτε οι σταθμοί επεξεργασίας ήταν υπερφορτωμένοι είτε τα λύματα δεν συλλέγονταν πλήρως από το δίκτυο αποχέτευσης. Στις αρχές του 2002, το Βέλγιο, η Δανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Φινλανδία, η Σουηδία και η Γερμανία ζητούσαν καταρχήν αυστηρότερη επεξεργασία για πολύ μεγάλο ποσοστό του συνολικού φορτίου λυμάτων. Η Ελλάδα, η Ισπανία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο προέβλεπαν αυστηρότερη επεξεργασία λυμάτων για λιγότερο από το 10 % του φορτίου των λυμάτων τους για την

προστασία των ευαίσθητων περιοχών. Το ποσοστό που προέβλεπαν η Γαλλία και η Ιρλανδία ήταν περίπου 24 % και 86 % αντίστοιχα¹⁶.

Εκτός από τα μέτρα σε σχέση με τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, ορισμένα κράτη μέλη έχουν λάβει μέτρα για τη μείωση του φωσφόρου στα απορρυπαντικά. Τα εν λόγω μέτρα έχουν αναμφίβολα συμβάλει σημαντικά στη μείωση του ρυπαντικού φορτίου. Η Επιτροπή εκτιμά τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη για τη μείωση της ρύπανσης στις πηγές της.

Στον πίνακα 4-1 καταγράφεται το σύνολο και το οργανικό φορτίο των οικισμών για τους οποίους τα κράτη μέλη αποφάσισαν να εισαγάγουν αυστηρότερη επεξεργασία για την προστασία των ευαίσθητων περιοχών. Συνολικά, επηρεάζονται 5.495 οικισμοί από το σύνολο των 20.000 περίπου οικισμών που καλύπτονται από την οδηγία. Αυτός ο αριθμός περιλαμβάνει όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό (ι.π.) άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που έχουν προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη ως ευαίσθητες και όλους τους οικισμούς που δηλώνονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4, στους οποίους περιλαμβάνονται και οικισμοί με ι.π. κάτω των 10.000.

Στα 12 κράτη μέλη που εφαρμόζουν τριτοβάθμια επεξεργασία για όλους τους επηρεαζόμενους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 (άρθρο 5.2), η υποχρέωση θέσπισης αυστηρότερης επεξεργασίας ίσχυε για 1.242 οικισμούς. Εξ αυτών, 559, στους οποίους αντιστοιχούσε στο 42 % του σχετικού φορτίου, διέθεταν το απαιτούμενο επίπεδο τριτοβάθμιας επεξεργασίας και συμμορφώνονταν με την οδηγία τον Ιανουάριο του 2002. Η Δανία και η Αυστρία έχουν στην ουσία επιτύχει πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία, ενώ – σύμφωνα με την Επιτροπή – στο Βέλγιο, την Ελλάδα, την Πορτογαλία, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, στον κατάλληλο βαθμό επεξεργασίας υποβαλλόταν λιγότερο από το 50 % του φορτίου λυμάτων που επηρεάζουν ευαίσθητες περιοχές.

Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες δεν αξιολογούν τη συμμόρφωση της επεξεργασίας των λυμάτων για κάθε επηρεαζόμενο οικισμό ξεχωριστά, αλλά εφαρμόζουν την επιλογή του άρθρου 5 παράγραφος 4 και υπολογίζουν το ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου του αζώτου και του φωσφόρου σε ολόκληρο το έδαφός τους. Στις αρχές του 2002, η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες πέτυχαν πολύ μεγαλύτερη από τη ζητούμενη μείωση του φωσφόρου κατά 75 % που προβλέπεται στην οδηγία (90 % και 79 % αντίστοιχα), αλλά δεν είχαν επιτύχει ακόμη πλήρως τη μείωση του αζώτου κατά 75 % (74 % και 66 % αντίστοιχα). Το Λουξεμβούργο πρέπει να βελτιώσει το ποσοστό αφαίρεσης τόσο του αζώτου όσο και του φωσφόρου προκειμένου να συμμορφωθεί με την οδηγία, αλλά επιθυμεί να αξιολογείται για κάθε σταθμό ξεχωριστά μέχρι να συμμορφωθεί πλήρως με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας.

¹⁶ Οι αριθμοί βασίζονται στην εφαρμογή του άρθρου 5 της οδηγίας από τα κράτη μέλη και στο φορτίο λυμάτων (ι.π.) των οικισμών που επηρεάζονται από περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται ως ευαίσθητες, σε σχέση με το υπολογιζόμενο συνολικό φορτίο (ι.π.) που θεωρείται από τα κράτη μέλη ότι επηρεάζεται από την οδηγία (βλέπε πίνακα επισκόπησης της δεύτερης έκθεσης της Επιτροπής, η οποία λαμβάνει υπόψη τα διορθωμένα στοιχεία των Κάτω Χωρών). Τα στοιχεία δεν λαμβάνουν υπόψη τη σημερινή κατάσταση συμμόρφωσης της επεξεργασίας λυμάτων.

Τα περισσότερα κράτη μέλη υπολογίζουν ότι θα έχουν συμμορφωθεί με την οδηγία έως το 2005 ή το 2008 το αργότερο.

Ορισμένα κράτη μέλη βελτίωσαν την κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές. Ωστόσο, μια άμεση σύγκριση με τα αποτελέσματα της δεύτερης έκθεσης της Επιτροπής δεν θα μπορούσε να παρουσιάσει μια αντικειμενική εικόνα, λόγω των σημαντικών τροποποιήσεων των διαδικασιών αξιολόγησης που έλαβαν χώρα σε πολλά κράτη μέλη. Έγιναν, παραδείγματος χάρη, τροποποιήσεις στην ερμηνεία των ορισμών, άλλαξε ο τρόπος της πραγματοποίησης των υπολογισμών, πραγματοποιήθηκαν προσδιορισμοί πρόσθετων ευαίσθητων περιοχών, οι οποίοι εκκρεμούσαν κλπ., με αποτέλεσμα την τροποποίηση των επηρεαζόμενων οικισμών. Παρόλα αυτά, το συνολικό οργανικό φορτίο των οικισμών που ελήφθη υπόψη για την τριτοβάθμια επεξεργασία αυξήθηκε από 198 εκατομμύρια ισοδύναμου πληθυσμού το 1998 σε 210 εκατομμύρια ισοδύναμου πληθυσμού το 2002.

Πίνακας 4-1: Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από περιοχές που χαρακτηρίζονται ευαίσθητες και οργανικά φορτία –

Κατάσταση την 1η Ιανουαρίου 2002

Κράτος μέλος	Ισχύοντα άρθρα ¹	Επηρεαζόμενοι οικισμοί		Συμμορφούμενος βαθμός επεξεργασίας			Μη συμμορφούμενος βαθμός επεξεργασίας		
		Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	% ²	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	% ²
Βέλγιο		186	8.952.516	72	2.566.050	29	114	6.386.466	71
Δανία	5(8)	127	6.698.384	122	6.429.418	96	5	268.966	4
Γερμανία ³	5(4)	3 859	124.876.488	–	–	Μείωση φωσφόρου 90 %, Μείωση αζώτου 74 %	–	–	–
Ελλάδα		17	609.400	8	241.400	40	9	368.000	60
Ισπανία		113	5.740.260	34	1.407.984	25	79	4.332.276	75
Γαλλία		348	16.728.379	143	6.086.935	36	205	10.641.444	64
Ιρλανδία		28	3.362.856	12	269.478	8	16	3.093.378	92
Ιταλία		49	3.024.094	28	2.165.493	72	16	661.748	22
Λουξεμβούργο	5(8), 5(4) ⁴	11	804.500	3	108.500	14	8	696.000	86
Κάτω Χώρες ³	5(8), 5(4)	394	15.906.991	–	–	Μείωση φωσφόρου 79 %, Μείωση αζώτου 66 %	–	–	–
Αυστρία	5(8) ⁵	25	1.851.885	25	1.851.885	100	0	0	0
Πορτογαλία		27	1.372.700	5	148.500	11	22	1.224.200	90
Φινλανδία	5(8)	87	6.377.300	7	429.600	7	80	5.947.700	93
Σουηδία		134	7.672.670	74	5.629.760	73	60	2.042.910	27
Ηνωμένο Βασίλειο		90	6.221.177	26	1.782.241	29	64	4.438.936	71
Σύνολο		5.495	210.199.600	-	-	-	-	-	-
Κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4		1.242	69.416.121	559	29.117.244	42	678	40.102.024	58

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8, εάν ένα κράτος μέλος εφαρμόζει σ' ολόκληρο το έδαφός του την προβλεπόμενη στις παραγράφους 2, 3 και 4 επεξεργασία, τότε δεν είναι υποχρεωμένο να προσδιορίζει ευαίσθητες περιοχές για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας.

Η επιλογή του άρθρου 5 παράγραφος 4 της οδηγίας εξαιρεί ένα κράτος μέλος από τις απαιτήσεις για μεμονωμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας με ι.π. άνω των 10.000 σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3, όταν μπορεί να αποδείξει ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή αυτή είναι τουλάχιστον 75 % για τον ολικό φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το ολικό άζωτο.

² Ποσοστό σε σχέση με το συνολικό οργανικό φορτίο που επηρεάζεται στο κράτος μέλος.

³ Η Γερμανία δεν περιέλαβε το φορτίο των λυμάτων ολόκληρου του εδάφους της, αλλά μόνο το φορτίο οικισμών με ι.π. άνω των 2.000. Στη Γερμανία, το φορτίο των οικισμών με ι.π. κάτω των 2.000 αντιστοιχεί περίπου στο 2 % του συνολικού φορτίου των λυμάτων που παράγονται.

⁴ Το Λουξεμβούργο εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 4, αλλά επιθυμεί να αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3 μέχρι να επιτύχει την πλήρη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφος 4.

⁵ Καθώς η Αυστρία εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 8 από το 2002 και μετά, η σημερινή αξιολόγηση περιλαμβάνει μόνο οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις στις λεκάνες υδροσυλλογής περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες από άλλα κράτη μέλη.

4.1. Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές (πληροφορίες παρακολούθησης)

Η ύπαρξη σταθμών επεξεργασίας λυμάτων δεν αποτελεί εγγύηση ότι τα λύματα υποβάλλονται στον κατάλληλο βαθμό επεξεργασίας, καθώς αυτό εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα με την οποία λειτουργούν οι σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης από όλους τους επηρεαζόμενους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων για το 1999. Η Επιτροπή ζήτησε τις πληροφορίες με τη μορφή ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου και με επιστολή της στις 18 Δεκεμβρίου 1999. Η Γαλλία δεν απέστειλε καμία πληροφορία παρακολούθησης· η Ισπανία απέστειλε ορισμένες πληροφορίες παρακολούθησης τον Μάιο του 2003, αλλά ήταν ήδη πολύ αργά για να ληφθούν υπόψη στην κατωτέρω αξιολόγηση. Η Αυστρία απέστειλε τις πληροφορίες της το 2000. Για μια πρώτη εικόνα της αποτελεσματικότητας της επεξεργασίας ως προς τα επίπεδα συμμόρφωσης των BOD₅, των COD και της αφαίρεσης αζώτου ή/και φωσφόρου, τα στοιχεία για τους σταθμούς υπολογίστηκαν σε επίπεδο οικισμού. Σε περίπτωση διαφορετικής άποψης μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών σχετικά με τις απαιτήσεις επεξεργασίας, στην αξιολόγηση που ακολουθεί λαμβάνεται υπόψη η ερμηνεία της Επιτροπής.

Εκτός από τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες (οι οποίες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας) καθώς και τη Γαλλία και την Ισπανία (οι οποίες δεν απέστειλαν τα στοιχεία εγκαίρως), μόνο το 44 % περίπου του φορτίου των λυμάτων των επηρεαζόμενων οικισμών υποβαλλόταν, σύμφωνα με την Επιτροπή, σε επαρκή επεξεργασία, υπό την έννοια της οδηγίας, πριν από τη απόρριψή τους. Οι επιδόσεις επεξεργασίας της Δανίας και της Αυστρίας αντιστοιχούσαν σε συμμόρφωση κατά 99 % και 79 % αντίστοιχα. Μεταξύ των υπόλοιπων χωρών, το ποσοστό του συνολικού φορτίου των λυμάτων που υποβάλλεται σε κατάλληλη επεξεργασία κυμαίνεται από 4 % έως 64 %.

Πίνακας 4-2: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές

(Έτος παρακολούθησης 1999)

Κράτος μέλος	Επηρεαζόμενοι οικισμοί		Συμμορφούμενοι βάσει της παρακολούθησης			Μη συμμορφούμενοι βάσει της παρακολούθησης		
	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	% ¹	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	% ¹
Βέλγιο	153	7.401.169	44	1.636.700	22	109	5.764.469	78
Δανία	127	6.698.384	126	6.661.882	99	1	36.502	1
Γερμανία ²	3.859	124.876.488	-	-	P: 90 % N: 74 %	-	-	-
Ελλάδα	17	609.400	2	62.400	10	15	547.000	90
Ισπανία ³	113	5.740.260	-	-	-	-	-	-
Γαλλία ³	348	16.728.379	-	-	-	-	-	-
Ιρλανδία	11	286.399	6	119.748	42	5	166.651	58
Ιταλία	39	2863257	18	1.218.280	43	21	1.644.977	57
Λουξεμβούργο ²	11	804.500	3	108.500	13 (P: 74 % N: 30 %)	8	696.000	87
Κάτω Χώρες ²	394	15.906.991	-	-	P: 79 % N: 66 %	-	-	-
Αυστρία	25	1.871.885	20	1.483.665	79	5	388.220	21
Πορτογαλία	27	1.345.784	3	53.000	4	24	1.292.784	96
Φινλανδία	85	6.781.700	11	675.500	10	74	6.106.200	90
Σουηδία	134	7.672.670	57	4.898.360	64	77	2.774.310	36
Ηνωμένο Βασίλειο	90	6.150.957	22	1.654.160	27	68	4.496.797	73
Σύνολο	5.443	205.899.060	-	-	-	-	-	-
Κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4	719	42.486.105	312	18.572.195	44	407	23.913.910	56

¹ Ποσοστό σε σχέση με το συνολικό επηρεαζόμενο οργανικό φορτίο του κράτους μέλους

² Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας, ενώ το Λουξεμβούργο επιθυμεί να αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 μέχρι να επιτύχει πλήρη συμμόρφωση.

³ Η Γαλλία και η Ισπανία δεν απέστειλαν καμία πληροφορία σχετικά με τις επιδόσεις επεξεργασίας των σταθμών.

5. ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000 ΣΕ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΣΕ «ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΑΝΟΝΙΚΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑΣ»

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, έληξε η δεύτερη σημαντική προθεσμία της οδηγίας που αφορούσε οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε περιοχές που δεν έχουν χαρακτηριστεί ούτε ευαίσθητες ούτε λιγότερο ευαίσθητες υπό την έννοια της οδηγίας, αλλά ονομάζονται «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις για την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων αυτών των περιοχών κατόπιν αίτησης της Επιτροπής, η οποία απεστάλη στις 14 Απριλίου 2001.

Η αξιολόγηση της κατάστασης της επεξεργασίας των λυμάτων στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» περιλαμβάνει και τους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές οι οποίες θεωρούνται «κανονικής ευαισθησίας» από τα κράτη μέλη και ευαίσθητες από την Επιτροπή (βλέπε προηγούμενες ενότητες για λεπτομερέστερη εξήγηση). Τα εννέα κράτη μέλη που επηρεάζονταν από την προαναφερθείσα προθεσμία σχετικά με τις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» υπέβαλαν έκθεση για 2.698 οικισμούς, στους οποίους αντιστοιχούσε φορτίο λυμάτων 261.662.171 ι.π.

Δευτεροβάθμια επεξεργασία λυμάτων πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000 διέθεταν 1.832 οικισμοί, που αντιπροσώπευαν το 69 % του σχετικού φορτίου και, ως εκ τούτου, βρίσκονται σε συμμόρφωση με την οδηγία. Η Γερμανία και η Αυστρία είχαν συμμορφωθεί πλήρως και το Ηνωμένο Βασίλειο διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία για το 89 % του φορτίου λυμάτων. Χώρες όπως η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία πέτυχαν μικρό ποσοστό συμμόρφωσης, υποβάλλοντας σε δευτεροβάθμια επεξεργασία λιγότερο από το 50 % του σχετικού φορτίου λυμάτων.

Πίνακας 5-1: Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» (ι.π. > 15 000) και οργανικά φορτία – Κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Κράτος μέλος	Σύνολο		Συμμορφούμενη δευτεροβάθμια επεξεργασία			Μη συμμορφούμενη δευτεροβάθμια επεξεργασία		
	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	Φορτίο % ¹	Αριθμός	Φορτίο [ι.π.]	Φορτίο % ¹
Βέλγιο ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Δανία ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Γερμανία	126	8.264.830	126	8.264.830	100	0	0	0
Ελλάδα ³	90	9.081.100	55	4.307.100	47	35	4.774.000	53
Ελλάδα ⁴	77	8.317.800	52	4.040.300	49	25	4.277.500	51
Ισπανία	458	53.862.365	245	33.307.446	62	213	20.554.919	38
Γαλλία	486	42.548.060	307	29.042.277	68	179	13.505.783	32
Ιρλανδία	28	3.901.479	13	706.032	18	15	3.195.447	82
Ιταλία	630	55.142.105	312	28.764.701	52	318	26.377.404	48
Λουξεμβούργο ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Κάτω Χώρες ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Αυστρία	181	15.189.287	181	15.189.287	100	0	0	0
Πορτογαλία	94	8.455.900	45	3.149.200	37	49	5.306.700	63
Φινλανδία ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Σουηδία ²	-	-	-	-	-	-	-	-
Ηνωμένο Βασίλειο	618	65.980.345	551	58.816.918	89	67	7.163.427	11
Σύνολο	2.698	261.662.171	1.832	181.280.991	69	866	80.381.180	31

¹ Ποσοστό σε σχέση με το συνολικό επηρεαζόμενο οργανικό φορτίο του κράτους μέλους.

² Τα κράτη μέλη δεν επηρεάζονταν από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» καθώς είτε είχαν προσδιορίσει ολόκληρο το έδαφός τους ως ευαίσθητη περιοχή είτε εφαρμόζαν το άρθρο 5 παράγραφος 8.

³ Πρώτη έκδοση, η οποία δεν ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁴ Δεύτερη έκδοση, μετά την αναθεώρηση της Ελλάδας, η οποία ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

6. ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΤΟΥ 1998 ΚΑΙ ΤΟΥ 2000

6.1. Επεξεργασία λυμάτων

Συνολικά, τα κράτη μέλη υπέβαλαν εκθέσεις για 8.181 οικισμούς, οι οποίοι αντιπροσώπευαν φορτίο 469.269.723 ισοδύναμου πληθυσμού που επηρεαζόταν από τις προθεσμίες της οδηγίας, οι οποίες έχουν ήδη λήξει (άρθρο 4 και 5).

Η Γερμανία και οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 και αξιολογούν το ποσοστό συμμόρφωσης βάσει του ποσοστού μείωσης του αζώτου και του φωσφόρου. Όσον αφορά στα άλλα 13 κράτη μέλη, 2.254 από τους 3.802 οικισμούς που επηρεάζονταν και από τις δύο προαναφερθείσες προθεσμίες, και στους οποίους αντιστοιχούσε το 64 % του σχετικού φορτίου, είχαν συμμορφωθεί με τις συγκεκριμένες διατάξεις.

Οι πίνακες 6-1 και 6-2 παρουσιάζουν μια επισκόπηση των δηλωθέντων από τα κράτη μέλη οικισμών που επηρεάζονταν από τις προαναφερθείσες προθεσμίες ως προς την επεξεργασία λυμάτων.

6.2. Αποχέτευση

Εκτός από την επεξεργασία των λυμάτων, οι εν λόγω προθεσμίες αφορούσαν επίσης τις διατάξεις για την αποχέτευση (άρθρο 3). Η Επιτροπή ζήτησε τις σχετικές πληροφορίες στις προαναφερθείσες επιστολές και ερωτηματολόγιά της.

Σε ό,τι αφορά τις ευαίσθητες περιοχές, τα κράτη μέλη δήλωσαν 3.246 οικισμούς· από αυτούς, οι 2.855 – οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 91 % του φορτίου των επηρεαζόμενων οικισμών – διέθεταν δίκτυο αποχέτευσης το οποίο είχε συμμορφωθεί είτε ήδη έως το 1998 είτε έως τις αρχές του 2002. Σε χώρες όπως η Δανία, η Γερμανία, το Λουξεμβούργο, οι Κάτω Χώρες, η Αυστρία, η Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, τα δίκτυα αποχέτευσης των οικισμών που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές είχαν συμμορφωθεί πλήρως έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998 ή την 1η Ιανουαρίου 2002. Ωστόσο, στο Βέλγιο, την Ισπανία και την Ιταλία πάνω από το 50 % των οικισμών διέθετε ανεπαρκή αποχέτευση.

Σε ό,τι αφορά τις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», τα κράτη μέλη δήλωσαν 2.698 οικισμούς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν 261.662.171 ισοδύναμο πληθυσμό. Από αυτούς, 1.910 οικισμοί, οι οποίοι κάλυπταν το 77 % του σχετικού φορτίου, είχαν συμμορφωθεί κατά τη λήξη της προθεσμίας στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Από τις χώρες που επηρεάζονταν τότε από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», η Γερμανία, η Ιρλανδία, η Αυστρία και το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν επιτύχει πλήρη συμμόρφωση ως προς την αποχέτευση, ενώ η Ιταλία είχε επιτύχει συμμόρφωση σε λιγότερο από το 50 % των οικισμών της.

Συνολικά, τα κράτη μέλη δήλωσαν 5.932 οικισμούς, με φορτίο 462 εκατομμυρίων ι.π., οι οποίοι επηρεάζονταν από τις προθεσμίες της 31ης Δεκεμβρίου 1998 και 2000. Για 4.753 από αυτούς τους οικισμούς, στους οποίους αντιστοιχούσε το 83 % του σχετικού φορτίου, δηλώθηκε ότι θα έχουν συμμορφωθεί το αργότερο έως την 1^η Ιανουαρίου 2002, ή έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000 αντίστοιχα.

Ο πίνακας 6-3 παρουσιάζει μια επισκόπηση των οικισμών που δηλώθηκαν από τα κράτη μέλη ως επηρεαζόμενοι από τις προαναφερθείσες ημερομηνίες ως προς την αποχέτευση.

Πίνακας 6-1: Οικισμοί οι οποίοι επηρεάζονται από ευαίσθητες και «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και τα οργανικά φορτία τους

Κράτος μέλος	Πληθυσμός (1.000 κάτ. το έτος 2000)	Σύνολο		Περιοχές κανονικής ευαισθησίας (31/12/2000)			Ευαίσθητες περιοχές (1/1/2002)		
		Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	% ¹	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	% ¹
Βέλγιο ²	10.239	186	8.952.516	-	-		186	8.952.516	100,0
Δανία ²	5.330	127	6.698.384	-	-		127	6.698.384	100,0
Γερμανία	82.164	3.985	133.141.318	126	8.264.830	6,2	3859	124.876.488	93,8
Ελλάδα ³	10.543	123	9.962.500	90	9.081.100	91,2	33	881.400	8,8
Ελλάδα ⁴	10.543	94	8.927.200	77	8.317.800	93,2	17	609.400	6,8
Ισπανία	39.442	571	59.602.625	458	53.862.365	90,4	113	5.740.260	9,6
Γαλλία	59.226	834	59.276.439	486	42.548.060	71,8	348	16.728.379	28,2
Ιρλανδία ⁵	3.777	44	4.672.287	28	3.901.479	83,5	28	3.362.856	72,0
Ιταλία	57.680	679	58.166.199	630	55.142.105	94,8	49	3.024.094	5,2
Λουξεμβούργο ²	436	11	804.500	-	-		11	804.500	100,0
Κάτω Χώρες ²	15.864	394	15.906.991	-	-		394	15.906.991	100,0
Αυστρία	8.103	206	17.041.172	181	15.189.287	89,1	25	1.851.885	10,9
Πορτογαλία	9.998	121	9.828.600	94	8.455.900	86,0	27	1.372.700	14,0
Φινλανδία ²	5.171	87	6.377.300	-	-		87	6.377.300	100,0
Σουηδία ²	8.861	134	7.672.670	-	-		134	7.672.670	100,0
Ηνωμένο Βασίλειο	59.623	708	72.201.522	618	65.980.345	91,4	90	6.221.177	8,6
Σύνολο	376.457	8.181	469.269.723	2.698	261.662.171	55,8	5.495	210.199.600	44,8

¹ Ποσοστό σε σχέση με το συνολικό επηρεαζόμενο οργανικό φορτίο του κράτους μέλους

² Τα κράτη μέλη δεν επηρεάζονταν από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», καθώς είτε είχαν προσδιορίσει ολόκληρο το έδαφός τους ως ευαίσθητη περιοχή είτε εφάρμοζαν το άρθρο 5 παράγραφος 8.

³ Πρώτη έκδοση, η οποία δεν ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁴ Δεύτερη έκδοση, μετά την αναθεώρηση της Ελλάδας, η οποία ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁵ Δώδεκα ιρλανδικοί οικισμοί δηλώθηκαν στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» το 2000. Το 2001 χαρακτηρίστηκαν οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, θεωρήθηκαν ευαίσθητες περιοχές και το 2002. Για το συνολικό φορτίο, οι οικισμοί ελήφθησαν υπόψη μόνο μία φορά.

Πίνακας 6-2: Επισκόπηση της επεξεργασίας λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές και «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»– Κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων τον Ιανουάριο του 2002 και στις 31 Δεκεμβρίου 2000 (προθεσμία) αντίστοιχα

Κράτος μέλος	Ευαίσθητες περιοχές				«περιοχές κανονικής ευαισθησίας»				Σύνολο			
	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός σε συμμόρφωση	Φορτίο σε συμμόρφωση (%)	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός σε συμμόρφωση	Φορτίο σε συμμόρφωση (%)	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθμός σε συμμόρφωση	Φορτίο σε συμμόρφωση (%)
Βέλγιο ¹	186	8.952.516	72 (39 %)	29	-	-	-	-	186	8.952.516	72 (39 %)	29
Δανία ¹	127	6.698.384	122 (96 %)	96	-	-	-	-	127	6.698.384	122 (96 %)	96
Γερμανία ²	3.859	124.876.488	-	Μείωση αζώτου: 90 % Μείωση φωσφόρου: 74 %	126	8.264.830	126 (100 %)	100	3.985	133.141.318	-	-
Ελλάδα ⁴	33	881.400	4 (12 %)	14	90	9.081.100	55 (61 %)	47	123	9.962.500	59 (48 %)	44
Ελλάδα ⁵	17	609.400	8 (47 %)	40	77	8.317.800	52 (68 %)	49	94	8.927.200	60 (64 %)	48
Ισπανία	113	5.740.260	34 (30 %)	25	458	53.862.365	245 (53 %)	62	571	59.602.625	279 (49 %)	58
Γαλλία	348	16.728.379	143 (41 %)	36	486	42.548.060	307 (63 %)	68	834	59.276.439	450 (54 %)	59
Ιρλανδία ⁶	28	3.362.856	12 (43 %)	8	28	3.901.479	13 (46 %)	18	44	4.672.287	17 (39 %)	9
Ιταλία	49	3.024.094	28 (57 %)	77	630	55.142.105	312 (50 %)	52	679	57.969.346	340 (50 %)	53
Λουξεμβούργο ^{1,2}	11	804.500	3 (27 %)	13	-	-	-	-	11	804.500	3 (27 %)	13
Κάτω Χώρες ^{1,2}	394	15.906.991	-	Μείωση αζώτου: 79 % Μείωση φωσφόρου: 66 %	-	-	-	-	394	15.906.991	-	-
Αυστρία ³	25	1.851.885	25 (100 %)	100	181	15.189.287	181 (100 %)	100	206	17.041.172	206 (100 %)	100
Πορτογαλία	27	1.372.700	5 (19 %)	11	94	8.455.900	45 (48 %)	37	121	9.828.600	50 (41 %)	34
Φινλανδία ¹	87	6.377.300	7 (8 %)	7	-	-	-	-	87	6.377.300	7 (8 %)	7

Σουηδία ¹	134	7.672.670	74 (55 %)	73	-	-	-	-	134	7.672.670	74 (55 %)	73
Ηνωμένο Βασίλειο	90	6.221.177	26 (29 %)	29	618	65.980.345	551 (89 %)	89	708	72.201.522	577 (81 %)	84
Σύνολο	5.495	210.199.600	-	79	2.698	261.662.171	1.829 (68 %)	70	8181	469.269.723	-	75
Κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4	1.242	69.416.121	559 (45 %)	42	2.572	253.397.341	1.703 (66 %)	70	3.802	320.221.414	2.254 (59 %)	64

¹ Τα κράτη μέλη είτε είχαν χαρακτηρίσει ολόκληρο το έδαφός τους ευαίσθητη περιοχή είτε εφαρμόζαν το άρθρο 5 παράγραφος 8 εκείνη την περίοδο και, ως εκ τούτου, δεν επηρεάζονταν από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας».

² Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας. Το Λουξεμβούργο εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 4, αλλά επιθυμεί να αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφοι 2 και 3 μέχρι να επιτύχει πλήρη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφος 4.

³ Η Αυστρία εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 8 από το τέλος του 2002 και μετά. Η σημερινή αξιολόγηση περιλαμβάνει μόνο τους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις στις λεκάνες υδροσυλλογής περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες από άλλα κράτη μέλη.

⁴ Πρώτη έκδοση, η οποία δεν ελήφθη υπόψη στο συνολικό υπολογισμό. Για τα στοιχεία σχετικά με τις ευαίσθητες περιοχές, βλέπε τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής.

⁵ Δεύτερη έκδοση, μετά την αναθεώρηση της Ελλάδας, η οποία ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁶ Δώδεκα ιρλανδικοί οικισμοί δηλώθηκαν στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» το 2000. Το 2001 χαρακτηρίστηκαν οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, θεωρήθηκαν ευαίσθητες περιοχές και το 2002. Για το συνολικό φορτίο, οι οικισμοί ελήφθησαν υπόψη μόνο μία φορά.

Πίνακας 6-3: Δίκτυα αποχέτευσης οικισμών που επηρεάζονταν από τις προθεσμίες της 31ης Δεκεμβρίου 1998 και της 31ης Δεκεμβρίου 2000 (άρθρο 3)

Κράτος μέλος	Ευαίσθητες περιοχές 1 Ιανουαρίου 2002				«περιοχές κανονικής ευαισθησίας» 31 Δεκεμβρίου 2000				Σύνολο			
	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθ. σε συμμόρφωση	% του φορτίου σε συμμόρφωση	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθ. σε συμμόρφωση	% του φορτίου σε συμμόρφωση	Αριθ.	Φορτίο [ι.π.]	Αριθ. σε συμμόρφωση	% φορτίου σε συμμόρφωση
Βέλγιο ¹	186	8.952.516	48 (26 %)	22	-	-	-	-	186	8.952.516	48 (26 %)	22
Δανία ¹	127	6.698.384	127 (100 %)	100	-	-	-	-	127	6.698.384	127 (100 %)	100
Γερμανία ²	1.748	118.825.715	1.748 (100 %)	100	126	8.264.830	126 (100 %)	100	1.874	127.090.545	1.874 (100 %)	100
Ελλάδα ⁴	17	609.400	14 (82 %)	74	90	9.081.100	40 (44 %)	78	107	9.690.500	54 (50 %)	78
Ελλάδα ⁵	17	609.400	14 (82 %)	74	77	8.317.800	49 (64 %)	87	94	8.927.200	63 (67 %)	86
Ισπανία	113	5.740.260	62 (55 %)	46	458	53.862.365	430 (94 %)	92	571	59.602.625	492 (86 %)	87
Γαλλία	348	16.728.379	202 (58 %)	60	486	42.548.060	168 (35 %)	57	834	59.276.439	370 (44 %)	58
Ιρλανδία ⁶	28	3.362.856	27(96 %)	100	28	3.901.479	28 (100 %)	100	44	4.672.287	43 (98 %)	100
Ιταλία	49	3.024.094	16 (33 %)	47	630	55.142.105	241 (38 %)	36	679	58.166.199	257 (38 %)	37
Λουξεμβούργο ^{1,2}	11	804.500	11 (100 %)	100	-	-	-	-	11	804.500	11 (100 %)	100
Κάτω Χώρες ^{1,2}	256	15.265.763	256 (100 %)	100	-	-	-	-	256	15.265.763	256 (100 %)	100
Αυστρία ³	25	1.851.885	25 (100 %)	100	181	15.189.287	181 (100 %)	100	206	17.041.172	206 (100 %)	100
Πορτογαλία	27	1.372.700	22 (81 %)	82	94	8.455.900	69 (73 %)	79	121	9.828.600	91 (75 %)	79
Φινλανδία ¹	87	6.377.300	73 (84 %)	96	-	-	-	-	87	6.377.300	73 (84 %)	96
Σουηδία ¹	134	7.672.670	134 (100 %)	100	-	-	-	-	134	7.672.670	134 (100 %)	100
Ηνωμένο Βασίλειο	90	6.150.957	90 (100 %)	100	618	65.980.345	618 (100 %)	100	708	72.131.302	708 (100 %)	100
Σύνολο	3.246	203.437.379	2.855 (88 %)	91	2.698	261.662.171	1.910 (71 %)	77	5.932	462.507.502	4.753 (80 %)	83

¹ Τα κράτη μέλη είτε είχαν χαρακτηρίσει ολόκληρο το έδαφός τους ευαίσθητη περιοχή είτε εφαρμόζαν το άρθρο 5 παράγραφος 8 εκείνη την περίοδο και, ως εκ τούτου, δεν επηρεάζονταν από «περιοχές κανονικής ευαισθησίας».

² Η Γερμανία, το Λουξεμβούργο και οι Κάτω Χώρες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας. Το Λουξεμβούργο εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 4, αλλά επιθυμεί να αξιολογείται σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 2 και 3 μέχρι να επιτύχει πλήρη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφος 4.

³ Η Αυστρία εφαρμόζει το άρθρο 5 παράγραφος 8 από το τέλος του 2002 και μετά. Η σημερινή αξιολόγηση περιλαμβάνει μόνο τους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις στις λεκάνες υδροσυλλογής περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί από άλλα κράτη μέλη ευαίσθητες.

⁴ Πρώτη έκδοση, η οποία δεν ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁵ Δεύτερη έκδοση, μετά την αναθεώρηση της Ελλάδας, η οποία ελήφθη υπόψη στον συνολικό υπολογισμό.

⁶ Δώδεκα ιρλανδικοί οικισμοί δηλώθηκαν στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» το 2000. Το 2001 χαρακτηρίστηκαν οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, θεωρήθηκαν ευαίσθητες περιοχές και το 2002. Για το συνολικό φορτίο, οι οικισμοί ελήφθησαν υπόψη μόνο μία φορά.

7. ΛΙΓΟΤΕΡΟ ΕΥΑΙΣΘΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Αν και τα κράτη μέλη υποχρεούνται βάσει της οδηγίας να προβούν στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών, ο προσδιορισμός των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών είναι προαιρετικός για ορισμένα παράκτια ύδατα και εκβολές ποταμών στα οποία, λόγω της μορφολογίας, της υδρολογίας ή των ειδικών υδραυλικών συνθηκών, ενδέχεται να καταλήγουν οι απορρίψεις αστικών λυμάτων που έχουν υποστεί λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία χωρίς να θίγεται το περιβάλλον.

Στον προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών έχουν προβεί μέχρι στιγμής η Ισπανία και η Πορτογαλία. Η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι οι ευαίσθητες ή ενδεχομένως ευαίσθητες περιοχές παράκτιων υδάτων και των γειτονικών τους εκβολών ποταμών και υδάτινων μαζών δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές μόνο επειδή επηρεάζονται αρνητικά από απορρίψεις. Συγκεκριμένα, τα ύδατα κολύμβησης και τα ύδατα για οστρακοειδή, τα οποία είναι ιδιαίτερα ευάλωτα και ευαίσθητα σε απορρίψεις λυμάτων, και οι γειτονικές τους υδάτινες μάζες οι οποίες ενδέχεται να επηρεάζονται αρνητικά από απορρίψεις δεν χαρακτηρίζονται αυτομάτως ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Η Επιτροπή, επομένως, αμφισβητεί το χαρακτηρισμό ως λιγότερο ευαίσθητων ορισμένων περιοχών στη δυτική ακτή της Πορτογαλίας, στις νήσους Μαδέρα, Αζόρες και Κανάριες, στην ακτή της Ανδαλουσίας και σε άλλες περιοχές. Σχετικά με την Ανδαλουσία, η Επιτροπή φρονεί επίσης ότι, κυρίως λόγω των πολύ περιορισμένων παλιρροιών, τα ύδατα της Μεσογείου δεν πληρούν τα υδρολογικά κριτήρια ή τις υδραυλικές συνθήκες που απαιτούνται προκειμένου να προσδιορισθούν ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

Υπενθυμίζεται ότι πρέπει να κατατίθεται αίτηση παρέκκλισης από την οδηγία σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπεται λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία των λυμάτων που απορρίπτονται σε μια λιγότερο ευαίσθητη περιοχή. Τα κράτη μέλη οφείλουν να καταθέτουν ολοκληρωμένες μελέτες στην Επιτροπή που να δείχνουν ότι οι απορρίψεις αυτές δεν επηρεάζουν αρνητικά το περιβάλλον (άρθρο 6 παράγραφος 2) και, σε εξαιρετικές περιπτώσεις για οικισμούς με άνω των 150.000 ι.π., να αποδεικνύουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων με περισσότερο προηγμένες τεχνολογικές μεθόδους δεν αποφέρει κανένα όφελος για το περιβάλλον (άρθρο 8 παράγραφος 5). Η Επιτροπή οφείλει να εξετάζει τις εν λόγω μελέτες και να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα μετά από την υποβολή του έργου στην κρίση της επιτροπής που προβλέπεται βάσει του άρθρου 18 και, εάν κριθεί αναγκαίο, του Συμβουλίου.

Το 1999, η Πορτογαλία κατέθεσε αίτηση παρέκκλισης για τον οικισμό της ακτής του Estoril (720.000 ι.π.) κοντά στη Λισσαβόνα. Η παρέκκλιση εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Οκτώβριο¹⁷ και προβλέπει εκ νέου αξιολόγηση το 2006.

Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε προβεί επίσης σε προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών, αλλά τελικά, το 2002, απέσυρε τις αιτήσεις παρέκκλισης που είχε υποβάλει σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2.

Η Ισπανία δεν έχει υποβάλει αίτηση παρέκκλισης.

¹⁷ ΕΕ L 269, της 10.10.2001, σ. 14

Ως γενικό συμπέρασμα, η Επιτροπή εκτιμά ότι, εκτός από τον οικισμό της ακτής του Estoril, όλοι οι οικισμοί της ΕΕ με άνω των 15.000 ι.π. πρέπει να διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 2000, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε ύδατα που έχουν χαρακτηριστεί ως λιγότερο ευαίσθητα.

8. ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ ΤΗΝ 1Η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2002

Εκτός από την αξιολόγηση της κατάστασης όσον αφορά στη συμμόρφωση των κρατών μελών στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η Επιτροπή κατέγραψε στη δεύτερή της έκθεση τον βαθμό επεξεργασίας των αστικών λυμάτων που διέθεταν όλες οι μεγάλες ευρωπαϊκές πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 με στόχο την ενημέρωση και την επίτευξη διαφάνειας. Τον Ιανουάριο 2002 η Επιτροπή προσέφερε στα κράτη μέλη τη δυνατότητα ενημέρωσης των πληροφοριών τους για τις μεγάλες πόλεις, προκειμένου να παρουσιάσουν τις βελτιώσεις που σημειώθηκαν από το 1998 έως το 2001. Οι συνημμένοι χάρτες δείχνουν τη βελτιωμένη κατάσταση. Ορισμένα κράτη μέλη δεν ανταποκρίθηκαν στο αίτημα της Επιτροπής. Στις περιπτώσεις αυτές, η Επιτροπή χρησιμοποίησε ενημερωμένες πληροφορίες που έλαβε στο πλαίσιο προηγούμενων αιτήσεων διαβίβασης πληροφοριών, οι οποίες αναφέρθηκαν ανωτέρω. Στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη δεν υπέβαλαν εκθέσεις για μεγάλες πόλεις μετά το 1998, η Επιτροπή υπέθεσε ότι η κατάσταση έχει παραμείνει η ίδια. Όλα τα μεγάλα αστικά κέντρα χαρακτηρίζονται από έναν ενιαίο βαθμό επεξεργασίας, ακόμη και αν αποτελούνται από πολλούς οικισμούς σύμφωνα με τον ορισμό της οδηγίας. Η Αυστρία συμπεριέλαβε στις εκθέσεις για τις μεγάλες πόλεις ορισμένους οικισμούς οι οποίοι δεν εμπίπτουν στον ορισμό των μεγάλων αστικών κέντρων, αλλά αποτελούν πηγή με ι.π. άνω των 150.000 λόγω ενός συνδυασμού αστικών και βιομηχανικών λυμάτων. Επίσης, η Ιταλία και η Πορτογαλία φαίνεται πως εν μέρει συμπεριέλαβαν οικισμούς στις εκθέσεις τους για τις μεγάλες πόλεις. Ο όρος πόλη, ως εκ τούτου, αντιπροσωπεύει, στην παρούσα έκθεση, μεγάλα αστικά κέντρα και κάποιους οικισμούς σύμφωνα με τον ορισμό της οδηγίας.

Οι πόλεις αξιολογήθηκαν ως προς τον βαθμό επεξεργασίας που είχαν εγκαταστήσει και την ευαισθησία της υδάτινης μάζας υποδοχής. Οι πόλεις που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές, ως εκ τούτου, θα έπρεπε να έχουν εξοπλισθεί με αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου ή/και άλλη επεξεργασία όπως μικροβιακή επεξεργασία) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Οι πόλεις που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» θα έπρεπε να έχουν εξοπλισθεί με δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Ωστόσο, ορισμένες πόλεις οι οποίες αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο των «περιοχών κανονικής ευαισθησίας» απορρίπτουν τα λύματά τους σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους και, ως εκ τούτου, θα πρέπει – σύμφωνα με την Επιτροπή – να αποκτήσουν αυστηρότερη επεξεργασία. Αυτό ισχύει επίσης για πόλεις όπως το Παρίσι, το Λονδίνο, η Μαδρίτη, η Βαρκελώνη, το Μιλάνο και άλλες.

Την 1η Ιανουαρίου 2002, η κατάσταση που επικρατούσε για 556 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 είχε ως εξής:

Στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»:

309 πόλεις απέρριπταν τα λύματά τους σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» εκ των οποίων

- 232 διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία,
- 67 πόλεις δεν διαθέτουν ακόμη δευτεροβάθμια επεξεργασία.

- 21 από αυτές τις πόλεις δεν διαθέτουν κανένα είδος επεξεργασίας λυμάτων, π.χ.:
 - Ιταλία: Μιλάνο, Foce Sarno, Imperia Foce Imperia, Medio Sarno, Misterbianco
 - Ιρλανδία: Cork
 - Πορτογαλία: Cova da Beira, Vila Nova da Gaia
 - Ισπανία: La Coruña, Βαρκελώνη, Cadiz, Donostia-San-Sebastian, Ferrol, Gijon, Suances, Tui
 - Ηνωμένο Βασίλειο: Brighton, Hastings, Kilmarnock/Irvine, Levenmouth, Torbay.
- Η Επιτροπή δεν έλαβε επαρκείς πληροφορίες για 10 πόλεις.

Στις ευαίσθητες περιοχές:

247 πόλεις απορρίπτουν τα λύματά τους σε ευαίσθητες περιοχές εκ των οποίων

- 155 ήταν εξοπλισμένες με πλήρη αυστηρότερη επεξεργασία
- 91 πόλεις δεν διαθέτουν ακόμη την απαιτούμενη αυστηρότερη επεξεργασία για ολόκληρη την πόλη
 - Τέσσερις από τις πόλεις αυτές δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων:
 - Βέλγιο: Pepinster
 - Πορτογαλία: Barreiro
 - Ισπανία: Alginet
 - Ιρλανδία: Waterford
- Για μία πόλη δεν δόθηκαν επαρκείς πληροφορίες

Σε σύγκριση με το 1998 (βλέπε δεύτερη έκθεση της Επιτροπής), η κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις μεγάλες πόλεις της ΕΕ είχε βελτιωθεί σημαντικά μέχρι το 2002. Ο αριθμός των πόλεων που διέθεταν πλήρη αυστηρότερη επεξεργασία αυξήθηκε από 78 σε 205¹⁸. Ο αριθμός των πόλεων χωρίς κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων μειώθηκε από 37 σε 26, και ο αριθμός των πόλεων για τις οποίες δόθηκαν ανεπαρκείς πληροφορίες μειώθηκε από 134 σε 11.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, συνολικά, 387 από τις 556 μεγάλες πόλεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση διέθεταν επαρκή επεξεργασία λυμάτων στις αρχές του 2002 (77 πόλεις βρίσκονται σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές και θα έπρεπε, ως εκ τούτου, να διαθέτουν αυστηρότερη από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία.)

¹⁸ Η εξαιρετική βελτίωση εξηγείται εν μέρει από το γεγονός ότι το 1998 για πολλές γερμανικές πόλεις δεν δόθηκαν πληροφορίες.

9. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΛΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΕΥΘΕΙΑΣ ΣΕ ΥΔΑΤΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ (ΑΡΘΡΟ 13)

Σύμφωνα με το άρθρο 13 της οδηγίας, τα κράτη μέλη έπρεπε να διασφαλίσουν ότι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000 τα βιοαποικοδομήσιμα βιομηχανικά λύματα εγκαταστάσεων που ανήκουν στους τομείς της μεταποίησης γεωργικών τροφίμων (που αναγράφονται στο προσάρτημα ΙΙΙ) και δεν διέρχονται από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων πριν από την απόρριψη σε ύδατα υποδοχής θα είχαν συμμορφωθεί με τις προϋποθέσεις που καθορίζονταν από την αρμόδια αρχή ή το κατάλληλο όργανο. Η διάταξη επηρεάζει μόνο τις απορρίψεις από σταθμούς με ισοδύναμο πληθυσμό ίσο ή ανώτερο των 4.000.

Ο πίνακας που ακολουθεί δείχνει το ποσοστό των εγκαταστάσεων που ανήκουν στους συγκεκριμένους βιομηχανικούς τομείς και είχαν συμμορφωθεί προς την οδηγία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 9-1: Ποσοστό βιομηχανικών λυμάτων που επηρεάζονται από το άρθρο 13 και τηρούν τις προϋποθέσεις του

Βιομηχανικός τομέας	B	DK	D	EL	E	F	IRL	I	L	NL	A	P	FIN	S	UK
Επεξεργασία του γάλακτος	90	-	100	100	7	100	59	100	-	100	100	71	100	100	44
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	85	-	93	100	89	100	100	100	-	100	100	99	100	-	100
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	89	-	100	100	58	100	-	-	-	-	100	100	-	-	-
Μεταποίηση γεωμήλων	91	-	100	100	-	100	-	100	-	100	100	100	100	100	100
Βιομηχανία κρέατος	86	-	79	100	69	100	75	100	-	100	100	94	-	-	92
Ζυθοποιία	99	-	100	100	92	100	-	100	-	100	-	100	-	100	100
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	49	-	100	100	73	100	-	100	-	-	-	93	100	-	100
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα	100	-	-	-	-	100	-	100	-	-	-	-	100	-	100
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	61	-	100	-	-	100	84	100	-	100	-	-	-	-	100
Μονάδες παραγωγής βύνης	63	-	100	-	100	100	-	100	-	-	-	100	-	-	100
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	0	100	100	-	0	-	100	100	-	-	100	100	-	100	28
Σύνολο	87	100	97	100	68	100	81	100	-	100	100	94	100	100	86

Στο τέλος του 2000, 2.576 εγκαταστάσεις με συνολικό φορτίο 59 εκατομμύρια ι.π. περίπου επηρεάζονταν από το άρθρο¹⁹. Περίπου το 91 % του φορτίου ήταν σύμφωνο με τις διατάξεις της οδηγίας.

Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, στη Δανία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες, την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, όλοι οι βιομηχανικοί κλάδοι που εμπίπτουν στο άρθρο 13 είχαν συμμορφωθεί προς τις καθορισμένες διατάξεις μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Το Λουξεμβούργο δεν επηρεαζόταν από τις βιομηχανίες που εμπίπτουν στο άρθρο 13.

Στο Βέλγιο, τη Γερμανία, την Ισπανία, την Ιρλανδία, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ορισμένοι βιομηχανικοί τομείς δεν είχαν ακόμη συμμορφωθεί με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Η Γερμανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο ανακοίνωσαν ότι οι μη συμμορφούμενοι τομείς τους θα επιτύγχαναν συμμόρφωση μέχρι το 2001, το 2002 και το 2003 το αργότερο αντιστοίχως. Η Ισπανία και η Πορτογαλία προβλέπουν πλήρη συμμόρφωση όλων των βιομηχανικών κλάδων το αργότερο μέχρι το 2005.

¹⁹

Τα στοιχεία δεν συμπεριλαμβάνουν τη Γαλλία, καθώς η Γαλλία δεν παρείχε καμία πληροφορία για το φορτίο των βιομηχανικών τομέων που επηρεάζονται.

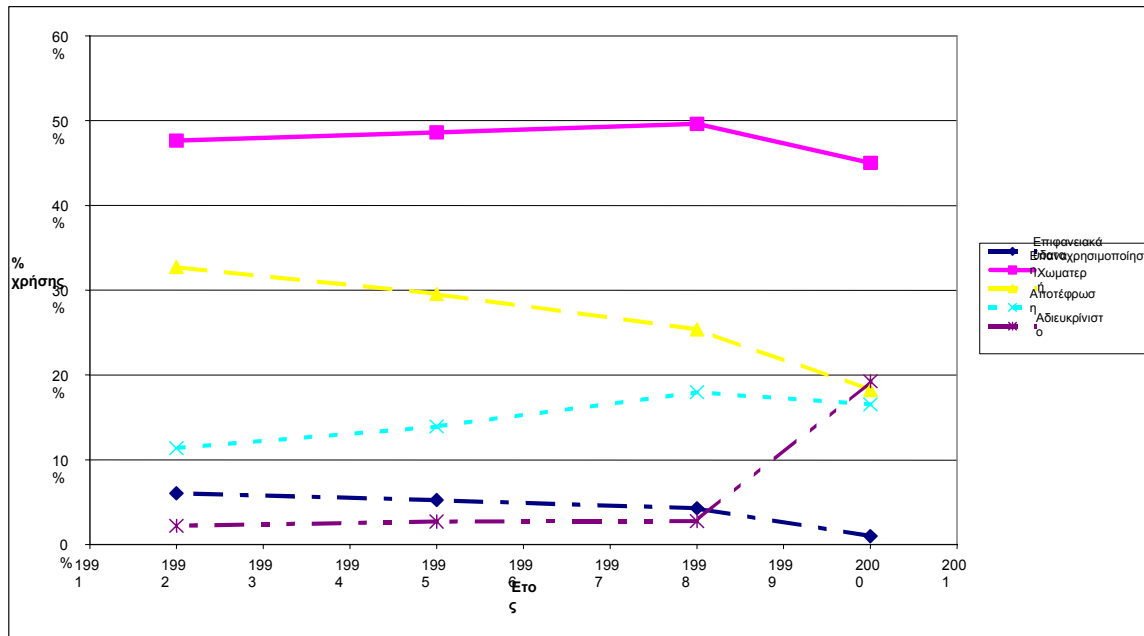
10. ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΥΜΑΤΟΛΑΣΠΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ

Οι πληροφορίες που αναφέρονται κατωτέρω σχετικά με τη δημιουργία και τη διάθεση λυματολάσπης βασίζονται εν μέρει στις εκθέσεις των κρατών μελών για την κατάσταση που επικρατεί σε αυτά σύμφωνα με το άρθρο 16, και εν μέρει στα προγράμματα εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 17 της οδηγίας.

- Η συνολική ποσότητα της λυματολάσπης που παράγεται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων αυξήθηκε από 5,5 εκατομμύρια τόνους ξηρής ύλης το 1992 (βλέπε την πρώτη έκθεση της Επιτροπής, ο αριθμός δεν περιλαμβάνει την Ιταλία και τη Σουηδία) σε 7 εκατομμύρια τόνους το 2000.
- Από το 1992, η ποσότητα λυματολάσπης που επαναχρησιμοποιείται στη γεωργία και την αρχιτεκτονική τοπίου (συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης χωματερών) αντιστοιχούσε στο 50 % περίπου της συνολικής παραγόμενης λυματολάσπης (45 % κατά την περίοδο 1999-2001).
- Η ποσότητα της λυματολάσπης που απορρίπτεται σε χωματερές έχει μειωθεί ελαφρά.
- Η αποτέφρωση της λυματολάσπης σχεδόν διπλασιάστηκε από το 1992 έως το 2000.
- Τα κράτη μέλη θα έπρεπε να έχουν σταματήσει σταδιακά τη διάθεση λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα μέχρι το τέλος του 1998. Ωστόσο, η Ισπανία και η Ιρλανδία εξακολουθούσαν να απορρίπτουν σημαντικές ποσότητες λυματολάσπης στη θάλασσα τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με τις πληροφορίες του 2003, η Ιρλανδία σταμάτησε την εν λόγω πρακτική το 1999. Η κατάσταση στην Ισπανία είναι ασαφής, αλλά φαίνεται ότι η λυματολάσπη εξακολουθεί να διατίθεται στη θάλασσα.

Καθώς τα στοιχεία που παρείχαν τα κράτη μέλη δεν ήταν πλήρη και δεν υπήρχαν πληροφορίες για το 20 % της λυματολάσπης, τα στοιχεία δεν προσφέρουν τη δυνατότητα οποιασδήποτε ανάλυσης τάσεων για την επαναχρησιμοποίηση, τη διάθεση ή την αποτέφρωση της λυματολάσπης.

Σχήμα 10-1: Διάθεση λυματολάσπης από το 1992 – 2000 στα κράτη μέλη (τα στοιχεία δεν περιλαμβάνουν τη Σουηδία και την Ιταλία από το 1992 έως το 1998, και την Ιταλία από το 2000)

Πίνακας 10-1: Διάθεση και επαναχρησιμοποίηση λυματολάσπης στα κράτη μέλη της ΕΕ μεταξύ 1999-2001*

Διάθεση σε εκατοντάδες τόνους ξηρής ύλης ανά έτος	B	DK	D	EL**	E**	F**	IRL	L	NL	A	P**	S	FIN	UK	Σύνολο	%
Επαναχρησιμοποίηση	15	84	920	6	578	507	9	6	77	37	106	116	90	588	3.139	45
Χωματερές	32	36	230	90	360	0	17	0	64	41	71	76	60	192	1.270	18
Αποτέφρωση	25	10	460	0	74	0	0	0	195	151	0	0	0	237	1.153	17
Επιφανειακά ύδατα	0	0	0	0	57	0	12	0	0	0	0	0	0	0	69	1
Αδιευκρίνιστο	19	25	690	0	0	398	0	1	0	86	0	30	0	113	1.343	19
Σύνολο	91	156	2.300	96	1.069	904	38	7	336	315	177	222	150	1.130	6.992	100

* Τα κράτη μέλη δεν παρείχαν στοιχεία για ένα και το αυτό έτος, αλλά για ένα ή περισσότερα έτη μεταξύ του 1999 και του 2001. Η Ιταλία δεν παρείχε καμία πληροφορία.

** Ως πηγή στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τα προγράμματα εφαρμογής σύμφωνα με το άρθρο 17.

11. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ

11.1. Βέλγιο

Στο Βέλγιο, η εφαρμογή της οδηγίας είναι αρμοδιότητα των τριών περιφερειών: της Φλάνδρας, της Βαλονίας και των Βρυξελλών. Κάθε περιφέρεια απέστειλε τα στοιχεία της ξεχωριστά, ωστόσο, η κατωτέρω έκθεση αντιπροσωπεύει την εικόνα ολόκληρου του Βελγίου.

11.1.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1992 και το 1995, η Φλάνδρα χαρακτήρισε ως ευαίσθητα όλα ανεξαιρέτως τα ύδατά της, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων υδάτων της. Το 1994, η περιφέρεια των Βρυξελλών χαρακτήρισε ως ευαίσθητο τον ποταμό Senne. Το 1995, η Βαλονία χαρακτήρισε ορισμένα τμήματα των ποταμών της ως ευαίσθητα. Αργότερα, τον Φεβρουάριο 2001, η Βαλονία χαρακτήρισε ως ευαίσθητο ολόκληρο το έδαφός της. Ως εκ τούτου, από το 2001, ολόκληρο το Βέλγιο έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή.

11.1.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

11.1.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Τον Ιανουάριο του 2002 το Βέλγιο είχε 186 οικισμούς με ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 ι.π. 112 εξ αυτών βρίσκονταν στη Φλάνδρα²⁰, δύο στις Βρυξέλλες και 72 στη Βαλονία.

Από τους 186 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, 114 διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία, αλλά μόνο 93 εξ αυτών αφαιρούσαν και τον φώσφορο και το άζωτο. 51 οικισμοί είτε δεν επεξεργάζονταν τα λύματά τους καθόλου είτε η επεξεργασία στην οποία τα υπέβαλαν ήταν ιδιαίτερα ανεπαρκής, όπως οι Βρυξέλλες (1,1 εκατομμύρια ι.π.), το Mouscron, το Namur, η Λιέγη και το Grimbergen.

Σε 25 τουλάχιστον οικισμούς με αυστηρότερη επεξεργασία, η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου των σταθμών επεξεργασίας ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία των λυμάτων των εν λόγω οικισμών²¹. Αυτοί οι οικισμοί πρέπει, σύμφωνα με την Επιτροπή, να αναβαθμίσουν την ικανότητά τους.

²⁰ Ο ισοδύναμος πληθυσμός πέντε φλαμανδικών οικισμών (Heusden, Poperinge, Olsene, Knokke, Ledegem) οι οποίοι δηλώθηκαν το 1998 μειώθηκε κάτω από τα 10.000 ι.π. λόγω της μείωσης των βιομηχανικών δραστηριοτήτων, της σύνδεσης τμημάτων των οικισμών με άλλους οικισμούς, καθώς και της βελτιστοποίησης των διαθέσιμων στοιχείων για τους κατοίκους. Ως εκ τούτου, δεν ελήφθησαν υπόψη. Επίσης, τα ονόματα εννέα φλαμανδικών οικισμών άλλαξαν, γεγονός που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τη σύγκριση παλαιότερων και σημερινών στοιχείων.

²¹ Antwerpen-Zuid, Beerse, Beersel, Brasschaat, Duffel, Edegem, Γάνδη, Hamme, Hove, Kalmthout, Koersel, Lanaken, Lede, Leuven, Mechelen - Noord, Mol, Morkhoven, Overpelt, Pulderbos, Schilde, Sint-Truiden, Tessenderlo, Turnhout, Zelzate και Zwalm. Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες από την 1^η Σεπτεμβρίου 2003, η Φλάνδρα δήλωσε ότι η έκθεση της Επιτροπής έλαβε υπόψη τη δηλωθείσα μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου των εγκαταστάσεων επεξεργασίας, αλλά δεν έλαβε υπόψη την υδραυλική ικανότητα επεξεργασίας, σύμφωνα με την οποία τα στοιχεία που

Συνολικά, 72 οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 συμμορφώνονταν με τις διατάξεις της οδηγίας, 114 οικισμοί, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 71,3 % του συνολικού επηρεαζόμενου φορτίου δεν συμμορφωνόταν, είτε λόγω απουσίας εγκαταστάσεων επεξεργασίας είτε λόγω ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας.

Πίνακας 11-1: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Βέλγιο	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – Άρθρο 5			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	186	100,0	8.952.516	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	114	61,3	4.692.650	52,4
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	21	11,3	1.404.000	15,7
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	25	13,4	1.070.800	12,0
Μη συμμορφούμενοι*	114	61,3	6.386.466	71,3
Συμμορφούμενοι	72	38,7	2.566.050	28,7

* Συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς αυστηρότερης επεξεργασίας και ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας σταθμών, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αλληλεπικαλύψεις και των δύο ελλείψεων, όπως στους οικισμούς Antwerpen-Zuid, Brasschaat, Leuven και Mechelen-Nord.

11.1.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Στο Βέλγιο, οι επιδόσεις επεξεργασίας αξιολογήθηκαν σε 153 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές (113 φλαμανδικοί οικισμοί, οι δύο οικισμοί των Βρυξελλών και 38 οικισμοί της Βαλονίας προσδιορίστηκαν πριν από το 1999. Η αξιολόγηση δεν περιλαμβάνει τους 38 οικισμούς των ευαίσθητων περιοχών της Βαλονίας, οι οποίοι προσδιορίστηκαν μετά την αίτηση διαβίβασης πληροφοριών της Επιτροπής το 2001).

Μολονότι 96 από τους 153 προαναφερθέντες οικισμούς διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία, μόνο οι 44 εξ αυτών είχαν συμμορφωθεί ως προς τις επιδόσεις επεξεργασίας. 109 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχεί το 78 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των εν λόγω οικισμών, απέρριπταν τα λύματά τους χωρίς καμία ή με ανεπαρκή επεξεργασία.

προέκυψαν από την παρακολούθηση είναι σύμφωνα με την οδηγία. Οι αρχές της Φλάνδρας επιβεβαίωσαν επίσης ότι αναβαθμίζονται οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων των προαναφερθέντων 24 οικισμών.

Πίνακας 11-2: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Βέλγιο	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
	Αριθμός	[%]	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	[%]
31/12/1999				
Σύνολο	153	100,0	7.401.169	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	96	62,7	4.217.900	57,0
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	27	17,6	1.176.500	15,9
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	44	28,8	1.636.700	22,1
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	10	6,5	515.900	7,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	44	28,8	1.636.700	22,1
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	10	6,5	515.900	7,0
Μη συμμορφούμενοι	109	71,2	5.764.469	77,9
Συμμορφούμενοι	44	28,8	1.636.700	22,1

11.1.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Στο Βέλγιο, όλοι οι οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 θα έπρεπε ήδη να διαθέτουν συμμορφούμενα δίκτυα αποχέτευσης. Ωστόσο, στις αρχές του 2002 τα δίκτυα αποχέτευσης 138 βελγικών οικισμών δεν είχαν συμμορφωθεί με το άρθρο 3 της οδηγίας, μεταξύ των οποίων ήταν μεγάλοι οικισμοί όπως οι Βρυξέλλες και η Λιέγη.

Πίνακας 11-3: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Βέλγιο	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	186	100,0	8.952.516	100,0
Μη συμμορφούμενοι	138	74,2	6.943.712	77,6
Συμμορφούμενοι	48	25,8	2.008.804	22,4

11.1.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Καθώς όλο το Βέλγιο έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή, όλες οι πόλεις θα πρέπει να διαθέτουν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με τριτοβάθμια επεξεργασία.

- Στις αρχές του 2002 μόνο δύο πόλεις διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία (δευτεροβάθμια επεξεργασία και αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου): Oostende και Mons.
- Η Γάνδη διέθετε τριτοβάθμια επεξεργασία για ορισμένα τμήμα του πληθυσμού της.

- Πέντε πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία: Aiseau-Presles, Αμβέρσα, Brugge και Deurne και Wavre (165.000 ι.π.).
- Τέσσερις πόλεις δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού τους: οι Βρυξέλλες (1,1 εκατομμύρια ι.π.), Charleroi (380.000 ι.π.), Λιέγη (737.500 ι.π.) και Pepinster²² (170.000 ι.π.).

Από το 2000, υπήρχαν εγκαταστάσεις δευτεροβάθμιας επεξεργασίας για το ένα τρίτο περίπου των λυμάτων των Βρυξελλών στο σταθμό επεξεργασίας στα νότια των Βρυξελλών. Ο δεύτερος σταθμός, στα βόρεια των Βρυξελλών, σχεδιάζεται να τεθεί σε λειτουργία το 2006, παρέχοντας δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου. Για την μη ικανοποιητική κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων στις Βρυξέλλες βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία επί παραβάσει ενώπιον του δικαστηρίου. Η περίπτωση, ωστόσο δεν καλύπτει μόνο τις Βρυξέλλες αλλά και τις ελλείψεις άλλων περιφερειών του Βελγίου.

11.1.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Το Βέλγιο δήλωσε 99 βιομηχανικές εγκαταστάσεις οι οποίες εμπίπτουν στο άρθρο 13 με συνολικό οργανικό φορτίο 3.463.700 ι.π.. Εικοσιτέσσερις εξ αυτών βρίσκονταν στην περιφέρεια της Βαλονίας και είχαν συμμορφωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000. Οι υπόλοιπες εγκαταστάσεις βρίσκονταν στην περιφέρεια της Φλάνδρας. Οι αρχές της Φλάνδρας ενημέρωσαν ότι, σε ό,τι αφορά τις άδειες, όλες οι αναφερόμενες εγκαταστάσεις θα συμμορφώνονταν εγκαίρως. Ωστόσο, ορισμένες εξ αυτών, οι οποίες αντιπροσώπευαν το 13 % του σχετικού βιομηχανικού φορτίου, δεν συμμορφώθηκαν με τις απαιτήσεις παρακολούθησης και τιμωρήθηκαν με πρόστιμο.

²²

Σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες από την περιφέρεια της Βαλονίας της 1ης Σεπτεμβρίου 2003, το Pepinster διέθετε αυστηρότερη επεξεργασία από τον Αύγουστο του 2002.

Πίνακας 11-4: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Βέλγιο – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	517.600	20	467.700	90	έως τις 31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	1.160.500	19	980.900	85	έως τις 31/12/2000
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	193.700	6	172.100	89	έως τις 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμήλων	258.100	10	235.000	91	έως τις 31/12/2000
Βιομηχανία κρέατος	411.400	21	355.300	86	έως τις 31/12/2000
Ζυθοποιία	605.500	13	599.400	99	έως τις 31/12/2000
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	20.600	2	10.000	49	έως τις 31/12/2000
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα	6.600	1	6.600	100	έως τις 31/12/2000
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	167.500	2	102.400	61	έως τις 31/12/2000
Μονάδες παραγωγής βύνης	113.800	4	71.200	63	έως τις 31/12/2000
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	8.400	1	0	0	έως τις 31/12/2000
Σύνολο	3.463.700	99	3.000.600	87	

11.1.6. Λυματολάσπη

Για τις ποσότητες της παραγόμενης λυματολάσπης και της διάθεσής της παρασχέθηκαν πληροφορίες για τη Φλάνδρα και τη Βαλονία. Πλήρεις πληροφορίες και για τις δύο περιφέρειες υπήρχαν από το 1999.

Στη Φλάνδρα, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης ήταν 73.490 τόνοι ξηρής ύλης (ΞΥ). Το 7 % αυτής επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 33 % διατέθηκε σε χωματερές, το 34 % αποτεφρώθηκε και το 26 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους.

Στη Βαλονία, παρήχθησαν 17.968 τόνοι ξηρής ύλης λυματολάσπης. Το 53 % επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 45 % απορρίφθηκε σε χωματερές και το 2 % αποτεφρώθηκε. Στη Βαλονία, η λυματολάσπη συνήθως προορίζεται για επαναχρησιμοποίηση στη γεωργία, σε μικρότερο βαθμό για απόρριψη σε χωματερές και καθόλου για αποτέφρωση.

Πίνακες 11-5: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Φλάνδρα – Λυματολάσπη (1999)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λάσπης	73.490	100
Γεωργία	5.270	7
Χωματερές	24.300	33
Αποτέφρωση	25.020	34
Άλλοι τρόποι	18.900	26

Βαλονία – Λυματολάσπη (1999)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λάσπης	17.968	100
Γεωργία	9.505	53
Χωματερές	8.067	45
Αποτέφρωση	369	2
Άλλοι τρόποι	0	0

11.2. Δανία

11.2.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1999, η Δανία αποφάσισε, βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 8 της οδηγίας, να εφαρμόσει αυστηρότερη επεξεργασία σε ολόκληρη την επικράτειά της. Συνεπώς, δεν απαιτείται να προβεί στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας. Η Δανία εφαρμόζει την επιλογή αυτή για τον φώσφορο και το άζωτο.

11.2.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

11.2.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Το 1998, οι αρχές της Δανίας δήλωσαν 125 οικισμούς εκ των οποίων οι 123 είχαν ήδη συμμορφωθεί με την οδηγία.

Σύμφωνα με τις ενημερωμένες πληροφορίες, η Δανία είχε 127 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000²³. Όλοι οι οικισμοί διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση φωσφόρου και αζώτου) κατά την ημερομηνία αυτή. Ωστόσο, σε ορισμένους οικισμούς η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου των σταθμών επεξεργασίας ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία των λυμάτων που δημιουργούνται στους εν λόγω οικισμούς. Σε πέντε τουλάχιστον οικισμούς (Attrup, Sindal, Tårnby, Thisted και Tysinge) η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου των σταθμών ήταν μικρότερη από το 80 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των οικισμών. Καθώς όλοι οι εν λόγω σταθμοί είχαν επιτύχει τα απαιτούμενα επίπεδα εκπομπής το 1999, η Δανία θεωρούσε ότι δεν είναι απαραίτητη η αναβάθμιση της ικανότητάς τους. Κατά την άποψη της Επιτροπής, υπό τις δεδομένες συνθήκες, είτε οι σταθμοί επεξεργασίας ήταν υπερφορτωμένοι είτε τα λύματα δεν συλλέγονταν πλήρως από τα δίκτυα αποχέτευσης. Και οι δύο ελλείψεις θα απαιτούσαν τελικά την αναβάθμιση της ικανότητας των σταθμών αυτών. Τελικά, τον Σεπτέμβριο 2003, η Δανία ενημέρωσε την Επιτροπή ότι το ονομαστικό φορτίο που είχε δηλωθεί για τους συγκεκριμένους οικισμούς ήταν λανθασμένο και ότι όλοι οι σταθμοί βρίσκονταν, ως εκ τούτου, σε συμμόρφωση.

Πίνακας 11-6: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Δανία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10 000 – άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	127	100,0	6.698.384	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	127	100,0	6.698.384	100,0
αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας	0	0,0	0	0,0
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	5	3,9	268.966	4,0
Μη συμμορφούμενοι	5	3,9	268.966	4,0
Συμμορφούμενοι	122	96,1	6.429.418	96,0

²³

Σύμφωνα με τις πληροφορίες της Δανίας, το συνολικό ονομαστικό φορτίο των οικισμών μπορεί να διαφέρει από έτος σε έτος και η οδηγία απαιτεί τη συμμόρφωση των οικισμών σε ευαίσθητες περιοχές με ι.π. άνω των 10.000. Ως εκ τούτου, μόνο οι οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 δηλώθηκαν στην Επιτροπή, γεγονός που εξηγεί τον διαφορετικό αριθμό των οικισμών.

11.2.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Το 1999, 126 από τους 127 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 διέθεταν εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων, οι επιδόσεις των οποίων βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία. Μόνο το Kalundborg δεν είχε συμμορφωθεί, καθώς δεν είχε επιτύχει τα επίπεδα για τις COD λόγω του βιομηχανικού φορτίου μιας ιατρικής βιομηχανίας. Οι αρχές της Δανίας ανέφεραν ότι το πρόβλημα αυτό επιλύθηκε το 2002 με την εγκατάσταση προηγμένης επεξεργασίας όζοντος για τα βιομηχανικά λύματα.

Πίνακας 11-7: Επιδόσεις επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Δανία	Επιδόσεις επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000			
31/12/1999	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	127	100,0	6.698.384	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	127	100,0	6.698.384	100,0
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	5	3,9	268.966	4,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	126	99,2	6.661.882	99,5
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	5	3,9	268.966	4,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	126	99,2	6.661.882	99,5
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	5	3,9	268.966	4,0
Μη συμμορφούμενοι	1	0,8	36.502	0,5
Συμμορφούμενοι	126	99,2	6.661.882	99,5

11.2.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Το 2002, σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλαν οι αρχές της Δανίας, όλοι οι οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 ι.π. διέθεταν δίκτυο αποχέτευσης λυμάτων συμμορφούμενο με την οδηγία.

Πίνακας 11-8: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς με ι.π. > 10.000

Δανία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	127	100,0	6.698.384	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	127	100,0	6.698.384	100,0

11.2.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Πέντε πόλεις της Δανίας είχαν ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000: Aalborg, Arhus, Fredericia, Κοπεγχάγη και Odense. Το 1998, αυτές οι πέντε πόλεις διέθεταν ήδη πλήρη αυστηρότερη επεξεργασία, δηλαδή δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου.

11.2.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Στη Δανία μόνο η μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων πραγματοποιεί απορρίψεις απευθείας σε υδάτινες μάζες υποδοχής υπό την έννοια του άρθρου 13 της οδηγίας. Οι τρεις σχετικές εγκαταστάσεις, με συνολικό οργανικό φορτίο 38.358 ι.π., βρίσκονταν ήδη σε πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 11-9: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Δανία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις βάσει του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	38.358	3	38.358	100	πριν από 31/12/2000
Σύνολο	38.358	3	38.358	100	

11.2.6. Λυματολάσπη

Το 1999, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης στη Δανία ήταν 155.621 τόνοι ξηρής ύλης (ΞΥ). Το 54 % της λυματολάσπης επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 23 % απορρίφθηκε σε χωματερές, το 6 % αποτεφρώθηκε και το 16 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλο τρόπο.

Πίνακας 11-10: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Δανία - Λυματολάσπη (1999)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λάσπης	155.621	100
Γεωργία	84.466	54
Χωματερές	36.313	23
Αποτέφρωση	9.845	6
Άλλοι τρόποι	24.997	16

11.3. Γερμανία

11.3.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Μέχρι το τέλος του 2000, η Γερμανία είχε προσδιορίσει το σύνολο της λεκάνης υδροσυλλογής της Βόρειας Θάλασσας και της Βαλτικής ως ευαίσθητη περιοχή. Επίσης, η Βαυαρία και το Baden-Württemberg προσδιόρισαν ως ευαίσθητες περιοχές τη λίμνη Κωνσταντίας, ορισμένες λίμνες της Βαυαρίας και του Άνω Δούναβη, συμπεριλαμβανομένων των λεκανών υδροσυλλογής τους. Ως εκ τούτου, στη Γερμανία μόνο το χαμηλότερο τμήμα του Δούναβη δεν έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή.

11.3.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Το 2001, η Γερμανία αποφάσισε να εφαρμόσει το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας. Συνεπώς, δεν απαιτείται κάθε σταθμός επεξεργασίας λυμάτων με ι.π. άνω των 10.000 να εφαρμόζει προηγμένη επεξεργασία. Ωστόσο, οι αρχές της Γερμανίας πρέπει να αποδείξουν ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου που εισρέει στο σύνολο των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων, που καταλήγουν σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους, είναι τουλάχιστον 75 % για τον ολικό φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το ολικό άζωτο.

11.3.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Σε ό,τι αφορά την κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις αρχές του Ιανουαρίου του 2002, η Γερμανία παρείχε πληροφορίες για 1.748 οικισμούς²⁴ με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Το συνολικό ονομαστικό φορτίο των εν λόγω σταθμών επεξεργασίας ήταν 118.825.715²⁵ ι.π.

Από αυτούς τους οικισμούς, 1.603, στους οποίους αντιστοιχούσε το 90 % του προαναφερθέντος φορτίου, διέθεταν εγκαταστάσεις αυστηρότερης επεξεργασίας (αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου).

²⁴ Η Γερμανία όρισε τη λεκάνη υδροσυλλογής ενός σταθμού επεξεργασίας αστικών λυμάτων ως οικισμό. Ως εκ τούτου, γενικά, ένας οικισμός εξυπηρετείται από ένα σταθμό επεξεργασίας. Μόνο στο Sachsen πολλές κοινότητες εξυπηρετούνται από ένα και μόνο σταθμό επεξεργασίας, καθώς θεωρούνται μεμονωμένοι οικισμοί και όχι ένας ενιαίος οικισμός. Η τελευταία περίπτωση δεν συμφωνεί με την ερμηνεία του όρου οικισμός που δίδει η Επιτροπή.

²⁵ Η Γερμανία όρισε το ονομαστικό φορτίο ενός οικισμού μέσω της μέγιστης ικανότητας επεξεργασίας οργανικού φορτίου του εν λόγω σταθμού επεξεργασίας. Ωστόσο, στο πλαίσιο της παρακολούθησης των στοιχείων/επαλήθευσης της συμμόρφωσης με το άρθρο 5 παράγραφος 4, η Γερμανία υπέθεσε ότι όλοι οι σταθμοί επεξεργασίας είχαν σχεδιαστεί με επαρκή μέγιστη ικανότητα και υπολόγισε το ονομαστικό φορτίο στο 80% της μέγιστης ικανότητας. Ως εκ τούτου, τα στοιχεία αυτά δεν δείχνουν το πραγματικό μέγεθος των οικισμών και χρησιμοποιούν την ικανότητα επεξεργασίας των σταθμών. Επίσης δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα με το μέγεθος του οικισμού, στοιχείο που δόθηκε σε άλλες περιπτώσεις (π.χ. στοιχεία 1999).

11.3.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Για να δείξει την κατάσταση συμμόρφωσης με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας, η Γερμανία παρείχε για το 2002 πληροφορίες από την παρακολούθηση 3.859 σταθμών επεξεργασίας λυμάτων, λαμβάνοντας υπόψη σταθμούς επεξεργασίας με ι.π. άνω των 2.000. Το συνολικό ονομαστικό φορτίο αυτών των σταθμών ήταν 124.876.488 ι.π. Οι οικισμοί με ι.π. κάτω των 2.000 που πρέπει να περιληφθούν στον υπολογισμό του ποσοστού μείωσης του φορτίου σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 4 δεν ελήφθησαν υπόψη, καθώς δεν υπήρχαν διαθέσιμα στοιχεία. Ωστόσο, οι οικισμοί με ι.π. κάτω των 2.000 αντιπροσωπεύουν το 2 % περίπου του συνολικού παραγόμενου φορτίου στη Γερμανία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, η Γερμανία πέτυχε 90 % μείωση για τον φώσφορο και 74 % μείωση για το άζωτο.

Για το 1999, η Γερμανία απέστειλε συμπληρωματικά στοιχεία παρακολούθησης για 1.785 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Το συνολικό ονομαστικό φορτίο αυτών των οικισμών ήταν 95.043.770 ι.π. και η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου ήταν 120.548.115 ι.π. (βλέπε υποσημείωση 25). Το 82,2 % του ονομαστικού φορτίου αυτών των οικισμών είχε συμμορφωθεί με την οδηγία, σε αντίθεση με το 17,8 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου που δεν είχε συμμορφωθεί ακόμη. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της Επιτροπής η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας 24 τουλάχιστον σταθμών θεωρήθηκε πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία ολόκληρου του φορτίου των συνδεδεμένων οικισμών και το μέγεθός τους θα έπρεπε να αναβαθμιστεί²⁶.

11.3.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, η Γερμανία είχε 126 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Όλοι οι οικισμοί διέθεταν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία και, ως εκ τούτου, βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία.

Πίνακας 11-11: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Γερμανία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	126	100,0	8.264.830	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	126	100,0	8.264.830	100,0

²⁶ Σύμφωνα με πληροφορίες που απέστειλε η Γερμανία τον Σεπτέμβριο του 2003, μια έρευνα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μόνο τρεις σταθμοί, ο «Haren», ο «Obere Niers» και ο «Heiligenhaus-Nord», δεν είχαν επαρκή ικανότητα, από τους οποίους ο «Haren» είναι σύμφωνος με τις διατάξεις, ο «Obere Niers» επρόκειτο να κλείσει τον Αύγουστο του 2002 και ο «Heiligenhaus» θα κλείσει το 2004.

11.3.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.3.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που απέστειλε η Γερμανία, και οι 1.785 οικισμοί που εξυπηρετούντο από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων με ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 ι.π. ήταν εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998.

Πίνακας 11-12: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Γερμανία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	1.748	100,0	118.825.715	100,0
Μη συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης	1.748	100,0	118.825.715	100,0

11.3.4.2. Δίκτυο αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, όλοι οι οικισμοί της Γερμανίας με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης, και ως εκ τούτου βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Πίνακας 11-13: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Γερμανία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	126	100,0	8.264.830	100,0
Μη συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης	126	100,0	8.264.830	100,0

11.3.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η Γερμανία απέστειλε ενημερωμένες πληροφορίες για 143 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Στις 31 Ιανουαρίου 2002, η κατάσταση επεξεργασίας στις πόλεις αυτές είχε ως εξής:

- 129 πόλεις βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές: 119 διέθεταν πλήρη τριτοβάθμια επεξεργασία (δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου). Οι πόλεις Kassel, Hanau, Hagen, Lünen, Mönchengladbach και Wuppertal διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση φωσφόρου και οι υπόλοιπες τέσσερις πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία (Flensburg, Homburg, Lübeck και Pinneberg).
- 14 πόλεις βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»: Amberg, Augsburg, Eichenau, Erdinger Moos, Ingolstadt, Kempten, Landshut, Memmingen, Mergelstetten, Μόναχο, Regensburg, Rosenheim, Straubing και Ulm. Όλες αυτές οι πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία.

11.3.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Στη Γερμανία, λειτουργούσαν 92 βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συνολικό οργανικό φορτίο 3.525.156 ι.π. Στα τέλη του 2000, το 97 % του οργανικού φορτίου υποβαλλόταν σε ικανοποιητική επεξεργασία σύμφωνα με τα κριτήρια του άρθρου 13. Βάσει χρονοδιαγράμματος, οι μη συμμορφούμενοι τομείς θα επιτύχουν συμμόρφωση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

Πίνακας 11-14: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13

Γερμανία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 [ι.π.] στις 31 Δεκεμβρίου 2000	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	798.500	25	798.500	100	πριν από 31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	413.120	10	383.120	93	31/12/2001
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	146.500	8	146.500	100	πριν από 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμύλων	693.000	7	693.000	100	πριν από 31/12/2000
Βιομηχανία κρέατος	440.443	20	347.510	79	31/12/2001
Ζυθοποιία	793.100	11	793.100	100	πριν από 31.12.2000
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	8.800	1	8.800	100	πριν από 31/12/2000
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	124.160	3	124.160	100	πριν από 31/12/2000
Μονάδες παραγωγής βύνης	86.300	6	86.300	100	πριν από 31/12/2000
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	21.233	1	21.233	100	πριν από 31/12/2000
Σύνολο	3.525.156	92	3.402.223	97	

11.3.7. Λυματολάσπη

Το 2000, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης στη Γερμανία ήταν 2.300.000 τόνοι ΞΥ. Το 40 % επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 10 % απορρίφθηκε σε χωματερές, το 20 % αποτεφρώθηκε και το 30 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε διαφορετικά.

Πίνακας 11-15: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Γερμανία – Λυματολάσπη (2000)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λάσπης	2.300.000	100
Γεωργία	920.000	40
Χωματερές	230.000	10
Αποτέφρωση	460.000	20
Άλλοι τρόποι	690.000	30

11.4. Ελλάδα

11.4.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Ελλάδα προσδιόρισε τις ευαίσθητες περιοχές της στα τέλη του Αυγούστου 1999. Η Ελλάδα χαρακτήρισε ευαίσθητες περιοχές 34 λίμνες, ποτάμια, εκβολές ποταμών και παράκτιες υδάτινες μάζες με κριτήριο τον ευτροφισμό. Μερικοί παραπόταμοι του Αλιάκμονα (Γρεβενίτης), του Αξιού και του Βοσπόζη χαρακτηρίστηκαν επίσης ως ευαίσθητοι.

Η μελέτη επαλήθευσης της Επιτροπής του 2000 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι 16 πρόσθετες υδάτινες μάζες έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό και την προστασία των υδάτων για την παροχή πόσιμου ύδατος. Μεταξύ αυτών ήταν το νότιο τμήμα του Σαρωνικού και ο Θερμαϊκός Κόλπος.

Τον Απρίλιο του 2002, οι ελληνικές αρχές χαρακτήρισαν ευαίσθητες περιοχές με υπουργικό διάταγμα, τον Θερμαϊκό και το νοτιότερο τμήμα του Σαρωνικού. Επίσης, οι ελληνικές αρχές ανακοίνωσαν επικείμενη επανεξέταση του καταλόγου των ευαίσθητων περιοχών, αλλά δεν έχουν ακόμη προσδιορίσει επίσημα άλλες υδάτινες μάζες.

Παρά τον περαιτέρω διάλογο με τις ελληνικές αρχές και τις πρόσθετες πληροφορίες που παρείχε η Ελλάδα τον Φεβρουάριο του 2002, η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι οι 14 υδάτινες μάζες που εκκρεμούν πρέπει να χαρακτηρισθούν ευαίσθητες.

11.4.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Η Ελλάδα ενημέρωσε τις πληροφορίες της για τους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές για τον Ιανουάριο του 2002 και παρείχε πληροφορίες για 16 οικισμούς.

Αρχικά, η Ελλάδα είχε δηλώσει 33 οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές· στη συνέχεια αναθεώρησε τον τρόπο με τον οποίο κατατάσσει τους οικισμούς, γεγονός που τελικά είχε ως αποτέλεσμα ο αριθμός των οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, απαιτούν αυστηρότερη επεξεργασία, να είναι μόνο 17. Για 16 οικισμούς²⁷, οι οποίοι είχαν αξιολογηθεί στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, η Ελλάδα επεσήμανε ότι δεν θεωρείται πλέον ότι έχουν ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Ένας από τους οικισμούς αυτούς (Πρέβεζα) πραγματοποιεί απορρίψεις σε μη ευαίσθητη περιοχή σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες από την Ελλάδα.

Αυτή η τροποποίηση της προσέγγισης οδήγησε σε σημαντική αύξηση του ποσοστού συμμόρφωσης. Ωστόσο, η Επιτροπή ανησυχεί για την τροποποίηση της προσέγγισης των κρατών μελών κατά τη διαδικασία εφαρμογής και έχει ήδη εγείρει τους προβληματισμούς αυτούς στη δεύτερη έκθεσή της. Οι ελληνικές αρχές παρείχαν σχετικές πληροφορίες το 2001 και το 2002, οι οποίες αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή.

²⁷ Αλιάρτος, Αμφιλοχία, Αξιούπολη, Πολύκαστρο, Δοξάτο, Ελευθερούπολη, Κάβαλλος, Εμμανουήλ Παπάς, Χαλάστρα, Κουφάλια, Λαγκαδάς, Νιγρίτα, Ορχομενός, Φίλιπποι, Σουφλί, Αιτωλικό, Μελίτη και Παγγαίο Καβάλας.

Η Επιτροπή ανησυχεί ιδιαίτερος για την εμφανή μείωση του μεγέθους των οικισμών, γεγονός που οδηγεί σε προσδιορισμό οικισμών με ι.π. κάτω των 10.000, που αποτελεί το κατώφλι για αυστηρότερη επεξεργασία.

11.4.2.1.Βαθμός επεξεργασίας

Σύμφωνα με την αναδιοργάνωση των οικισμών της Ελλάδας, μόνο 17 οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές αξιολογήθηκαν για την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων την 1η Ιανουαρίου 2002. Δέκα από τους 17 οικισμούς διέθεταν εγκαταστάσεις αυστηρότερης επεξεργασίας.

Συνολικά, εννέα οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές δεν είχαν ακόμη επιτύχει συμμόρφωση στις αρχές του 2002:

- Άρτα: διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου, αλλά δεν γινόταν αφαίρεση φωσφόρου²⁸.
- Διδυμότειχο: δεν διέθετε σταθμό επεξεργασίας τον Ιανουάριο 2002. Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες από την Ελλάδα, ένας σταθμός με μέγιστη ικανότητα 15.000 ι.π. ξεκίνησε να λειτουργεί στις αρχές του 2002. Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες του Σεπτεμβρίου 2003, ο σταθμός πραγματοποιεί αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου.
- Δράμα: δεν διέθετε σταθμό επεξεργασίας λυμάτων τον Ιανουάριο του 2002. Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες από την Ελλάδα, τον Ιούνιο του 2002 άρχισε να λειτουργεί σταθμός για 60.000 ι.π.
- Ελευσίνα - Ασπρόπυργος: δεν διέθετε σταθμό επεξεργασίας λυμάτων²⁹.
- Γρεβενά: δεν διέθεταν σταθμό επεξεργασίας λυμάτων³⁰.
- Κιλκίς: δεν διέθετε σταθμό επεξεργασίας λυμάτων³¹.
- Μεσολόγγι: διέθετε μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία τον Ιανουάριο του 2002. Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες, οι εγκαταστάσεις αφαίρεσης αζώτου και φωσφόρου λειτουργούσαν από το τέλος του 2002.

²⁸ Σημείωση από τις ελληνικές αρχές: Η αρμόδια αρχή υπέβαλε αίτηση χρηματοδότησης για αναβάθμιση του σταθμού τόσο ως προς την ικανότητα όσο και ως προς την επεξεργασία, προκειμένου να μπορεί να πραγματοποιείται αφαίρεση φωσφόρου.

²⁹ Σημείωση από τις ελληνικές αρχές: Τον Αύγουστο του 2001 δημοσιεύτηκε προκήρυξη για την κατασκευή σταθμού επεξεργασίας λυμάτων στο Θριάσιο και οι τεχνικές προσφορές βρίσκονται στο στάδιο της αξιολόγησης.

³⁰ Σημείωση από τις ελληνικές αρχές: Για τον σταθμό επεξεργασίας λυμάτων των Γρεβενών έχει δημοσιευθεί προκήρυξη, καθώς έχει λάβει χρηματοδότηση πρόσφατα από το Ταμείο Συνοχής και εθνικά ταμεία. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα, ο σταθμός θα είναι έτοιμος να λειτουργήσει 18 μήνες μετά την ανάθεση του έργου στον ανάδοχο.

³¹ Σημείωση από τις ελληνικές αρχές: Ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων του Κιλκίς έλαβε πρόσφατα χρηματοδότηση και τα τεχνικά έγγραφα βρίσκονται στο στάδιο της προετοιμασίας. Οι προδιαγραφές θα προβλέπουν αφαίρεση αζώτου, καθώς και βιολογική και χημική αφαίρεση φωσφόρου.

- Σέρρες: διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία αφαίρεσης αζώτου, αλλά δεν πραγματοποιούσαν αφαίρεση φωσφόρου
- Θήβα: δεν διέθετε σταθμό επεξεργασίας λυμάτων την 1^η Ιανουαρίου 2002³²

Αυτοί οι εννέα οικισμοί αντιπροσώπευαν το 60,4 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των επηρεαζόμενων οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.

Πίνακας 11-16: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ελλάδα	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – Άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	17	100,0	609.400	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	10	58,8	343.400	56,4
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	2	11,8	102.000	16,7
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	9	52,9	368.000	60,4
Συμμορφούμενοι	8	47,1	241.400	39,6

11.4.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Για το 1999, οι ελληνικές αρχές υπέβαλαν έκθεση για τις επιδόσεις επεξεργασίας 17 οικισμών με ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 ι.π. που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Μόνο έξι από τους οικισμούς αυτούς διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία λυμάτων³³. Οι απαιτούμενες επιδόσεις επεξεργασίας επιτεύχθηκαν μόνο στους οικισμούς της Κομοτηνής και της Λευκάδας. Το 89,9 % του φορτίου λυμάτων που απορριπτόταν σε ευαίσθητες περιοχές δεν υποβαλλόταν στην απαραίτητη επεξεργασία λυμάτων.

³² Σημείωση από τις ελληνικές αρχές: Ο σταθμός επεξεργασίας λυμάτων της Θήβας θα αρχίσει να λειτουργεί τον Ιούνιο του 2002. Έχουν δημοσιευτεί νέοι περιβαλλοντικοί όροι οι οποίοι απαγορεύουν την απόρριψη λυμάτων στον Βοιωτικό Κηφισό. Η λυματολάσπη που προκύπτει από την επεξεργασία στο σταθμό θα επαναχρησιμοποιείται για γεωργικούς σκοπούς.

³³ Άρτα, Κομοτηνή, Λιβαδειά, Πτολεμαΐδα, Λευκάδα και Αγρίνιο.

Πίνακας 11-17: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ελλάδα	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/1999				
Σύνολο	17	100,0	609.400	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	6	35,3	214.400	35,2
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	2	11,8	62.400	10,2
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	2	11,8	62.400	10,2
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	15	88,2	547.000	89,8
Συμμορφούμενοι	2	11,8	62.400	10,2

11.4.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, 91 ελληνικοί οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Τον Μάιο του 2003, η Ελλάδα απέστειλε ένα διορθωτικό, στο πλαίσιο σχολίου επί του σχεδίου έκθεσης της Επιτροπής, το οποίο βασιζόταν σε προσεκτική αναθεώρηση των στοιχείων του πληθυσμού. Αυτό το διορθωτικό περιελάμβανε τις ακόλουθες αλλαγές:

- 18 οικισμοί θεωρήθηκαν ότι είχαν ι.π. κάτω των 15.000. Πολλοί από τους οικισμούς αυτούς είχαν δηλωθεί προηγουμένως με ισοδύναμο πληθυσμό, ο οποίος ήταν πολύ υψηλότερος των 15.000. Μερικοί από τους εν λόγω οικισμούς είχαν ι.π. άνω των 30.000 έως και 50.000. Στο σύνολο, αυτοί οι 18 οικισμοί, για τους οποίους η Ελλάδα ζήτησε να θεωρηθούν ότι δεν επηρεάζονταν πλέον από την προθεσμία του 2000, διέθεταν φορτίο λυμάτων περίπου 495.500 ι.π. Κανένας από τους εν λόγω 18 οικισμούς δεν διέθετε συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης και μόνο 4 διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία στις 31 Δεκεμβρίου 2000.
- Η αναθεώρηση των ελληνικών αρχών του 2003 περιελάμβανε πέντε οικισμούς³⁴, οι οποίοι τώρα θεωρείται ότι έχουν ι.π. άνω των 15.000.

³⁴

Μεσαριά - Θήρα, (20.000 ι.π. με δίκτυο αποχέτευσης και δευτεροβάθμια επεξεργασία), Αργοστόλι (18.000 ι.π., με δίκτυο αποχέτευσης και δευτεροβάθμια επεξεργασία), Χρυσούπολη (16.000 ι.π., χωρίς δίκτυο αποχέτευσης και συμμορφούμενη επεξεργασία), Μάλια (15.000 ι.π., χωρίς δίκτυο αποχέτευσης και συμμορφούμενη επεξεργασία) και Πόρος-Γαλατάς (15.000 ι.π. χωρίς δίκτυο αποχέτευσης και συμμορφούμενη επεξεργασία).

- Για 36 πρόσθετους οικισμούς δόθηκαν νέα στοιχεία ονομαστικών φορτίων, και στις περισσότερες περιπτώσεις, το αναθεωρημένο ονομαστικό φορτίο του οικισμού ήταν μικρότερο από ό,τι στο παρελθόν.
- Ο οικισμός του Αγρινίου θεωρείτο ότι πραγματοποιούσε απορρίψεις σε ευαίσθητη περιοχή. Ωστόσο, η Ελλάδα δεν παρείχε πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις επεξεργασίας.
- Ο σταθμός επεξεργασίας των Μεγάρων δηλώθηκε ως μη συμμορφούμενος στις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Στο σχόλιό τους, οι ελληνικές αρχές δεν έδωσαν ουσιαστική εξήγηση για τη σημαντική τροποποίηση του αριθμού και του μεγέθους των οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της αναθεώρησής τους για το 2003. Λόγω αυτής της αναθεώρησης, το φορτίο λυμάτων που απορρίπτεται σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και καλύπτεται από την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2000 ανέρχεται τώρα σε 763.300 ι.π. λιγότερους από αυτόν που είχαν δηλώσει οι ελληνικές αρχές ένα έτος μετά την προθεσμία.

Η αξιολόγηση που παρουσιάζεται κατωτέρω βασίζεται στα αρχικά στοιχεία που παρείχε η Ελλάδα για την κατάσταση στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» το 2001 και στην αναθεώρηση που εκπόνησε η Ελλάδα το 2003³⁵.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες της Ελλάδας για το 2001, 90 οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. και πέντε πρόσθετοι οικισμοί που δηλώθηκαν αργότερα βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» κατά την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2000. 35 οικισμοί, οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 52,6 % του σχετικού φορτίου λυμάτων, δεν διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία εκείνη την ημερομηνία και ως εκ τούτου δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία.

Σύμφωνα με την ελληνική αναθεώρηση του 2003, μόνο 77 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 51 % του σχετικού φορτίου, πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και οι 25 εξ αυτών δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση.

³⁵

Αξιολόγηση α): Η παρούσα αξιολόγηση περιλαμβάνει τους οικισμούς που δήλωσε η Ελλάδα στις 31/12/2000 για το 2001, εκτός από τον οικισμό του Αγρινίου (θεωρήθηκε οικισμός που πραγματοποιεί απορρίψεις σε ευαίσθητη περιοχή – βλέπε ενότητα 11.4.2). Η τροποποίηση των ονομαστικών φορτίων το 2003 δεν λαμβάνεται υπόψη σε αυτή την αξιολόγηση. Αναγνωρίζεται ότι ο σταθμός επεξεργασίας αστικών λυμάτων των Μεγάρων δεν είχε επιτύχει συμμόρφωση στις 31.12.2000. Ο Πίνακας 11-18 παρουσιάζει τα αποτελέσματα.

Αξιολόγηση β): Πρόκειται για την αξιολόγηση μετά την αναθεώρηση που πραγματοποιήθηκε από τις ελληνικές αρχές το 2003. Η αξιολόγηση λαμβάνει υπόψη όλες τις προαναφερθείσες διορθώσεις που παρουσιάστηκαν στην Επιτροπή τον Μάιο του 2003. Ο Πίνακας 11-19 παρουσιάζει τα αποτελέσματα.

Πίνακας 11-18: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» –

αξιολόγηση α³⁵

Ελλάδα	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – Άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	90	100,0	9.081.100	100,0
Μη συμμορφούμενοι	35	38,9	4.774.000	52,6
Συμμορφούμενοι	55	61,1	4.307.100	47,4

Πίνακας 11-19: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» –

αξιολόγηση β βάσει αναθεώρησης της Ελλάδας το 2003³⁵

Ελλάδα	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	77	100,0	8.317.800	100,0
Μη συμμορφούμενοι	25	36,0	4.277.500	51,0
Συμμορφούμενοι	52	68,0	4.040.300	49,0

11.4.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.4.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Την 1η Ιανουαρίου 2002 το δίκτυο αποχέτευσης τριών οικισμών σε ευαίσθητες περιοχές δεν βρισκόταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας. Ένας από τους οικισμούς χωρίς συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης ήταν η Ελευσίνα - Ασπρόπυργος (ονομαστικό φορτίο: 120.000 ι.π.).

Πίνακας 11-20: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ελλάδα	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	17	100,0	609.400	100,0
Μη συμμορφούμενοι	3	17,6	160.000	26,3
Συμμορφούμενοι	14	82,4	449.400	73,7

11.4.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Βάσει των πληροφοριών που παρείχε η Ελλάδα κατόπιν της αίτησης της Επιτροπής το 2001, τα δίκτυα αποχέτευσης 50 οικισμών από τους 90 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» δεν είχαν συμμορφωθεί με το άρθρο 3 της οδηγίας στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Δύο από τους οικισμούς χωρίς συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης ήταν το Ηράκλειο (164.000 ι.π.) και τμήματα της Θεσσαλονίκης (τουριστική ζώνη με 130.000 ι.π.).

Σύμφωνα με την προαναφερθείσα αναθεώρηση που πραγματοποιήθηκε το 2003, οι ελληνικές αρχές θεωρούν ότι 49 οικισμοί από τους 77 διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Η αναθεώρηση που διεξήγαγαν οι ελληνικές αρχές τροποποίησε τα στοιχεία σχετικά με την αποχέτευση λυμάτων οικισμών όπως το Αίγιο, η Καλλιθέα της Χαλκιδικής, η Κάλυμνος, η Κόρινθος-Λουτράκι, η Νέα Καλλικράτεια, η Σητεία-Κρήτη και το Τολό, οι οποίοι παλαιότερα δεν θεωρούντο ότι βρίσκονταν σε συμμόρφωση.

Επίσης, οι ελληνικές αρχές δήλωσαν ότι η αποχέτευση λυμάτων μέσω σηπτικών τάφρων στη Ρόδο βρίσκεται σε συμμόρφωση με την οδηγία.

Πίνακας 11-21: Δίκτυα αποχέτευσης οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» –

αξιολόγηση α³⁵

Ελλάδα	Οικισμοί με ι.π. > 15 000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	90	100,0	9.081.100	100,0
Μη συμμορφούμενοι	50	55,6 %	1.967.500	21,7 %
Συμμορφούμενοι	40	44,4 %	7.113.600	78,3 %

Πίνακας 11-22: Δίκτυα αποχέτευσης οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» –

αξιολόγηση β βάσει ελέγχου που πραγματοποίησε η Ελλάδα το 2003³⁵

Ελλάδα	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	77	100	8.317.800	100
Μη συμμορφούμενοι	28	36	1.093.800	13
Συμμορφούμενοι	49	64	7.224.000	87

11.4.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Στην Ελλάδα υπάρχουν πέντε πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000: Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Μεταμόρφωση και Πάτρα.

Στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, η Ελευσίνα - Ασπρόπυργος περιελήφθη στον κατάλογο των «μεγάλων πόλεων», αλλά το 2002 οι ελληνικές αρχές ανέφεραν ότι το μέγεθος αυτού του οικισμού ήταν μόνο 120.000 ι.π. Καθώς η Ελευσίνα - Ασπρόπυργος πραγματοποιεί απορρίψεις σε ευαίσθητη περιοχή, έπρεπε να έχει ήδη εξοπλιστεί με αυστηρότερη επεξεργασία (δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου) από τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Για την περίπτωση αυτή, βρίσκεται εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει ενώπιον του Δικαστηρίου.

Στις 31 Δεκεμβρίου 1998, η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη διέθεταν μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία ή μερική δευτεροβάθμια επεξεργασία. Η Πάτρα και η Ελευσίνα - Ασπρόπυργος δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία. Αυτή η κατάσταση είχε βελτιωθεί μέχρι το 2002.

Την 1η Ιανουαρίου 2002 η κατάσταση των μεγάλων πόλεων είχε ως εξής:

- Η Αθήνα (3.500.000 ι.π.) πραγματοποιεί απορρίψεις σε περιοχή η οποία χαρακτηρίστηκε ευαίσθητη τον Απρίλιο του 2002. Βρίσκεται υπό κατασκευή μονάδα αυστηρότερης επεξεργασίας η οποία, σύμφωνα με τις πληροφορίες από τις ελληνικές αρχές, θα ολοκληρωθεί στο τέλος του 2003. Για την κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων της Αθήνας/Ψυττάλειας βρίσκεται εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει (Δεν έχει κινηθεί ακόμη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου).
- Το Ηράκλειο βρίσκεται σε περιοχή κανονικής ευαισθησίας και διαθέτει πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου.
- Η Θεσσαλονίκη πραγματοποιεί απορρίψεις σε περιοχή η οποία χαρακτηρίστηκε ευαίσθητη τον Απρίλιο του 2002 και διαθέτει δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου.
- Η Μεταμόρφωση και η Πάτρα βρίσκονται σε «περιοχή κανονικής ευαισθησίας» και διαθέτουν πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου.

11.4.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Σε ό,τι αφορά το άρθρο 13, η Ελλάδα δήλωσε 52 βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συνολικό φορτίο 3.482.492 ι.π. Όλες οι εγκαταστάσεις βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία στις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακα 11-23: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Ελλάδα – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	[%]	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	410.167	10	410.167	100	31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	2.626.567	28	2.626.567	100	31/12/2000
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	77.550	3	77.550	100	31/12/2000
Μεταποίηση γεωμήλων	32.292	2	32.292	100	31/12/2000
Βιομηχανία κρέατος	146.149	4	146.149	100	31/12/2000
Ζυθοποιία	112.500	2	112.500	100	31/12/2000
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	77.267	3	77.267	100	31/12/2000
Σύνολο	3.482.492	52	3.482.492	100	31/12/2000

11.4.7. Λυματολάσπη

Οι ελληνικές αρχές δεν διαβίβασαν τα απαραίτητα στοιχεία για τη συνολική ποσότητα λυματολάσπης που παράγεται από την επεξεργασία αστικών λυμάτων. Στην έκθεση για την κατάσταση της επεξεργασίας που εκπονήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 16, η Ελλάδα δήλωσε ότι μόνο το 1,5 % περίπου της λυματολάσπης επαναχρησιμοποιείται στη γεωργία και το 98,5 % διατίθεται σε χωματερές.

11.5. Ισπανία

11.5.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Ισπανία προέβη στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών το 1999 και το 2000, αλλά πολλοί εξ αυτών ήταν μόνο χαρακτηρισμοί περιφερειακών αρχών, οι οποίοι δεν είχαν κοινοποιηθεί επίσημα στην Επιτροπή από τις εθνικές αρχές. Κατά τη διάρκεια του 2001 και του 2002, κοινοποιήθηκαν επίσημα πολλές ευαίσθητες περιοχές. Ωστόσο, ορισμένες ευαίσθητες περιοχές δεν έχουν χαρακτηριστεί ακόμη επίσημα. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο εξέδωσε καταδικαστική απόφαση για την Ισπανία σχετικά με το ζήτημα αυτό τον Μάιο του 2003.

Εκτός από τους περιφερειακούς χαρακτηρισμούς, των οποίων η επίσημη κοινοποίηση από τις εθνικές αρχές εξακολουθεί να εκκρεμεί, υπάρχουν πολλές πρόσθετες περιφέρειες στην Ισπανία οι οποίες, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, πρέπει να χαρακτηρισθούν ευαίσθητες. Συνολικά, υπάρχουν 44 επιπλέον υδάτινες μάζες οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, είναι υποψήφιες για χαρακτηρισμό. Πολλές από αυτές είναι υδάτινες μάζες που τροφοδοτούνται από μεγάλες λεκάνες υδροσυλλογής, όπως οι ποταμοί Ebro και Tejo.

11.5.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ορισμένοι οικισμοί, που δηλώθηκαν στην Επιτροπή κατά την κατάρτιση της δεύτερης έκθεσής της, δεν αναφέρθηκαν από τις ισπανικές αρχές στις πληροφορίες που υπέβαλαν για την παρούσα έκθεση. Κάποιοι οικισμοί έχουν προφανώς πέσει κάτω από το κατώφλι των 10.000 ι.π. και για το λόγο αυτό δεν λαμβάνονται πλέον υπόψη³⁶. Κάποιοι οικισμοί συγχωνεύθηκαν και κάποιοι άλλοι, σύμφωνα με τις ισπανικές αρχές, δεν πραγματοποιούσαν πλέον απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Μια τέτοια περίπτωση είναι η Santa Pola (125.000 ι.π.), η οποία δεν διαθέτει καν βιολογική επεξεργασία.

Σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές του 2003, τα στοιχεία τους περιλαμβάνουν 33 οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και δεν έχουν ακόμη χαρακτηριστεί επισήμως.

11.5.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Οι ισπανικές αρχές παρείχαν ενημερωμένες πληροφορίες για 113 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές: 57 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 77 % του συνολικού φορτίου, δηλώθηκαν ως εξοπλισμένοι με αυστηρότερη επεξεργασία. Ωστόσο, κατά την ολοκλήρωση της παρούσας έκθεσης, η Επιτροπή είχε ακόμη αναπάντητα ερωτήματα σχετικά με τα στοιχεία που παρουσίασαν οι ισπανικές αρχές. Ως εκ τούτου, για την πραγματοποίηση της αξιολόγησής της, η Επιτροπή βασίστηκε σε στοιχεία που είχε υποβάλει η Ισπανία για την προηγούμενη αίτηση διαβίβασης στοιχείων. Αυτά τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι μόνο 34 οικισμοί βρίσκονταν σε συμμόρφωση και μόνο το 25 %

³⁶ Muro (ι.π. < 10.000), Sant Bartelomeu del Grau (μόνο βιομηχανικά λύματα), Campo Criptana (συγχωνεύθηκε με το Alcázar de San Juan), Colindres και Laredo (συγχωνεύθηκαν και οι δύο με Santona, Cuenca Baja del río Asón).

του φορτίου υποβαλλόταν σε κατάλληλη επεξεργασία. Τουλάχιστον εννέα οικισμοί δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων: Alfarras-Almenar, Alginet, Almonte, Celra, Deltebre, Marines, Naut-Aran, Santoña (132.135 ι.π.) και Sueca.³⁷

Πίνακας 11-24: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ισπανία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – Άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	113	100,0	5.740.260	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	57	50,4	2.315.967	40,3
αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας	23	20,4	907.983	15,8
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	μ/δ *	μ/δ *	μ/δ *	μ/δ *
Μη συμμορφούμενοι	79	69,9	4.332.276	75,5
Συμμορφούμενοι	34	30,1	1.407.984	24,5

* μ/δ: μη διαθέσιμες πληροφορίες

11.5.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Η Ισπανία δεν παρείχε πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις επεξεργασίας (στοιχεία παρακολούθησης του 1999) των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων, οι οποίες ζητήθηκαν από την Επιτροπή βάσει του άρθρου 15 της οδηγίας τον Δεκέμβριο του 2000. Για ορισμένους οικισμούς παρείχε ελλιπείς πληροφορίες παρακολούθησης τον Μάιο/Σεπτέμβριο 2003, και ήταν πλέον πολύ αργά για να ληφθούν υπόψη στην παρούσα έκθεση.

11.5.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, δηλώθηκαν 458 οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. που απορρίπτουν τα λύματά τους σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Εξ αυτών, 245 διέθεταν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία. 213 οικισμοί δεν διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία, και, ως εκ τούτου, δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις του άρθρου 4 της οδηγίας. Λύματα ισοδύναμου πληθυσμού άνω των 20 εκατομμυρίων, τα οποία αντιπροσώπευαν το 38,2 % του φορτίου λυμάτων που απορρίπτονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», δεν υποβάλλονταν σε κατάλληλη επεξεργασία. Μεταξύ των οικισμών που δεν διέθεταν κατάλληλη επεξεργασία ήταν ορισμένες πόλεις με ι.π. άνω των 150.000 (λεπτομέρειες στην ενότητα 11.5.5).

³⁷ Τον Μάιο/Σεπτέμβριο 2003, οι ισπανικές αρχές διαβίβασαν ενημερωμένα στοιχεία στο πλαίσιο των πληροφοριών παρακολούθησης τα οποία θα ληφθούν υπόψη στις μελλοντικές αξιολογήσεις.

Πίνακας 11-25: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ισπανία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	458	100,0	53.862.365	100,0
Μη συμμορφούμενοι	213	46,5	20.554.919	38,2
Συμμορφούμενοι	245	53,5	33.307.446	61,8

11.5.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.5.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Από τους 113 οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές, για τους οποίους δόθηκαν πληροφορίες, μόνο 62 διέθεταν δίκτυο αποχέτευσης συμμορφούμενο με το άρθρο 3 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ.

Πίνακας 11-26: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ισπανία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 - άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	113	100,0	5.740.260	100,0
Μη συμμορφούμενοι	51	45,1	3.126.560	54,5
Συμμορφούμενοι	62	54,9	2.613.700	45,5

11.5.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, τα δίκτυα αποχέτευσης 430 οικισμών από τους 458 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας (91,9 % του ονομαστικού φορτίου των εν λόγω οικισμών). Στους οικισμούς που δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση περιλαμβάνονταν ορισμένες μεγάλες πόλεις όπως El Prat de Llobregat (1,7 εκατομμύρια ι.π.), La Coruña (580.000 ι.π.), Tui (274.000 ι.π.), Algeciras (174.000 ι.π.) και Ferrol (161.000 ι.π.).

Πίνακας 11-27: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ισπανία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	458	100,0	53.862.365	100,0
Μη συμμορφούμενοι	28	6,1	4.348.128	8,1
Συμμορφούμενοι	430	93,9	49.514.237	91,9

11.5.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Οι ισπανικές αρχές δήλωσαν 75 πόλεις με ονομαστικό φορτίο άνω των 150.000 ι.π..

Έξι πόλεις (Alginet, Benidorm, Calvia, Castellón de la Plana, Colmenar Viejo και Palma de Mallorca) βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές και έπρεπε, ως εκ τούτου, να είναι εξοπλισμένες με αυστηρότερη επεξεργασία. Ωστόσο, μόνο η Calvia (Santa Ponça) διέθετε αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση του αζώτου και του φωσφόρου). Οι άλλες 5 πόλεις δεν πληρούσαν αυτή την προϋπόθεση και, ως εκ τούτου, δεν ήταν σύμφωνες με την οδηγία³⁸. Η Alginet (180.000 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία.

Οι υπόλοιπες 69 πόλεις πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και έπρεπε να είναι εξοπλισμένες με δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία. Στα τέλη του Δεκεμβρίου του 2001 η κατάσταση των λυμάτων στις εν λόγω πόλεις είχε ως εξής:

- Εννέα διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία: Almeria, León, Oviedo, Roquetas de Mar, Sestao (=Bilbao) (1,25 εκατομμύρια ι.π.), Talavera de la Reina, Vitoria-Gasteiz, Xirivella και Zaragoza (1,2 εκατομμύρια ι.π.).
- 36 πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία³⁹, συμπεριλαμβανομένης της Κόρδοβας (505.000 ι.π.), της Μαδρίτης (6,0 εκατομμύρια ι.π.), της Μάλαγας (978.400 ι.π.), της Murcia (833.000 ι.π.) και της Σεβίλλης (1,28 εκατομμύρια ι.π.), και του Valladolid (715.300 ι.π.).
- 16 διέθεταν μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία ή ελλιπή δευτεροβάθμια επεξεργασία: Mostoles (882.000 ι.π.), Alcobendas, Algeciras, Alicante (744.709 ι.π.), Cartagena, Fuengirola, Alcala de Henares, Guadalajara, Vigo, Muro del Alcoy, Pineda del Mar, Salamanca, San Roman, Santiago de Compostela, Βαλένθια (1,5 εκατομμύρια ι.π.), Γρανάδα (496.000 ι.π.).

Οχτώ πόλεις εξακολουθούν να μην υποβάλλουν τα λύματά τους σε κανενός είδους επεξεργασία: La Coruña, Βαρκελώνη (3,4 εκατομμύρια ι.π.), Cadiz, Donostia-San Sebastian, Ferrol, Gijon, Suances και Tui.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, πολλές από τις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» αντιμετωπίζουν πράγματι προβλήματα ευτροφισμού ή ανήκουν στη λεκάνη

³⁸ Alginet (180.000 ι.π.): καμία επεξεργασία (αυστηρότερη επεξεργασία πριν από το 2005)· Benidorm (347.041 ι.π.): πρωτοβάθμια επεξεργασία (αυστηρότερη επεξεργασία πριν από το 2004)· Castellón de la Plana (156.000 ι.π.): πρωτοβάθμια επεξεργασία (αυστηρότερη επεξεργασία πριν από το 2004)· Colmenar Viejo (151.996 ι.π.): μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία· Palma de Mallorca II (481.450 ι.π.): μερικώς δευτεροβάθμια επεξεργασία (βάσει πρόσφατων πληροφοριών, τα λύματα της Palma de Mallorca υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δύο σταθμούς, ο ένας εκ των οποίων - Palma I (28.027 ι.π.) – πραγματοποιεί απορρίψεις σε κανονική περιοχή).

³⁹ Albacete, Badajoz, Benalmadena, Burgos, Cordoba, Elche / Elx, Elda, Estepona, Gandia, Huelva, Jaen, Jerez de la Frontera, La Llagosta, Las Palmas de Gran Canaria, Logroño, Madrid, Malaga, Marbella, Mataro, Montcada i Reixac, Murcia, Ontinyent, Palencia, Palomares del Rio, Pamplona, Sabadell, Salou, San Fernando de Henares, Sant Feliu de Llobregat, Santa Cruz de Tenerife, Sevilla, Tarragona, Terrassa, Torrevieja, Valladolid, Viladecans,

υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών. Αυτό σημαίνει ότι οι πόλεις και οι οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις στις περιοχές αυτές διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία λυμάτων. Μεταξύ των πόλεων αυτών βρίσκονται πόλεις με ισοδύναμους πληθυσμούς άνω του ενός εκατομμυρίου όπως η Βαρκελώνη, η Μαδρίτη, η Σεβίλλη και άλλες μεγάλες πόλεις όπως η Κόρδοβα και η Γρανάδα. Για πολλές άλλες πόλεις και οικισμούς η Επιτροπή δεν διαθέτει προς το παρόν λεπτομερείς πληροφορίες ως προς το ποιος από αυτές πραγματοποιούν όντως απορρίψεις στις λεγόμενες δυνητικά ευαίσθητες περιοχές.

Δύο πόλεις, οι οποίες δηλώθηκαν στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, δεν αναφέρονται πλέον, καθώς το φορτίο λυμάτων τους δηλώθηκε ότι είναι κάτω των 150.000 ι.π.⁴⁰

11.5.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Από το 1997 και μετά, η Ισπανία έχει προβεί σταδιακά στον προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών κατά μήκος των ακτών της Μεσογείου και του Ατλαντικού και στις Καναρίους Νήσους. Η περιφέρεια της Ανδαλουσίας έχει προβεί σε επίσημο προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητο περιοχών σε ολόκληρη την ακτογραμμή της, με διάταγμα τον Μάρτιο του 1999. Τον Νοέμβριο του 2000, οι εθνικές αρχές της Ισπανίας ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι, μετά από διαβουλεύσεις με τις περιφέρειες, μόνο οι Κανάριοι Νήσοι διαθέτουν και άλλες λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν ενημερώθηκε για την ανάκληση του άρθρου 3 παράγραφος 2 του διατάγματος που εξέδωσε η περιφέρεια της Ανδαλουσίας τον Μάρτιο του 1999 περί προσδιορισμού των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών.

Τον Φεβρουάριο του 2002, σε ανακοίνωσή τους προς την Επιτροπή, οι ισπανικές αρχές ανακοίνωσαν ότι οι Κανάριοι Νήσοι θα χαρακτηρισθούν ως λιγότερο ευαίσθητη περιοχή κατόπιν έγκρισης του υδρολογικού σχεδίου των Κανάριων Νήσων.

Τον Ιούλιο του 2001, η Ισπανία χαρακτήρισε ολόκληρη την παράκτια ζώνη της αυτόνομης κοινότητας της Κανταβρίας ως λιγότερο ευαίσθητη περιοχή, με εξαίρεση τον κόλπο του Santander, που θεωρείται από την Ισπανία ως «περιοχή κανονικής ευαισθησίας». Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο κόλπος του Santander αντιμετωπίζει πρόβλημα ευτροφισμού και έπρεπε να έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή.

Η Επιτροπή αμφισβητεί πολλές από τις περιοχές που έχουν προσδιορισθεί ως λιγότερο ευαίσθητες στην Ανδαλουσία, την Κανταβρία και τις Καναρίους Νήσους, καθώς εκτιμά ότι οι απορρίψεις που υποβάλλονται σε πρωτοβάθμια μόνο επεξεργασία ενδέχεται να επηρεάζουν την ποιότητα αρκετών υδάτων κολύμβησης στις περιοχές αυτές. Επιπλέον, η Επιτροπή φρονεί ότι, κατά τον προσδιορισμό των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών της, η Ανδαλουσία δεν έλαβε υπόψη της το γεγονός ότι οι απορρίψεις ενδέχεται να επηρεάζουν γειτονικές υδάτινες μάζες που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες τόσο στην ίδια την Ανδαλουσία όσο και στην Algarve της Πορτογαλίας. Γενικά, η Επιτροπή εκτιμά ότι, λόγω των υδροδυναμικών χαρακτηριστικών τους, τα ύδατα της Μεσογείου δεν πληρούν τα κριτήρια περί προσδιορισμού λιγότερο ευαίσθητων περιοχών που θεσπίζει η οδηγία.

⁴⁰ Lorca (298.000 ι.π. - τώρα 57.000 ι.π. λόγω αποσύνδεσης μιας μεγάλης βιομηχανίας) και Velilla de San Antonio (163.378 ι.π. - τώρα 145.400 ι.π.).

Η Ισπανία δεν έχει υποβάλει στην Επιτροπή κανένα αίτημα παρέκκλισης για λιγότερο αυστηρή από τη δευτεροβάθμια επεξεργασία των λυμάτων πριν από την απόρριψή τους σε λιγότερο ευαίσθητη περιοχή. Η Επιτροπή εκτιμά συνεπώς ότι όλοι οι ισπανικοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 διαθέτουν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2000, συμπεριλαμβανομένων των οικισμών των οποίων τα λύματα απορρίπτονται σε περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως λιγότερο ευαίσθητες από τις ισπανικές αρχές.

11.5.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Στην Ισπανία, από το άρθρο 13 της οδηγίας επηρεάζονται 155 βιομηχανικοί σταθμοί με συνολικό οργανικό φορτίο 9.915.785 ι.π.. Το 68 % του οργανικού φορτίου βρίσκεται σε συμμόρφωση.

Η μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων και η βιομηχανία επεξεργασίας του γάλακτος είναι οι δύο τομείς με τις σημαντικότερες ελλείψεις.

Έχει ανακοινωθεί ότι η ημερομηνία κατά την οποία θα βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις για όλους τους τομείς θα είναι η 31η Δεκεμβρίου 2005.

Πίνακας 11-28: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Ισπανία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	1.013.015	18	73.421	7	31/12/05
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	1.049.694	50	933.346	89	31/12/05
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	21.981	2	12.644	58	31/12/05
Βιομηχανία κρέατος	1.474.296	32	1.023.135	69	31/12/05
Ζυθοποιία	529.085	6	485.421	92	31/12/05
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	5.713.413	36	4.183.781	73	31/12/05
Μονάδες παραγωγής βύνης	11.571	2	11.571	100	31/12/05
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	102.730	9	0	0	31/12/05
Σύνολο	9.915.785	155	6.723.319	68	

11.5.8. Λυματολάσπη

Δεν δόθηκε καμία πληροφορία σχετικά με τη λυματολάσπη. Όπως αναφέρεται σε άλλο σημείο της έκθεσης, η Επιτροπή ανησυχεί για το γεγονός ότι η Ισπανία συνεχίζει την πρακτική απόρριψης λυματολάσπης σε επιφανειακά ύδατα.

11.6. Γαλλία

11.6.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Γαλλία προέβη στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών το 1994 και αναθεώρησε τον προσδιορισμό της το 1999, κατατάσσοντας κι άλλες ευαίσθητες περιοχές (βλέπε δεύτερη έκθεση της Επιτροπής). Ωστόσο, σύμφωνα με τη μελέτη που διεξήγαγε η Επιτροπή το 1999 έπρεπε να έχουν προσδιοριστεί, με κριτήριο τον ευτροφισμό, ορισμένες πρόσθετες ευαίσθητες περιοχές. Η Γαλλία δεν έχει προσδιορίσει ακόμη τις περιοχές αυτές που περιλαμβάνουν τα γλυκά ύδατα και τα παράκτια ύδατα της λεκάνης Artois-Picardie, τον όρμο του Σηκουάνα και το τμήμα του που βρίσκεται προς τα κατάντη του, τους ποταμούς και τα παράκτια ύδατα της Βρετάνης, τον ποταμό Vistre και τη λιμνοθάλασσα Etang de Thau. Για τον προσδιορισμό των περιοχών αυτών βρίσκεται εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει ενώπιον του δικαστηρίου.

11.6.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Η παροχή στοιχείων από τις γαλλικές αρχές δεν ήταν ικανοποιητική. Οι πληροφορίες απεστάλησαν με μεγάλες καθυστερήσεις ή ήταν ελλιπείς ή δεν υποβλήθηκαν καθόλου. Παραδείγματος χάρη, η Επιτροπή εξακολουθεί να περιμένει απάντηση στο αίτημα για στοιχεία από την παρακολούθηση σταθμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές, το οποίο υποβλήθηκε τον Δεκέμβριο του 2000. Η Γαλλία δεν έχει δημοσιεύσει ακόμη εκθέσεις κατάστασης της επεξεργασίας λυμάτων, όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας. Για τα ζητήματα αυτά βρίσκεται εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει.

Κατόπιν επανειλημμένων αιτημάτων της Επιτροπής, οι γαλλικές αρχές απέστειλαν στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 πληροφορίες σχετικά με τις απαιτήσεις επεξεργασίας για τα λύματα που απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη της αυτές τις πληροφορίες στην αξιολόγηση που παρουσιάζεται κατωτέρω, αλλά δεν είχε την ευκαιρία να επαληθεύσει πλήρως τα στοιχεία αυτά.

Η Γαλλία παρείχε κάποιες πληροφορίες για 348 οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994 και για ακόμη 50 οικισμούς που προσδιορίστηκαν ως ευαίσθητοι το 1999. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 7 της οδηγίας, οι τελευταίοι πρέπει να εξοπλιστούν με αυστηρότερη επεξεργασία το 2006 το αργότερο· ως εκ τούτου, αξιολογήθηκαν τώρα ως «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι μεταξύ αυτών των 50 οικισμών ήταν και ορισμένοι οικισμοί οι οποίοι, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες περιοχές το 1994, και, ως εκ τούτου, να εφαρμόζουν ήδη τριτοβάθμια επεξεργασία από το τέλος του 1998, π.χ. Compiègne, Corbeil, Etampes, Evry, Beauvais.

11.6.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Από τους 348 οικισμούς, οι 143 είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία, αντιπροσωπεύοντας το 36,4 % του φορτίου των εν λόγω οικισμών.

205 οικισμοί δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση (63,6 % του φορτίου). Σε αυτούς περιλαμβάνονταν αρκετές μεγάλες πόλεις όπως το Στρασβούργο, το Mulhouse (Sausheim) και το Montpellier. 147 εξ αυτών δεν διέθεταν κανενός είδους εγκαταστάσεις προηγμένης επεξεργασίας, ενώ 50 ήταν μερικώς αλλά ανεπαρκώς εξοπλισμένοι με εγκαταστάσεις αυστηρότερης επεξεργασίας.

Η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου των σταθμών επεξεργασίας σε 13 οικισμούς ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία των λυμάτων των εν λόγω οικισμών. Στους οικισμούς των οποίων η μέγιστη ικανότητα ανερχόταν στο 80 % του μεγέθους ολόκληρου του οικισμού ή και λιγότερο περιλαμβάνονταν, παραδείγματος χάρι, οι οικισμοί Angoulême (συνολικά επτά σταθμοί επεξεργασίας), Briey, Guenange, Louhans, Lunel, Malansac, Niedernai, Pleucadeuc, Rambouillet, Ribauville, Thonon, Trois Ponts, Vallee De L'orne.

Πίνακας 11-29: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994

Γαλλία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	348	100,0	16.728.379	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	201	57,8	8.611.268	51,5
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	50	14,4	1.950.939	11,7
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	13	3,7	805.994	4,8
Μη συμμορφούμενοι*	205	58,9	10.641.444	63,6
Συμμορφούμενοι	143	41,1	6.086.935	36,4

*Συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς αυστηρότερης επεξεργασίας και ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας σταθμών, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αλληλεπικαλύψεις και των δύο ελλείψεων

11.6.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Η Γαλλία δεν παρείχε πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις επεξεργασίας των σταθμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές (στοιχεία παρακολούθησης για το έτος 1999), τις οποίες ζήτησε η Επιτροπή βάσει του άρθρου 15 της οδηγίας. Για το ζήτημα αυτό βρίσκεται εν εξελίξει η προαναφερθείσα διαδικασία επί παραβάσει.

11.6.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές κανονικής ευαισθησίας – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στα τέλη του 2000, η Γαλλία διέθετε 486 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται σήμερα και οι οικισμοί με ι.π. άνω των 15.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες αργότερα, το 1999, και που

σήμερα δεν υποχρεούνται ακόμη να συμμορφωθούν με τις απαιτήσεις αυστηρότερης επεξεργασίας.

Επιπλέον, η σημερινή αξιολόγηση περιλαμβάνει και τους οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές, οι οποίες, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί από τη Γαλλία ευαίσθητες το 1994 και να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία, και για τις οποίες βρίσκεται εν εξέλιξη η προαναφερθείσα διαδικασία επί παραβάσει ενώπιον του δικαστηρίου. Το Παρίσι είναι ένας από τους οικισμούς αυτούς.

307 οικισμοί, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν το 68 % του σχετικού φορτίου των ανωτέρω 486 οικισμών, πέτυχαν συμμόρφωση με την οδηγία στις 31 Δεκεμβρίου 2000. 179 οικισμοί δεν είχαν εξοπλιστεί ακόμη με δευτεροβάθμια επεξεργασία.

Πίνακας 11-30: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Γαλλία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	486	100,0	42.548.060	100,0
Μη συμμορφούμενοι	179	36,8	13.505.783	31,7
Συμμορφούμενοι	307	63,2	29.042.277	68,3

11.6.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.6.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994

Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, το δίκτυο αποχέτευσης 69 τουλάχιστον οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές δεν είχε ολοκληρωθεί. Αυτοί οι οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 18,9 % του φορτίου των επηρεαζόμενων οικισμών. Για 77 οικισμούς (20,7 % του φορτίου) δεν υπήρχαν διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη συμμορφούμενου δικτύου αποχέτευσης έως την 1η Ιανουαρίου 2002.

Πίνακας 11-31: Δίκτυα αποχέτευσης οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994

Γαλλία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	348	100,0	16.728.379	100,0
Δεν υπάρχουν διαθέσιμες πληροφορίες	77	22,1	3.458.774	20,7
Μη συμμορφούμενοι	69	19,8	3.168.123	18,9
Συμμορφούμενοι	202	58,0	10.101.482	60,4

11.6.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Τουλάχιστον 69 οικισμοί με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. δεν διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Αυτοί οι οικισμοί αντιπροσώπευαν το 15,8 % του φορτίου που απορρίπτεται σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Για 249 πρόσθετους οικισμούς δόθηκαν ελλιπείς πληροφορίες που δεν επιτρέπουν την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των δικτύων αποχέτευσης.

Πίνακας 11-32: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Γαλλία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	486	100,0	42.548.060	100,0
Δεν είναι εφικτή η αξιολόγηση	249	51,2	11.613.713	27,3
Μη συμμορφούμενοι	69	14,2	6.740.323	15,8
Συμμορφούμενοι	168	34,6	24.194.024	56,9

11.6.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η Γαλλία παρείχε πληροφορίες για 60 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000:

- 29 πόλεις βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές και έπρεπε, ως εκ τούτου, να έχουν εξοπλιστεί με αυστηρότερη επεξεργασία (δευτεροβάθμια σε συνδυασμό με επεξεργασία αζώτου ή/και φωσφόρου ή/και άλλου είδους επεξεργασία):
 - Έντεκα πόλεις ήταν εξοπλισμένες με όλα τα απαραίτητα στάδια επεξεργασίας: Aix en Provence, Angoulême, Besançon, Calais, Colmar, Lagny-sur-Marne, Metz, Orleans, Rennes, Thonon και Tours.
 - 17 πόλεις ήταν εξοπλισμένες μόνο με δευτεροβάθμια επεξεργασία ή/και ελλιπή αυστηρότερη επεξεργασία: Amiens, Boulogne sur Mer, Caen, Clermont-Ferrand, Dijon, Dunkerque, Evry, Le-Havre, Melun, Montpellier, Mulhouse, Nancy, Reims, Rodez, St-Etienne, Στρασβούργο και Troyes.
 - Η Arcachon διέθετε πρωτοβάθμια επεξεργασία μόνο.
- 8 πόλεις βρίσκονταν σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν εξοπλιστεί με αυστηρότερη επεξεργασία από το 1998:
 - Παρίσι, κεντρική ζώνη: (10,0 εκατομμύρια ι.π.) διέθετε αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου μόνο για τμήματα του πληθυσμού του. Σύμφωνα με το RNDE (*Réseau National de Données sur l'Eau – Εθνικό δίκτυο δεδομένων για τα ύδατα*) και άλλες πληροφορίες που συγκέντρωσε η Επιτροπή τα τελευταία χρόνια, το Παρίσι περιλάμβανε στο σύνολο τέσσερις οικισμούς με συνολικό ισοδύναμο πληθυσμό 13,7 εκατομμύρια. Βάσει των πληροφοριών που παρείχαν οι γαλλικές αρχές, η Επιτροπή δεν μπορούσε να καταλάβει γιατί το Παρίσι έχει ισοδύναμο πληθυσμό

3,7 εκατομμύρια λιγότερο από ό,τι στο παρελθόν και δεν βρήκε καμία ένδειξη ότι αυτό το φορτίο λυμάτων υπολογίστηκε σε άλλους οικισμούς⁴¹.

- Rouen: διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου.
 - Lille: διέθετε αφαίρεση αζώτου μόνο για ορισμένα τμήματα του πληθυσμού της (ο οικισμός Wattrelos – 450.000 ι.π. – διέθετε μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία).
 - Cergy: διέθετε μερική αφαίρεση αζώτου.
 - Douai και Bonneuil-en-France: διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου.
 - Βερσαλλίες και Nimes διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία.
- 23 πόλεις βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και έπρεπε να έχουν εξοπλιστεί με δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία:
- Τέσσερις εξ αυτών διέθεταν ακόμη αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου): Angers, Annecy, Limoges και Nantes.
 - Εννέα πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία: Antibes, Brest, Chambéry, Grenoble, La Rochelle, Νίκαια, Royan, Toulon και Toulouse.
 - Οχτώ πόλεις διέθεταν μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία: Bordeaux (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2006), Κάννες (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2006), Frejus-St-Raphael (άγνωστη ημερομηνία συμμόρφωσης), Λυών (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2006), Μασσαλία (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2005), Pau (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2003), Perpignan (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2005), Valence (προγραμματισμένη συμμόρφωση έως το 2002).
 - Δύο πόλεις δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία ή διέθεταν μόνο προκαταρκτική επεξεργασία: Le Mans (ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας επεξεργασίας το 2004 το νωρίτερο) και Quimper (δευτεροβάθμια επεξεργασία το 2003 το νωρίτερο)

11.6.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που παρείχαν οι γαλλικές αρχές, όλες οι απορρίψεις των βιομηχανικών κλάδων οι οποίοι εμπίπτουν στο άρθρο 13 της οδηγίας τηρούσαν τις

⁴¹ Στις 5 Σεπτεμβρίου 2003 οι γαλλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι τα 13,5 εκατομμύρια ι.π. βασίζονταν σε φορολογική αξιολόγηση για τον υπολογισμό φόρων και υπερεκτιμούν την πραγματικότητα.

απαιτήσεις της οδηγίας. Παρόλα αυτά, δεν δόθηκαν πληροφορίες για το συνολικό οργανικό φορτίο των εν λόγω λυμάτων⁴².

Πίνακας 11-33: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13

Γαλλία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13, [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος		171		100,0	03/03/1999
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων		205		100,0	03/03/1999
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών		64		100,0	03/03/1999
Μεταποίηση γεωμύλων		9		100,0	03/03/1999
Βιομηχανία κρέατος (συμπεριλαμβανομένης της μεταποιητικής βιομηχανίας ιχθύων)		510		100,0	03/03/1999
Ζυθοποιία		64		100,0	03/03/1999
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών		233		100,0	03/03/1999
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα		439		100,0	03/03/1999
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων		2		100,0	03/03/1999
Μονάδες παραγωγής βύνης		45		100,0	03/03/1999
Σύνολο		1.742		100,0	

11.6.7. Λυματολάσπη

Η Γαλλία παρείχε πληροφορίες για την παραγωγή λυματολάσπης και την επαναχρησιμοποίησή της στη γεωργία. Δεν δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με άλλους τρόπους επαναχρησιμοποίησης ή διάθεσης λυματολάσπης. Το 2001, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης ήταν 913.159 τόνοι ξηράς ύλης (ΞΥ). Το 56 % επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία.

Πίνακας 11-34: Γεωργική επαναχρησιμοποίηση λυματολάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Γαλλία – Λυματολάσπη	2000		2001	
	Τόνοι ΞΥ	%	Τόνοι ΞΥ	%
Σύνολο	904.342	100	913.159	100
Γεωργία	506.505	56	508.203	56

⁴² Η Γαλλία δεν παρείχε πληροφορίες, επειδή η οδηγία δεν καθορίζει λεπτομέρειες σχετικά με τον ορισμό του συνολικού οργανικού φορτίου.

11.7. Ιρλανδία

11.7.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1994, η Ιρλανδία χαρακτήρισε ευαίσθητες περιοχές με κριτήριο τον ευτροφισμό τέσσερις λίμνες: Derg, Leane, Oughter και Ree, και τμήματα έξι ποταμών: Boyne, Camlin, Castlebar, Liffey, Nenagh και Tullamore.

Το 2001 οι ιρλανδικές αρχές αναθεώρησαν⁴³ τις ευαίσθητες περιοχές τους και προσδιόρισαν άλλες 26 ευαίσθητες περιοχές⁴⁴. Μεταξύ αυτών ήταν οι λίμνες Muckno, Monalty και Ennel και ποταμοί όπως ο Proules, ο Brosna και άλλοι. Επίσης, η Ιρλανδία προσδιόρισε ορισμένες εκβολές. Στην αναθεώρηση αυτή περιλήφθηκαν πολλές περιοχές, κυρίως λίμνες και ποταμοί, τον προσδιορισμό των οποίων ως ευαίσθητων ζήτησε η Επιτροπή. Ωστόσο, οι ιρλανδικές αρχές δεν έχουν χαρακτηρίσει ορισμένες περιοχές όπως τον λιμένα του Cork, το Boyne, το Lady's Island και το Garavogue/Sligo, οι οποίες αντιμετωπίζουν, σύμφωνα με την Επιτροπή, προβλήματα ευτροφισμού. Για τον μη προσδιορισμό αυτών των περιοχών βρίσκονται εν εξέλιξη διαδικασίες επί παραβάσει. Ο προσδιορισμός ορισμένων ποταμών και εκβολών εξακολουθεί να χρειάζεται περαιτέρω διευκρίνιση.

11.7.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που επηρεάζονται από ευαίσθητες περιοχές

Η Ιρλανδία έχει ένδεκα οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές⁴⁵ που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994.

Με την αναθεώρηση των ευαίσθητων περιοχών το 2001, άλλοι 16 οικισμοί⁴⁶ με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 ο καθένας καταχωρίστηκαν στις ευαίσθητες περιοχές.

Οι ιρλανδικές αρχές θεωρούν ότι λόγω του άρθρου 5 παράγραφος 7 της οδηγίας δεν είναι απαραίτητο οι οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις σε νέες περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες να υποχρεωθούν να αποκτήσουν αυστηρότερη επεξεργασία πριν από το 2008. Ωστόσο, η Επιτροπή φρονεί ότι οι οικισμοί στις περιοχές αυτές – η Επιτροπή θεωρούσε ήδη από το παρελθόν ότι οι εν λόγω περιοχές αντιμετώπιζαν πρόβλημα ευτροφισμού και ζήτησε το 2000 να χαρακτηρισθούν ευαίσθητες – έπρεπε να έχουν εξοπλιστεί με αυστηρότερη επεξεργασία ήδη από το 1998. Για τις περιοχές αυτές βρίσκεται εν εξέλιξη διαδικασία επί παραβάσει· τα σχόλια που ελήφθησαν πρόσφατα από την Ιρλανδία βρίσκονται στο στάδιο αξιολόγησης.

⁴³ Νόμος αριθ.254 του 2001

⁴⁴ Ποταμός Blackwater (Monaghan), ποταμός Brosna (στα κατάντη του Mullingar), ποταμός Cavan, ποταμός Proules, ποταμός Barrow, ποταμός Triogue, ποταμός Nore, ποταμός Hind, ποταμός Suir, ποταμός Little Brosna, ποταμός Blackwater (Munster), λίμνη Ennell (Westmeath), λίμνη Muckno (Monaghan), λίμνη Monalty (Monaghan), εκβολές Broadmeadow (Inner), εκβολές Liffey, εκβολές Slaney, εκβολές Barrow, εκβολές Suir (Upper), εκβολές Bandon, εκβολές Lee Upper (Tralee), εκβολές Feale Upper, εκβολές Cashen/Feale, λιμάνι Killybegs, εκβολές Castletown, εκβολές Blackwater

⁴⁵ Athlone, Castlebar, Cavan, Killarney, Longford, Mullingar, Naas / Osberstown, Navan, Nenagh, Roscrea, Tullamore

⁴⁶ Monaghan, Carrickmacross, Athy, Carlow, Portlaoise, Kilkenny, Clonmel, Thurles, Fermoy, Swords, Δουβλίνο (Ringsend), Leixlip, Wexford, Waterford, Tralee και Dundalk

11.7.2.1.Βαθμός επεξεργασίας

Αφότου η Ιρλανδία προσδιόρισε ως ευαίσθητες κι άλλες υδάτινες μάζες το 2001, λαμβάνοντας υπόψη και τις λεκάνες υδροσυλλογής τους, ο αριθμός των επηρεαζόμενων οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 αυξήθηκε από ένδεκα (1998) σε 28 (2001).

Το 2002, δέκα από τους ένδεκα οικισμούς που βρίσκονταν στις περιοχές αυτές, οι οποίες χαρακτηρίστηκαν το 1994, ήταν εξοπλισμένοι με τις απαιτούμενες εγκαταστάσεις αφαίρεσης φωσφόρου. Μόνο το Longford (16.000 ι.π.) διέθετε μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία και δεν έχει ακόμη αναβαθμιστεί ως προς την αφαίρεση φωσφόρου⁴⁷. Παρά τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις αφαίρεσης θρεπτικών ουσιών, ο οικισμός Osberstown δεν θεωρήθηκε ότι συμμορφώνεται με την οδηγία, επειδή η ικανότητα επεξεργασίας του (40.000 ι.π.) ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής σε σχέση με το συνολικό ονομαστικό φορτίο του οικισμού (97.651 ι.π.). Σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής, ο σταθμός επεξεργασίας του Osberstown πρέπει να αναβαθμιστεί ως προς την ικανότητα επεξεργασίας⁴⁸.

Η κατάσταση στους οικισμούς που βρίσκονται στις περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 2001, αλλά, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί το 1994, είχε ως εξής:

- Πέντε οικισμοί διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία φωσφόρου: Portlaoise, Monaghan, Leixlip, Carrickmacross και Clonmel. Οι οικισμοί Portlaoise (που πραγματοποιεί απορρίψεις στον ποταμό Barrow) και Clonmel (που πραγματοποιεί απορρίψεις στον ποταμό Suir) χρειάζονται και αφαίρεση αζώτου.
- Τέσσερις οικισμοί διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία: Dundalk, Carlow, Kilkenny και Swords.
- Το Δουβλίνο - Howth Outfall (505.969 ι.π.)⁴⁹ διέθετε μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία.
- Επτά οικισμοί δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων: Δουβλίνο - Ringsend Discharge (1,8 εκατομμύρια ι.π.), Athy (12.379 ι.π.), Fermoy (12.960 ι.π.), Tralee (41.680 ι.π.), Wexford (17.000 ι.π.), Waterford (154.000 ι.π.), και Thurles (10.600 ι.π.).

⁴⁷ Σε σχόλιο της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, η Ιρλανδία ανακοίνωσε ότι οι πληροφορίες είναι λανθασμένες και ότι το Longford διαθέτει αφαίρεση φωσφόρου από το 2001 και, επομένως, βρίσκεται σε συμμόρφωση με την οδηγία. Οι πληροφορίες αυτές δεν μπορούσαν να περιληφθούν πλέον στην αξιολόγηση, αλλά θα ληφθούν υπόψη στο μέλλον.

⁴⁸ Σύμφωνα με σχόλιο της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, η ικανότητα του Osberstown έχει αναβαθμιστεί ήδη σε 80.000 ι.π. από τον Μάιο του 2000, ο οικισμός διαθέτει πλέον αφαίρεση φωσφόρου και οι επιδόσεις επεξεργασίας του είναι σύμφωνες με την οδηγία.

⁴⁹ Στη συνεδρίαση της επιτροπής της 1ης Σεπτεμβρίου 2003, οι ιρλανδικές αρχές ανακοίνωσαν ότι από τον Σεπτέμβριο του 2002, το Δουβλίνο - Howth Outfall και το Δουβλίνο - Ringsend Discharge θα θεωρούνται ενιαίος οικισμός. Σε σχόλιο της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, οι ιρλανδικές αρχές ισχυρίστηκαν ότι το δίκτυο αποχέτευσης του Δουβλίνου - Howth Outfall έχει σχεδιαστεί με τρόπο ώστε να μην πραγματοποιεί απορρίψεις σε ευαίσθητη περιοχή.

Αυτό δείχνει ότι 14⁵⁰ από τους 16 εν λόγω οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 2001, αλλά, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία αζώτου ή/και φωσφόρου ήδη από το τέλος του 1998, δεν έχουν επιτύχει ακόμη συμμόρφωση με την οδηγία. Συνολικά, οι οικισμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν ένα συνολικό ονομαστικό φορτίο ισοδύναμου πληθυσμού τριών εκατομμυρίων περίπου.

Πίνακας 11-35: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ιρλανδία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	28	100,0	3.362.856	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	15	53,6	419.129	12,5
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	2	7,1	52.000	1,5
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	1	3,6	97.651	2,9
Μη συμμορφούμενοι*	16	57,1	3.093.378	92,0
Συμμορφούμενοι	12	42,9	269.478	8,0

*Συμπεριλαμβανομένου του οικισμού Osberstown, ο οποίος διαθέτει ικανότητα επεξεργασίας για το 41 % μόνο του συνολικού του φορτίου.

11.7.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Έξι από τους ένδεκα οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές που υπήρχαν το 1999 είχαν συμμορφούμενες επιδόσεις επεξεργασίας εκείνο το έτος· οι εν λόγω οικισμοί αντιπροσώπευαν το 41,8 % του φορτίου. Συνολικά, οι επιδόσεις επεξεργασίας πέντε οικισμών⁵¹ (58,2 % του φορτίου λυμάτων), συμπεριλαμβανομένου του Solely Longford, το οποίο διαθέτει μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία, δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας.

⁵⁰ Portlaoise (χωρίς αφαίρεση αζώτου), Clonmel (χωρίς αφαίρεση αζώτου), Dundalk (δευτεροβάθμια επεξεργασία), Carlow (δευτεροβάθμια επεξεργασία), Kilkenny (δευτεροβάθμια επεξεργασία), Swords (δευτεροβάθμια επεξεργασία), Δουβλίνο-Howth Outfall (πρωτοβάθμια επεξεργασία), Δουβλίνο-Ringsend (καμία επεξεργασία), Athy (καμία επεξεργασία), Fermoy (καμία επεξεργασία), Tralee (καμία επεξεργασία), Wexford (καμία επεξεργασία), Waterford (καμία επεξεργασία), Thurles (καμία επεξεργασία). Στο προαναφερθέν σχόλιο της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, οι ιρλανδικές αρχές υποστήριξαν ότι οι οικισμοί Athey, Fermoy Tralee και Thurles διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία πριν από το τέλος του 1998.

⁵¹ Osberstown, Longford, Navan, Roscrea, Castlebar (θεωρήθηκαν ότι δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση καθώς δεν παρακολουθείτο ο συνολικός φώσφορος το 1999). Σύμφωνα με σχόλιο της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, η ικανότητα του Osberstown έχει αναβαθμιστεί ήδη σε 80.000 ι.π. από τον Μάιο του 2000, ο οικισμός διαθέτει πλέον αφαίρεση φωσφόρου και οι επιδόσεις επεξεργασίας του είναι σύμφωνες με την οδηγία.

Πίνακας 11-36: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994

Ιρλανδία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
31/12/1999	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	11	100,0	286.399	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	10	90,9	270.399	94,4
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	<i>1</i>	<i>9,1</i>	<i>97.651</i>	<i>34,1</i>
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	6	54,5	119.748	41,8
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	6	54,5	119.748	41,8
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Μη συμμορφούμενοι	5	45,5	166.651	58,2
Συμμορφούμενοι	6	54,5	119.748	41,8

11.7.3. Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» – κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στο τέλος του 2000, η Ιρλανδία διέθετε 28 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000, οι οποίοι πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Στο παρελθόν, η Ιρλανδία είχε αποστείλει έναν κατάλογο με 35 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000, αλλά επτά οικισμοί⁵² στην πραγματικότητα πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και, ως εκ τούτου, καταχωρίστηκαν σε αυτές.

13 από τους εν λόγω 28 οικισμούς ήταν εξοπλισμένοι με δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία. 15 οικισμοί δεν διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία (συμπεριλαμβανομένων μεγάλων τμημάτων του Cork και του Δουβλίνου), οι οποίοι αντιπροσώπευαν το 81,9 % του συνολικού φορτίου λυμάτων οικισμών με ι.π. άνω των 15.000 που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας».

Κάποιοι από τους οικισμούς, όπως ο λιμένας του Cork και το Δουβλίνο, πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε υδάτινες μάζες που αντιμετώπιζαν προβλήματα ευτροφισμού και, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες περιοχές το 1994 και να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία από το 1998 (βλέπε ανωτέρω).

⁵² Athlone, Castlebar, Killarney, Longford, Mullingar, Navan και Osberstown,

Πίνακας 11-37: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ιρλανδία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	28	100,0	3.901.479	100,0
Μη συμμορφούμενοι	15	53,6	3.195.447	81,9
Συμμορφούμενοι	13	46,4	706.032	18,1

11.7.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.7.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Οι περισσότεροι οικισμοί που προσδιορίστηκαν από την Ιρλανδία το 1994 και το 2001, είχαν ήδη εξοπλιστεί με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης· μόνο οι οικισμοί Athey, Tralee και Waterford δεν είχαν συμμορφωθεί ακόμη.⁵³

Πίνακας 11-38: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994 και το 2001

Ιρλανδία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	28	100,0	3.362.856	100,0
Μη συμμορφούμενοι	3	10,7	208.059	6,2
Συμμορφούμενοι	25	89,3	3.154.797	93,8

11.7.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Σύμφωνα με πρόσθετες πληροφορίες που απεστάλησαν τον Απρίλιο του 2003, στις 31 Δεκεμβρίου 2000 το δίκτυο αποχέτευσης και των 28 ιρλανδικών οικισμών με ονομαστικό φορτίο άνω των 15.000 ι.π. που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία.

⁵³ Σύμφωνα με το σχόλιο της Ιρλανδίας της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, το Athey, το Tralee και το Waterford διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης.

Πίνακας 11-39: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ιρλανδία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	28	100,0	3.901.479	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	28	100,0	3.901.479	100,0

11.7.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η Ιρλανδία έχει τέσσερις πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000:

- Το Dundalk (180.000 ι.π.) ολοκλήρωσε τη δευτεροβάθμια επεξεργασία του το 2000. Βρίσκεται σε περιοχή (εκβολές του Castletown) η οποία χαρακτηρίστηκε ευαίσθητη το 2001.
- Το Δουβλίνο (2.300.000 ι.π.) διέθετε μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία για τμήματα του πληθυσμού του την 1η Ιανουαρίου 2002. Βρίσκεται και αυτό σε περιοχή η οποία χαρακτηρίστηκε ευαίσθητη το 2001 (εκβολές του Liffey). Σήμερα έχει ανατεθεί κατασκευή εγκαταστάσεων δευτεροβάθμιας επεξεργασίας και εγκαταστάσεων αφαίρεσης αζώτου.
- Το Waterford (154.000 ι.π.) πραγματοποιεί απορρίψεις στις εκβολές του ποταμού Suir. Η πόλη δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων στις αρχές του Ιανουαρίου του 2002. Η δευτεροβάθμια επεξεργασία προβλέπεται να ολοκληρωθεί στο τέλος του 2004.
- Το Cork (328.000 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων τον Ιανουάριο του 2002. Σχεδιάζεται δευτεροβάθμια επεξεργασία μέχρι το τέλος του 2003. Δεδομένου του ευτροφισμού των παράκτιων υδάτων και των εκβολών στην τοποθεσία αυτή, η Επιτροπή φρονεί ότι η Ιρλανδία έπρεπε να έχει χαρακτηρίσει τις περιοχές αυτές ευαίσθητες και η πόλη του Cork έπρεπε να διαθέτει αυστηρότερη επεξεργασία (αζώτου και φωσφόρου) από το 1998.

Η Επιτροπή εκτιμά τον προσδιορισμό των τριών προαναφερθεισών εκβολών από την Ιρλανδία το 2001 ως ευαίσθητων,. Ωστόσο, σύμφωνα με τα ευρήματα της Επιτροπής ως προς τον ευτροφισμό των περιοχών αυτών, συμπεριλαμβανομένου του λιμένα του Cork, έπρεπε να έχουν ήδη χαρακτηριστεί στον αρχικό προσδιορισμό του 1994. Για τον λόγο αυτό, οι πόλεις Dundalk, Δουβλίνο και Waterford, σύμφωνα με τη γνώμη της Επιτροπής, έπρεπε να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου) ήδη από το 1998. Το ίδιο ισχύει και για το Cork, αλλά η Ιρλανδία δεν έχει χαρακτηρίσει τον λιμένα του Cork ως ευαίσθητη περιοχή. Η Ιρλανδία θεωρεί ότι οι προαναφερθείσες τρεις πόλεις εμπίπτουν στο άρθρο 5 παράγραφος 7 της οδηγίας και δεν χρειάζονται αυστηρότερη επεξεργασία πριν από το 2008, καθώς χαρακτηρίστηκαν το 2001. Ο λιμένας του Cork, σύμφωνα με την ερμηνεία της Ιρλανδίας, δεν πρέπει να χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή καθόλου, και ως εκ τούτου

χρειάζεται μόνο βιολογική επεξεργασία. Για όλες τις εν λόγω πόλεις βρίσκεται εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει.

11.7.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Η Ιρλανδία έχει 38 βιομηχανικούς σταθμούς με συνολικό οργανικό φορτίο 2.784.317 ι.π. Ο τομέας επεξεργασίας του γάλακτος είχε συμμορφωθεί μόνο ως προς το 59 % του φορτίου του. Για τους σταθμούς που δεν τηρούσαν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις βρίσκονται εν εξελίξει νομικές διαδικασίες και προγράμματα εργασίας.

Πίνακας 11-40: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Ιρλανδία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις σύμφωνα με το άρθρο 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	835.716	7	492.696	59	31/12/2002
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	1.028.600	2	1.024.160	100	31/12/2002
Βιομηχανία κρέατος	650.968	26	487.977	75	31/12/2002
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	141.833	2	119.338	84	31/12/2002
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	127.200	1	127.200	100	31/12/2000
Σύνολο	2.784.317	38	2.251.371	81	31/12/2002

11.7.7. Λυματολάσπη

Το 1999, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης ήταν 37.595 τόνοι ΞΥ που προέρχονταν από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων με ι.π. άνω των 500. Το 23 % επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 45 % απορρίφθηκε σε χωματερές και το 1 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους. Παρότι απαγορεύεται η απόρριψη λυματολάσπης στο θαλάσσιο περιβάλλον (άρθρο 14 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ· ιρλανδικός νόμος για τις θάλασσες, 1981), το 31 % της λυματολάσπης εξακολουθούσε να απορρίπτεται στη θάλασσα καθ' όλο το 1999. Σύμφωνα με τις πρόσφατες πληροφορίες του 2003, όλη η λυματολάσπη, η οποία προηγουμένως διατίθετο στη θάλασσα, υφίσταται επεξεργασία και χρησιμοποιείται στη γεωργία από το 1999.

Πίνακας 11-41: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Ιρλανδία – Λυματολάσπη (1999)	Τόνοι ΞΥ	[%]
Συνολική παραγωγή λάσπης	37.595	100 %
Γεωργία	8.734	23 %
Χωματερές	16.753	45 %
Αποτέφρωση	0	0 %
Θάλασσα	11.763	31 %
Άλλο ή απροσδιόριστο	345	1 %

11.8. Ιταλία

11.8.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1999, η Ιταλία προέβη στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών, μεταξύ των οποίων βρίσκονταν επτά λίμνες και τμήματα της ακτής της Αδριατικής. Το 2001, η Ιταλία απέστειλε αναθεωρημένο χάρτη, στον οποίο εμφανίζονται ορισμένες πρόσθετες ευαίσθητες υδάτινες μάζες, αλλά δεν έχει ακόμη αποστείλει επίσημη κοινοποίηση για τις περιοχές αυτές. Στους πρόσθετους αυτούς προσδιορισμούς δεν περιλαμβάνονταν οι περιοχές που, σύμφωνα με την Επιτροπή, έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες με κριτήριο τον ευτροφισμό (μελέτη ΔΠΠ, 1999).

Στην απόφασή του της 25ης Απριλίου 2002 σχετικά με την απουσία επεξεργασίας λυμάτων στην πόλη του Μιλάνου, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ανέφερε ότι τα λύματα που απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές, είτε απευθείας είτε όχι, πρέπει να υποβάλλονται σε αυστηρότερη επεξεργασία. Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι αυτό ισχύει για όλες τις ευαίσθητες περιοχές. Οι ιταλικές αρχές δεν έχουν ακόμη λάβει υπόψη τα σχετικά λύματα που απορρίπτονται σε λεκάνες υδροσυλλογής οι οποίες καταλήγουν σε ευαίσθητες περιοχές. Για το θέμα αυτό βρίσκεται εν εξελίξει έτερη διαδικασία επί παραβάσει.

11.8.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Το 2002, η Ιταλία δεν απέστειλε ενημερωμένα στοιχεία για οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Διαβιβάστηκαν νεότερες πληροφορίες μόνο για τις επιδόσεις επεξεργασίας κατά το 1999, στις οποίες δεν περιλαμβάνονταν όλοι οι επηρεαζόμενοι οικισμοί⁵⁴. Για τον λόγο αυτό, για την αξιολόγηση που παρουσιάζεται κατωτέρω ελήφθησαν υπόψη και οι δύο πηγές δεδομένων. Η Ιταλία δεν είχε διευκρινίσει τις ανακολουθίες που παρατηρήθηκαν στα στοιχεία πριν από την ολοκλήρωση της έκθεσης της Επιτροπής.

11.8.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Βάσει των προαναφερθέντων κριτηρίων, στις αρχές του 2002 υπήρχαν στην Ιταλία 49⁵⁵ οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. 28 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 71,6 % του φορτίου αυτού, είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία. Σε 11⁵⁶ οικισμούς που διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία απουσίαζε τουλάχιστον ένα από τα απαιτούμενα στάδια (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου

⁵⁴ Παραδείγματος χάρι, δεν δηλώθηκαν οικισμοί όπως το Ballabio, το Bosisio Parini, η Brenta, το Cernobbio, το Galbiate, το Lipomo, το Maslianico, το Oggiono, το Olginate και το Tavernerio, στους οποίους αντιστοιχεί συνολικός ισοδύναμος πληθυσμός 350.000 ι.π..

⁵⁵ Η Ιταλία δήλωσε 39 οικισμούς στο πλαίσιο των πληροφοριών παρακολούθησης για το 1999, ενώ για δέκα οικισμούς οι σχετικές πληροφορίες ελήφθησαν από προηγούμενες πηγές δεδομένων που αφορούσαν το 1998.

⁵⁶ Arcisate, Bellaria-Igea Marina, Cattolica, Coriano, Lido di Classe, Marina di Ravenna, Misano Adriatico, Orbetello-Orbetello Scalo, Rosolina Mare, Rosolina-Donada-Contarina και Savignano sul Rubicone

ή/και άλλου είδους επεξεργασία). Για πέντε οικισμούς δεν δόθηκαν ακριβή στοιχεία σχετικά με το είδος της αυστηρότερης επεξεργασίας που διέθεταν.

Ορισμένοι οικισμοί ήταν σημαντικά υπερφορτωμένοι και, συνεπώς, κατά την άποψη της Επιτροπής, πρέπει να αναβαθμίσουν την ικανότητα επεξεργασίας τους. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάρι, για το Arcisate, το Colico, το Laveno Monbello, το Lovere - Costa Volpino, το Luino και την Travedona Monate.

Πίνακας 11-42: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ιταλία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	49	100,0	3.024.094	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	46	93,9	2.981.667	98,6
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	<i>11</i>	<i>22,4</i>	<i>490.073</i>	<i>16,2</i>
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	<i>6</i>	<i>12,2</i>	<i>220.925</i>	<i>7,3</i>
Δεν υπάρχουν πληροφορίες (σύνολο)	5	10,2	196.853	6,5
Μη συμμορφούμενοι*	16	32,7	661.748	21,9
Συμμορφούμενοι	28	57,1	2.165.493	71,6

*Συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς αυστηρότερης επεξεργασίας και ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας σταθμών, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αλληλεπικαλύψεις των δύο ελλείψεων (π.χ. Arcisate)

11.8.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Η Ιταλία παρείχε πληροφορίες για τις επιδόσεις επεξεργασίας κατά το 1999 για 39 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι βρίσκονται σε ευαίσθητες περιοχές. Σύμφωνα με την ερμηνεία της Επιτροπής, οι επιδόσεις επεξεργασίας 18 οικισμών βρίσκονταν σε συμμόρφωση, ενώ 21 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 54,4 % του δηλωθέντος φορτίου, δεν τηρούσαν τις διατάξεις της οδηγίας.

Πίνακας 11-43: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ιταλία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
31/12/1999	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	39	100,0	2.863.257	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	39	100,0	2.863.257	100,0
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	6	15,4	220.925	7,7
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)*	32	82,1	2.459.313	85,9
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	5	12,8	193.539	6,8
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)*	18	46,2	1.218.280	42,5
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	4	10,3	144.289	5,0
Μη συμμορφούμενοι	21	53,8	1.644.977	57,5
Συμμορφούμενοι	18	46,2	1.218.280	42,5

*Οι διαφορές στην αξιολόγηση οφείλονται στις διαφορετικές ερμηνείες της Ιταλίας και της Επιτροπής σχετικά με το ποιοι θρεπτικοί παράγοντες πρέπει να αφαιρούνται για την προστασία της Αδριατικής. Ορισμένες ιταλικές περιφέρειες πιστεύουν ότι η αφαίρεση αζώτου δεν είναι απαραίτητη.

11.8.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Η Ιταλία παρείχε πληροφορίες για 632 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 που βρίσκονται σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Ωστόσο, σύμφωνα με την Επιτροπή, το Como και η Βενετία πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Συνεπώς, οι δύο αυτοί οικισμοί καταχωρίστηκαν στις ευαίσθητες περιοχές και δεν ελήφθησαν υπόψη στην ακόλουθη εκτίμηση.

Σύμφωνα με την αξιολόγηση⁵⁷ της Επιτροπής, 312 από τους 630 οικισμούς είχαν συμμορφωθεί με την οδηγία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000. 318 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 47,8 % του δηλωθέντος φορτίου που απορρίπτεται σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», δεν είχαν συμμορφωθεί με την οδηγία.

Η Επιτροπή θα ήθελε να επισημάνει ότι ένας μεγάλος αριθμός οικισμών πραγματοποιούσε απορρίψεις λυμάτων σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές, οι οποίες –σύμφωνα με τα ευρήματα της Επιτροπής– δεν πρέπει να παρέχουν μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία, αλλά αυστηρότερη επεξεργασία λόγω του ευτροφισμού των επηρεαζόμενων υδάτων υποδοχής.

⁵⁷

Η Ιταλία αξιολόγησε τη συμμόρφωση των οικισμών της εφαρμόζοντας ένα εσωτερικό σύστημα, το οποίο περιλαμβάνει τις κατηγορίες «conforme» (συμμορφούμενος), «parzialmente conforme» (μερικώς συμμορφούμενος), «conforme con riserva» (συμμορφούμενος με επιφυλάξεις), «non conforme» (μη συμμορφούμενος). Σύμφωνα με τα κριτήρια της Επιτροπής, μόνο η κατηγορία «συμμορφούμενος» θεωρείται ότι είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της οδηγίας.

Επιπροσθέτως, φαίνεται πως οι ιταλικές αρχές δεν δήλωσαν όλους τους σχετικούς οικισμούς, όπως παραδείγματος χάρη το Cagliari (Σαρδηνία), το οποίο δεν δηλώθηκε.

Πίνακας 11-44: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ιταλία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	630	100,0	55.142.105	100,0
Μη συμμορφούμενοι	318	50,5	26.377.404	47,8
Συμμορφούμενοι	312	49,5	28.764.701	52,2

11.8.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.8.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Από τους 49 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που βρίσκονται σε ευαίσθητες περιοχές, 16 είχαν ήδη συμμορφωθεί με το άρθρο 3 της οδηγίας έως το 1998. Σύμφωνα με την ερμηνεία της Επιτροπής, 33 οικισμοί δεν ήταν εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης.

Πίνακας 11-45: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Ιταλία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 σε ευαίσθητες περιοχές – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	49	100,0	3.024.094	100,0
Μη συμμορφούμενοι	33	67,3	1.593.903	52,7
Συμμορφούμενοι	16	32,7	1.430.191	47,3

11.8.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις λυμάτων σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Σύμφωνα με την Επιτροπή⁵⁸, στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» 359 από τους 632 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 δεν ήταν εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Μεταξύ αυτών, κάποιες μεγάλες πόλεις όπως η Ρώμη (3.166.445 ι.π.), το Μιλάνο (2.545.000 ι.π.), το Τορίνο (1.153.000 ι.π.), το Valle del Chiampo (952.000 ι.π.), το Μπάρι (936.480 ι.π.) ή η Νάπολη (800.000). Για 30 οικισμούς δεν δόθηκαν στοιχεία προκειμένου να αξιολογηθεί η συμμόρφωση.

⁵⁸

Η Ιταλία αξιολόγησε τη συμμόρφωση των δικτύων αποχέτευσης διακρίνοντας διαφορετικές κατηγορίες: «conforme» (συμμορφούμενο): 90% ή μεγαλύτερο τμήμα του οικισμού διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης: «parzialmente conforme» (μερικώς συμμορφούμενο): δίκτυο αποχέτευσης διαθέτει τμήμα του οικισμού μικρότερο από το 90%: «conforme con riserva» (συμμορφούμενο με επιφυλάξεις): ο οικισμός διαθέτει δίκτυο αποχέτευσης, αλλά το ποσοστό του ισοδύναμου πληθυσμού που εξυπηρετείται δεν είναι γνωστό: «non conforme» (μη συμμορφούμενο): ο οικισμός δεν είναι εξοπλισμένος με δίκτυο αποχέτευσης: «data non disponibili» (μη διαθέσιμα στοιχεία): δεν υπάρχουν πληροφορίες. Σύμφωνα με τα κριτήρια της Επιτροπής, μόνο η κατηγορία «συμμορφούμενο» μπορεί να θεωρηθεί ότι πληροί τις απαιτήσεις της οδηγίας.

Πίνακας 11-46: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ιταλία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/2000				
Σύνολο	630	100,0	55.142.105	100,0
Αδύνατη αξιολόγηση λόγω ελλειπών στοιχείων	30	4,8	2.802.676	5,1
Μη συμμορφούμενοι	359	57,0	32.244.037	58,5
Συμμορφούμενοι	241	38,3	20.095.392	36,4

11.8.5. Επεξεργασία λυμάτων σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Καθώς η Ιταλία δεν παρείχε ενημερωμένα στοιχεία για την κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων σε μεγάλες πόλεις με ι.π. άνω των 150.000 στις 31 Ιανουαρίου 2002, η Επιτροπή χρησιμοποίησε τις σχετικές πληροφορίες από προηγούμενα έτη και υπέθεσε ότι δεν είχαν λάβει χώρα άλλες σημαντικές αλλαγές έως το 2002. Φαίνεται ότι η Ιταλία είχε συμπεριλάβει στις μεγάλες πόλεις οικισμούς όπως αυτοί νοούνται στην οδηγία.

Σε αυτή τη βάση, η κατάσταση σε ό,τι αφορά την επεξεργασία λυμάτων σε 92 πόλεις μπορεί να παρουσιαστεί ως εξής:

- Επτά πόλεις βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές και έπρεπε να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία: το Cagliari, το Como, η Βενετία, το Rimini, το Rimini-S.Giustina, η Ραβένα και η Rosolina-Donada-Contarina. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες πληροφορίες, μόνο το Como, η Ravenna, το Rimini και το Rimini-S.Giustina διέθεταν πλήρη αυστηρότερη επεξεργασία. Η Βενετία διέθετε σύστημα αφαίρεσης αζώτου και φωσφόρου μόνο για μέρος του πληθυσμού της και το Cagliari⁵⁹ διέθετε μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία. Η κατάσταση στη Rosolina-Donada-Contarina δεν ήταν σαφής⁶⁰.
- 48 πόλεις βρίσκονταν σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές και έπρεπε, ως εκ τούτου, σύμφωνα με την Επιτροπή, να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία. Ωστόσο, μόνο οι πόλεις Bergamo, Bolzano, Brescia, Parma, Peschiera, Pescia, San Miniato και Βερόνα ήταν εξοπλισμένες με αυστηρότερη επεξεργασία. Η Caronno Pertusella, η Ranica και η Santa Corce Sull'Arno διέθεταν ήδη από το 1998 αυστηρότερη επεξεργασία, αλλά έκτοτε δεν έχουν δηλωθεί ξανά από την Ιταλία.

Η κατάσταση για τις υπόλοιπες πόλεις σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές έχει ως εξής:

- Το Μιλάνο (2.545.000 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων. Για τον λόγο αυτό, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο καταδίκασε την Ιταλία στις 26 Απριλίου 2002. Οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι τρία εργοστάσια

⁵⁹ Η πόλη του Cagliari δηλώθηκε ότι ήταν εξοπλισμένη με δευτεροβάθμια επεξεργασία ήδη από το 1998, αλλά δεν αναφέρεται ξανά σε μεταγενέστερα στοιχεία.

⁶⁰ Σύμφωνα με τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, ο ισοδύναμος πληθυσμός της πόλης Rosolina-Donada-Contarina ήταν 400.000· σύμφωνα με τα δεδομένα παρακολούθησης του 1999, η πόλη είχε μόνο 27.000 ι.π..

επεξεργασίας λυμάτων βρίσκονταν υπό κατασκευή, τα οποία θα έχουν ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2004 το αργότερο.

- 29 πόλεις διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία ή μερική αυστηρότερη επεξεργασία.⁶¹
- Τέσσερις πόλεις είχαν πρωτοβάθμια επεξεργασία ή μερική δευτεροβάθμια επεξεργασία: η Τεργέστη, το Busto Arsizio, το Rho και η Φλωρεντία.
- Για τρεις πόλεις η κατάσταση ήταν ασαφής: το Carpi Correggio, το Fuceccio και το Tolomezzo⁶².
- 37 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» και έπρεπε ως εκ τούτου να είναι εξοπλισμένες με δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία.
 - 17 πόλεις είχαν συμμορφωθεί με αυτή την απαίτηση: το Livorno και το Palermo είχαν ακόμη αυστηρότερη επεξεργασία, το Porto Torres, το San Benedetto del Tronto, η Pescara, η Caserta, το Melito di Napoli, η Orta di Atella, η Scalea, το Catanzaro, το Reggio di Calabria και το Sassari διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία. Σύμφωνα με προηγούμενες πληροφορίες, και η Acerra, η Area Casertana, η Area Nolana, η Foce Regi Iagni και η Frosinone διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία, αλλά δεν περιλαμβάνονταν πλέον στα νεότερα στοιχεία.
 - Ένδεκα πόλεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» διέθεταν μόνο πρωτοβάθμια ή μερική δευτεροβάθμια επεξεργασία: η Γένοβα, η Massa, η Lucca, η Ρώμη, η Latina, η Taranto, η Maglie, η Rende, η Lamezia Terme, η Messina και η Catania⁶³.
 - Άλλες τέσσερις πόλεις δεν ήταν εξοπλισμένες με πλήρη δευτεροβάθμια επεξεργασία, για την οποία ο παρεχόμενος βαθμός επεξεργασίας, ή και αυτή καθαυτή η ύπαρξή της, δεν ήταν σαφής: η L'Aquila (δευτεροβάθμια επεξεργασία το 2004 το νωρίτερο), η Foggia (δευτεροβάθμια επεξεργασία το 2003 το

⁶¹ Το Merano, το Trento, η Udine, το Cervignano del Friuli, το Cartigliano, το Chiampo, το Lignano, το Montebello Vicentino, η Padova, η Monza, το Cinisello, η Varese, η Magenta, η Pavia, το Toríno, η Reggio Emilia, η Modena, η Ferrara, η Bologna, το Lugo, η Pescia, το Prato και η Andria. Στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής και η Bassa Friulana, το Capannori Porcari, το Milano Niguarda, το Milano/Peschiera/Borromeo, το Pero-Milano, το Robecco και το San Colombano al Lambro αναφέρονταν ότι ήταν εξοπλισμένα με δευτεροβάθμια επεξεργασία από το 1998, αλλά έκτοτε δεν έχουν δηλωθεί ξανά.

⁶² Για τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, το Carpi Correggio και το Fuceccio δηλώθηκαν ως ήδη εξοπλισμένα με αυστηρότερη επεξεργασία από το 1998, αλλά σε μεταγενέστερες πληροφορίες, ο βαθμός επεξεργασίας δεν επιβεβαιώθηκε και το δηλωθέν φορτίο ήταν σημαντικά μικρότερο. Το Tolmezzo θα εξοπλιστεί με δευτεροβάθμια επεξεργασία λυμάτων, αλλά όχι πριν από το 2004, και δεν αναφερόταν πώς (και εάν) γίνεται εξεργασία λυμάτων.

⁶³ Σύμφωνα με προηγούμενα στοιχεία, η Catania είχε 1.000.000 ι.π. και διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία το 1998· σύμφωνα με πρόσφατες πληροφορίες (2000), διέθετε 350.000 ι.π. και συμμορφωνόταν μόνο μερικώς με τις απαιτήσεις της δευτεροβάθμιας επεξεργασίας.

νωρίτερο), το Μπάρι (δευτεροβάθμια επεξεργασία το 2003 το νωρίτερο) και η Lecce (δευτεροβάθμια επεξεργασία το 2003 το νωρίτερο).

- Η κατάσταση στη Νάπολη είναι ασαφής.⁶⁴
- Η Foce Sarno, το Imperia Foce Imperia, το Medio Sarno και το Misterbianco εξακολουθούν να μην διαθέτουν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων.

Οι ιταλικές αρχές δεν είχαν αποσαφηνίσει τις προαναφερθείσες ανακολουθίες στα στοιχεία τους πριν από την ολοκλήρωση της έκθεσης.

11.8.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Στην Ιταλία, και οι 151 βιομηχανικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 13 της οδηγίας, που αντιπροσωπεύουν ένα συνολικό οργανικό φορτίο 19.497.700 ι.π., είχαν ήδη συμμορφωθεί πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 11-47: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Ιταλία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 (ι.π.) στις 31 Δεκεμβρίου 2000	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	4.970.749	39	4.970.749	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	11.135.099	58	11.135.099	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμύλων	326.667	1	326.667	100	Πριν από τις 31/12/2000
Βιομηχανία κρέατος	1.155.636	26	1.155.636	100	Πριν από τις 31/12/2000
Ζυθοποιία	92.925	2	92.925	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	1.671.667	15	1.671.667	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα	97.107	4	97.107	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή ζελατίνης και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	23.718	2	23.718	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μονάδες παραγωγής βύνης	12.000	1	12.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	12.003	3	12.003	100	Πριν από τις 31/12/2000
Σύνολο	19.497.571	151	19.497.571	100	

⁶⁴ Βάσει προηγούμενων στοιχείων, η Νάπολη είχε 4.488.068 ι.π και διέθετε δευτεροβάθμια επεξεργασία σύμφωνα με πιο πρόσφατες πληροφορίες (2000), το φορτίο ήταν 800.000 ι.π. και η δευτεροβάθμια επεξεργασία δεν είχε ολοκληρωθεί έως το 2000.

11.8.7. Λυματολόαση

Τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τη λυματολόαση ήταν ελλιπή (πηγή: έκθεση κατάστασης σύμφωνα με το άρθρο 16 της οδηγίας).

11.9. Λουξεμβούργο

11.9.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το Λουξεμβούργο αποφάσισε να εφαρμόσει αυστηρότερη επεξεργασία σε ολόκληρο το έδαφός του σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας. Δεν απαιτείται, επομένως, να προβεί σε προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών. Το Λουξεμβούργο εφαρμόζει αυτή την επιλογή για την αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου.

11.9.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

11.9.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Το Λουξεμβούργο έχει αποφασίσει να εφαρμόσει τη δυνατότητα που παρέχει το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας και να υπολογίζει την ποσοστιαία μείωση του συνολικού φορτίου που εισρέει στους σταθμούς επεξεργασίας του. Το ποσοστό της μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας της χώρας πρέπει συνολικά να ανέρχεται σε τουλάχιστον 75 % για τον φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το άζωτο. Ωστόσο, μέχρι να εφαρμοστεί πλήρως το άρθρο 5 παράγραφος 4, το Λουξεμβούργο επαληθεύει τη συμμόρφωση για κάθε οικισμό/σταθμό επεξεργασίας χωριστά.

Το Λουξεμβούργο έχει ένδεκα οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Το 1998, όταν έληξε η προθεσμία που έθετε η οδηγία για τις ευαίσθητες περιοχές, μόνο τρεις από αυτούς τους οικισμούς συμμορφώνονταν. Αυτή η κατάσταση δεν έχει αλλάξει ακόμη.

Το 2002, οκτώ από τους ένδεκα οικισμούς δεν είχαν συμμορφωθεί ακόμη με τις διατάξεις της οδηγίας λόγω της απουσίας σταδίων επεξεργασίας σε ό,τι αφορά την τριτοβάθμια επεξεργασία:

το Bettembourg, το Diekirch, το Λουξεμβούργο-Beggen, το Λουξεμβούργο-Bonnevoie και το Schiffange διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση φωσφόρου· το Differdange, το Echternach και το Mersch διέθεταν δευτεροβάθμια μόνο επεξεργασία. Αυτοί οι οικισμοί αντιπροσωπεύουν το 86,5 % του φορτίου των λυμάτων των οικισμών του Λουξεμβούργου.

Το Λουξεμβούργο έχει ανακοινώσει την πρόθεσή του να επιτύχει τη συμμόρφωση για αυτούς τους οικισμούς το αργότερο έως το 2005.

Πίνακας 11-48: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Λουξεμβούργο	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	11	100,0	804.500	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	8	72,7	708.500	881
αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας	5	45,4	600.000	74,6
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	8	72,7	696.000	86,5
Συμμορφούμενοι	3	27,3	108.500	13,5

11.9.2.2.Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Η απαιτούμενη ελάχιστη μείωση του 75 % για το άζωτο και τον φώσφορο δεν έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια. Τα στοιχεία της παρακολούθησης για το 1999 δείχνουν ότι το ποσοστό μείωσης του φωσφόρου ήταν 74 %, αλλά για το άζωτο η μείωση άγγιξε μόλις το 30 %.

11.9.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Έως το 1998, είχε επιτευχθεί η συμμόρφωση του δικτύου αποχέτευσης με το άρθρο 3 της οδηγίας και στους 11 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000.

Πίνακας 11-49: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς με ι.π. > 10.000

Λουξεμβούργο	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	11	100,0	804.500	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	11	100,0	804.500	100,0

11.9.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η μόνη πόλη του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου που υπερβαίνει τα 150.000 ι.π. είναι το Λουξεμβούργο (360.000 ι.π.). Οι δύο σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων διαθέτουν μόνο αφαίρεση φωσφόρου. Η παροχή της απαιτούμενης αφαίρεσης αζώτου έχει προγραμματιστεί για το 2005.

11.9.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Το Λουξεμβούργο δεν έχει βιομηχανικά λύματα, τα οποία εμπίπτουν στο άρθρο 13 της οδηγίας.

11.9.6. Λυματολάσπη

Το 1999, η ποσότητα λυματολάσπης που παρήχθη στο Λουξεμβούργο ήταν 6.800 τόνοι ΞΥ. Το 83,8 % της ποσότητας αυτής επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 4,6 % απορρίφθηκε σε χωματερές και το 11,6 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους.

Πίνακας 11-50: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Λουξεμβούργο - Λυματολάσπη (1999)	Τόνοι ΞΥ	%
Παραγωγή λυματολάσπης	6.800	100
Γεωργία	5.698	83,8
Χωματερές	313	4,6
Άλλοι τρόποι	789	11,6

11.10. Κάτω Χώρες

11.10.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Οι Κάτω Χώρες αποφάσισαν να εφαρμόσουν αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου) σε ολόκληρο το έδαφός τους σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 9 της οδηγίας. Οι Κάτω Χώρες δεν απαιτείται, επομένως, να προβούν στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

11.10.2. Οικισμοί

11.10.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Οι Κάτω Χώρες αποφάσισαν να εφαρμόσουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας. Συνεπώς, οι απαιτήσεις της οδηγίας σύμφωνα με τις οποίες όλοι οι σταθμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 πρέπει να διαθέτουν πιο προηγμένη επεξεργασία δεν ισχύουν για τις Κάτω Χώρες. Ωστόσο, οι ολλανδικές αρχές οφείλουν να αποδείξουν ότι το ελάχιστο ποσοστό μείωσης του συνολικού φορτίου από όλους τους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων της χώρας είναι τουλάχιστον 75 % για τον ολικό φώσφορο και τουλάχιστον 75 % για το ολικό άζωτο (βλέπε κεφάλαιο 11.10.2.2).

Η απαιτούμενη μείωση του φωσφόρου κατά 75 % είχε ήδη επιτευχθεί το 1998. Οι Κάτω Χώρες ανέφεραν ότι η μείωση του φωσφόρου άγγιξε ακόμη και το 77,4 % το 1999 και το 78,6 % το 2000. Το απαιτούμενο επίπεδο μείωσης του αζώτου, ωστόσο, δεν έχει ακόμη επιτευχθεί. Το 1999, η μείωση του αζώτου άγγιξε το 63,6 % και το 2000 το 65,8 %.

Οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν ότι επτά αρμόδιες για τα ύδατα αρχές, οι οποίες λειτουργούν 61 σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, πέτυχαν ποσοστό μείωσης του αζώτου τουλάχιστον 75 %. Το ονομαστικό φορτίο των εν λόγω αρχών αντιπροσωπεύει το 17 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου. Επιπροσθέτως, 116 σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων, στους οποίους αναλογεί το 36 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των δηλωθέντων οικισμών, πέτυχαν τον απαιτούμενο στόχο του 75 % για την αφαίρεση του αζώτου.

Κατά την αξιολόγηση που πραγματοποίησε η Επιτροπή προέκυψε ότι σύμφωνα με τα παρεχόμενα στοιχεία η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου τουλάχιστον 26 οικισμών ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία των λυμάτων. Μεταξύ των οικισμών αυτών βρίσκεται το Woerden (ονομαστικό φορτίο 72.000 ι.π., μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου 56.970 ι.π.) και το Noordoostpolder (ονομαστικό φορτίο 72.000 ι.π., μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου 57.600 ι.π.), όπου, σύμφωνα με τις ολλανδικές αρχές, θα αναβαθμιστούν οι εγκαταστάσεις επεξεργασίας αλλά και τα δίκτυα αποχέτευσης.

11.10.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Για να αποδείξουν τη συμμόρφωση με το άρθρο 5 παράγραφος 4 της οδηγίας, οι ολλανδικές αρχές παρέχουν πληροφορίες παρακολούθησης του 1999 για 394 οικισμούς με συνολικό ονομαστικό φορτίο 15.906.991 ι.π. Σύμφωνα με τις πληροφορίες αυτές, όλοι οι οικισμοί

πέτυχαν ποσοστό μείωσης φωσφόρου τουλάχιστον 75 % (77,4 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου). Το ποσοστό της μείωσης του αζώτου κατά την ίδια περίοδο ήταν 63,6 %.

Ωστόσο, δεν ήταν σαφές στην Επιτροπή εάν το συνολικό ονομαστικό φορτίο των 15.906.991 ι.π. αντιπροσώπευε το φορτίο ολόκληρης της χώρας, ειδικά όταν το συνολικό ονομαστικό φορτίο των οικισμών που αναφερόταν στη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής, που είχε λάβει την έγκριση των ολλανδικών αρχών, ήταν 17.218.000 ι.π. Το 2003, οι Κάτω Χώρες ανέφεραν ότι οι προηγούμενες πληροφορίες δεν ήταν σωστές, καθώς περιελάμβαναν το φορτίο των βιομηχανικών λυμάτων που απορρίπτονταν απευθείας σε επιφανειακά ύδατα.

11.10.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Όλοι οι ολλανδικοί οικισμοί με συνολικό ονομαστικό φορτίο άνω των 10.000 ι.π. ήταν ήδη εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 1998. Αυτό ισχύει και για τους πέντε οικισμούς που δηλώθηκαν για πρώτη φορά το 1999 (βλέπε ενότητα 11.10.2.1)

Πίνακας 11-51: Δίκτυα αποχέτευσης

Κάτω Χώρες	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 - άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	256	100,0	15.265.763	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	256	100,0	15.265.763	100,0

Οι ολλανδικές αρχές ανέφεραν ότι το 2000 μόνο το 1,8 % όλων των νοικοκυριών των Κάτω Χωρών δεν εξυπηρετούντο από δίκτυο αποχέτευσης. Όλα τα υπάρχοντα δίκτυα αποχέτευσης ήταν συνδεδεμένα με σταθμούς επεξεργασίας που διέθεταν τουλάχιστον δευτεροβάθμια επεξεργασία.

11.10.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Οι Κάτω Χώρες έχουν 21 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Μόνο η πόλη του Haarlem διέθετε αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου. Ένας από τους δύο σταθμούς⁶⁵ επεξεργασίας αστικών λυμάτων που εξυπηρετούν την πόλη του Arnhem και δύο από τους πέντε σταθμούς⁶⁶ που εξυπηρετούν την πόλη του Ρότερνταμ διέθεταν επίσης αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου. Οι υπόλοιπες πόλεις ήταν εξοπλισμένες με δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση φωσφόρου.

⁶⁵ Arnhem: Nieuwgraaf: αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου, μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου 270.000 ι.π. (αντιστοιχεί στο 71% της συνολικής ικανότητας επεξεργασίας οργανικού φορτίου).

⁶⁶ Cap ad IJssel-Groenedijk: αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου, μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου 63.000 ι.π.· Cap ad IJssel-Kralingsveer: αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου, μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου 324.000 ι.π. (και οι δύο αντιπροσωπεύουν συνολικά το 41% της συνολικής ικανότητας επεξεργασίας οργανικού φορτίου).

11.10.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Το άρθρο 13 επηρεάζει 17 ολλανδικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις, στις οποίες αναλογεί ένα συνολικό οργανικό φορτίο 2.096.400 ι.π. Το 100 % του συνολικού οργανικού φορτίου τηρούσε τις διατάξεις του άρθρου 13 ήδη πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 11-52: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Κάτω Χώρες – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	47.500	1	47.500	100	31/12/1985
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	126.000	2	126.000	100	31/12/1980
Μεταποίηση γεωμύλων	1.380.000	10	1.380.000	100	31/12/1991
Βιομηχανία κρέατος	45.000	1	45.000	100	31/12/1978
Ζυθοποιία	450.000	2	450.000	100	31/12/1980
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	47.900	1	47.900	100	31/12/1978
Σύνολο	2.096.400	17	2.096.400	100	

11.10.6. Λυματολάσπη

Το 2000, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης ήταν 336.000 τόνοι ΞΥ. Καμία ποσότητα λυματολάσπης δεν επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 19 % απορρίφθηκε σε χωματερές, το 58 % αποτεφρώθηκε και το 23 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους.

Πίνακας 11-53: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης που παράγεται από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Κάτω Χώρες – Λυματολάσπη (2000)	Τόνοι ΞΥ	[%]
Συνολική παραγωγή λυματολάσπης	336.00	100
Γεωργία	0	0
Χωματερές	64.000	19
Αποτέφρωση	195.000	58
Άλλες μορφές επαναχρησιμοποίησης	77.000	23

11.11. Αυστρία

11.11.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1996 η Αυστρία έκρινε ότι δεν διέθετε στο έδαφός της υδάτινες μάζες που πληρούσαν τα κριτήρια της οδηγίας περί προσδιορισμού ευαίσθητων περιοχών. Τη θέση αυτή υποστήριξε εκ νέου το 1998 στην αναθεώρηση των ευαίσθητων περιοχών που πραγματοποίησε. Από τη μελέτη επαλήθευσης της Επιτροπής το 1999, ωστόσο, εντοπίστηκαν δύο ποταμοί οι οποίοι έπρεπε να έχουν προσδιοριστεί ως ευαίσθητοι, λόγω του κινδύνου ευτροφισμού. Οι αυστριακές αρχές έδειξαν ότι στις εν λόγω περιοχές λαμβάνονταν όλα τα μέτρα σχετικά με την επεξεργασία των λυμάτων, ακόμη και πέρα από τις απαιτήσεις της οδηγίας. Στα τέλη του 2002, η Αυστρία αποφάσισε να εφαρμόσει το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας και να εφαρμόσει επισήμως αυστηρότερη επεξεργασία σε ολόκληρο το έδαφός της. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται να προσδιορίσει ευαίσθητες περιοχές για τις ανάγκες της οδηγίας.

11.11.2. Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

11.11.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Παρότι η Αυστρία δεν προσδιόρισε ευαίσθητες περιοχές, οι αυστριακές αρχές υπέβαλαν έκθεση, βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 5 της οδηγίας, σχετικά με την επεξεργασία λυμάτων στις λεκάνες υδροσυλλογής του Ρήνου, του Έλβα και των λιμνών της Βαυαρίας που έχουν προσδιοριστεί ως ευαίσθητες από τη Γερμανία.

Στην Αυστρία συνολικά 25 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή σε λεκάνες υδροσυλλογής των προαναφερθεισών ευαίσθητων περιοχών. 13 από αυτούς τους οικισμούς πραγματοποιούσαν απορρίψεις στη λεκάνη υδροσυλλογής του Ρήνου (μέσω της λίμνης Κωνσταντίας), ένας οικισμός πραγματοποιούσε απορρίψεις στη λεκάνη υδροσυλλογής του Έλβα και ένδεκα σε παραπόταμους των ευαίσθητων περιοχών των λιμνών της Βαυαρίας. Οι εν λόγω 25 οικισμοί όφειλαν να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 της οδηγίας.

Την 1η Ιανουαρίου 2002, όλοι οι εν λόγω οικισμοί ήταν εξοπλισμένοι με αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου και φωσφόρου). Ως εκ τούτου, όλοι οι οικισμοί συμμορφώνονταν με τις διατάξεις της οδηγίας.

Πίνακας 11-54: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους που έχουν προσδιοριστεί από άλλα κράτη μέλη

Αυστρία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	25	100,0	1.851.885	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	25	100,0	1.851.885	100,0
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	25	100,0	1.851.885	100,0

11.11.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Οι αυστριακές αρχές παρείχαν στοιχεία παρακολούθησης των προαναφερθέντων 25 οικισμών για το έτος 2000. Σύμφωνα με την Επιτροπή, απαιτείται τουλάχιστον αφαίρεση αζώτου για τα λύματα που απορρίπτονται στη λεκάνη υδροσυλλογής της Βόρειας Θάλασσας. Για τα λύματα που απορρίπτονται στις λίμνες της Βαυαρίας, προβλέπεται τουλάχιστον η αφαίρεση φωσφόρου.

Λόγω των ανεπαρκών επιδόσεων επεξεργασίας κατά το έτος 2000, πέντε οικισμοί δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση με τις ανωτέρω περιγραφείσες απαιτήσεις επεξεργασίας· οι οικισμοί αυτοί αντιπροσωπεύουν το 20,7 % του συνολικού φορτίου των εν λόγω οικισμών. Σε ό,τι αφορά τους πέντε αυτούς οικισμούς, οι αυστριακές αρχές προέβησαν στα ακόλουθα σχόλια:

- Το Going (απαιτείται αφαίρεση φωσφόρου) δεν είχε συμμορφωθεί έως το 2000 λόγω τεχνικών προβλημάτων στο πρώτο εξάμηνο εκείνου του έτους. Αυτό το πρόβλημα έχει ήδη λυθεί. Το 2001, το ποσοστό αφαίρεσης φωσφόρου ήταν 86 % (0,78 mg/l).
- Το Hohenems (απαιτείται αφαίρεση αζώτου): Λόγω της χρήσης απαρχαιωμένων τεχνολογιών, δεν ήταν δυνατόν να τηρηθούν οι απαιτήσεις της οδηγίας. Ο σταθμός αναβαθμίζεται με νεότερες τεχνολογίες.
- Το Bregenz (απαιτείται αφαίρεση αζώτου) δεν διέθετε εγκαταστάσεις απονιτροποίησης έως το 2000. Σήμερα κατασκευάζονται τέτοιες εγκαταστάσεις.
- Το Montafon (απαιτείται αφαίρεση αζώτου) διέθετε εγκαταστάσεις αφαίρεσης αζώτου από το 2000. Κατά τη διάρκεια των πλημμύρων του Αύγουστου του 2000, ο σταθμός υπέστη ζημιές. Για τον λόγο αυτό, δεν κατέστη δυνατή η τήρηση των απαιτήσεων.
- Το Walgau (απαιτείται αφαίρεση αζώτου) βρισκόταν κατά το 2000 σε διαδικασία βελτιστοποίησης. Ως εκ τούτου, το έτος αυτό δεν τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της οδηγίας.

Πίνακας 11-55: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους που έχουν προσδιοριστεί από άλλα κράτη μέλη

Αυστρία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	25	100,0	1.871.885	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	25	100,0	1.871.885	100,0
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	20	80,0	1.483.665	79,3
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	20	80,0	1.483.665	79,3
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	5	20,0	388.220	20,7
Συμμορφούμενοι	20	80,0	1.483.665	79,3

11.11.3. Επεξεργασία σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Στην Αυστρία, 181 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Όλοι οι οικισμοί αυτοί διέθεταν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία και, ως εκ τούτου, βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 4 της οδηγίας.

Πίνακας 11-56: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Αυστρία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	181	100,0	15.189.287	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	181	100,0	15.189.287	100,0

11.11.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.11.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους που έχουν προσδιοριστεί από άλλα κράτη μέλη

Όλοι οι αυστριακοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητη περιοχή ή στη λεκάνη υδροσυλλογής της που βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος ήταν ήδη εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 1998.

Πίνακας 11-57: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές ή στις λεκάνες υδροσυλλογής τους που έχουν προσδιοριστεί από άλλα κράτη μέλη

Αυστρία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	25	100,0	1.851.885	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	25	100,0	1.851.885	100,0

11.11.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Όλοι οι αυστριακοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχή κανονικής ευαισθησίας» διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2000 και, συνεπώς, βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Πίνακας 11-58: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Αυστρία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό αρχείο [ι.π.]	%
Σύνολο	181	100,0	15.189.287	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	181	100,0	15.189.287	100,0

11.11.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η Αυστρία υπέβαλε πληροφορίες για 21 «πόλεις» με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Ωστόσο, βάσει των πρόσφατων σχολίων της Αυστρίας το 2003, στην πραγματικότητα υπάρχουν μόνο τρεις πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000⁶⁷ (εκτιμήσεις της Αυστριακής Κεντρικής Στατιστικής Υπηρεσίας). Οι αυστριακές αρχές ανέφεραν ότι οι προαναφερθείσες 21 «πόλεις» ήταν στην πραγματικότητα οικισμοί, οι οποίοι σε ορισμένες περιπτώσεις επεξεργάζονταν σε μεγάλο βαθμό βιομηχανικά λύματα και σε μικρότερο βαθμό αστικά λύματα. Μερικοί από αυτούς τους οικισμούς εξυπηρετούσαν αρκετούς δήμους και, ως εκ τούτου, υπολογίζονταν ως ένας ενιαίος οικισμός/πόλη. Στο πλαίσιο αυτής της έκθεσης, ο όρος «πόλη» περιλαμβάνει όλες τις προαναφερθείσες περιπτώσεις.

Η κατάσταση στους αυστριακούς οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 ήταν η εξής:

⁶⁷ Βιέννη, Graz και Linz

- Τρεις πόλεις (Hard/Hofsteig, Dornbirn και Feldkirch) βρίσκονταν σε λεκάνη υδροσυλλογής της ευαίσθητης περιοχής της Βόρειας Θάλασσας. Τον Ιανουάριο του 2002 αυτοί οι τρεις οικισμοί διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία αζώτου και φωσφόρου.
- 17 από τις υπόλοιπες 18 πόλεις που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» ήταν επίσης εξοπλισμένες με αυστηρότερη επεξεργασία (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου). Μόνο το Graz ήταν εξοπλισμένο με δευτεροβάθμια μόνο επεξεργασία. Ωστόσο, έως το 2004 προγραμματίζεται να τεθεί σε εφαρμογή αυστηρότερη επεξεργασία.

11.11.6. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Η Αυστρία δήλωσε 18 βιομηχανικές εγκαταστάσεις που εμπίπτουν στο άρθρο 13 της οδηγίας. Το συνολικό οργανικό φορτίο αυτών των εγκαταστάσεων ήταν 1.788.900 ι.π. Όλοι οι σταθμοί είχαν συμμορφωθεί με την οδηγία πριν από το 2000.

Πίνακας 11-59: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Αυστρία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	26.900	3	2.900	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	110.000	1	110.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	150.000	1	150.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμήλων	1.446.600	5	1 446.600	100	Πριν από τις 31/12/2000
Βιομηχανία κρέατος	51.300	7	51.300	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	4.100	1	4.100	100	Πριν από τις 31/12/2000
Σύνολο	1.788.900	18	1.788.900	100	

11.11.7. Λυματολάσπη

Το έτος 2000, η ποσότητα της παραγόμενης λυματολάσπης στην Αυστρία ανήλθε σε 314.806 τόνους ΞΥ. Το 12 % της λυματολάσπης επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 13 % απορρίφθηκε σε χωματερές, το 48 % αποτεφρώθηκε και το 27 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους.

Πίνακας 11-60: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση της λυματολάσπης που παράγεται στους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Αυστρία – Λυματολάσπη (2001)	Τόνοι ΞΥ	%
Παραγωγή λυματολάσπης	314.806	100
Γεωργία	37.315	12
Χωματερές	40.831	13
Αποτέφρωση	151.044	48
Άλλοι τρόποι	85.616	27

11.12. Πορτογαλία

11.12.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Τον Ιούνιο του 1997, η Πορτογαλία επίσημα χαρακτήρισε ευαίσθητες περιοχές 41 υδάτινες μάζες. Τα κριτήρια που χρησιμοποίησε για τον εν λόγω χαρακτηρισμό ήταν η καταπολέμηση του ευτροφισμού και η ανάγκη για μείωση της μικροβιολογικής μόλυνσης με στόχο την προστασία των υδάτων κολύμβησης καθώς και την προστασία των υδάτων για ανθρώπινη κατανάλωση.

Η μελέτη επαλήθευσης του προσδιορισμού των ευαίσθητων περιοχών που εκπόνησε η Επιτροπή το 1999-2000 έδειξε ότι έπρεπε να έχουν προσδιοριστεί ως ευαίσθητες άλλες τέσσερις υδάτινες μάζες. Η Πορτογαλία αμφισβητεί το αποτέλεσμα της μελέτης της Επιτροπής και έχει παρουσιάσει λεπτομερείς επιστημονικές μελέτες, οι οποίες επί του παρόντος αξιολογούνται από την Επιτροπή. Προς το παρόν, η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι αυτές οι περιοχές έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες. Επιπροσθέτως, η Πορτογαλία έχει ανακοινώσει την πρόθεσή της να προσδιορίσει και άλλες ευαίσθητες περιοχές, αλλά η Επιτροπή δεν έχει λάβει ακόμη επίσημη κοινοποίηση από την Πορτογαλία.

11.12.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

11.12.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Τον Ιανουάριο του 2002, η Πορτογαλία είχε 27 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές.

Μόνο 6 από τους εν λόγω οικισμούς διέθεταν τον απαιτούμενο αυστηρότερο βαθμό επεξεργασίας (δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου ή/και μικροβιολογική επεξεργασία). Λόγω ανεπαρκούς επεξεργασίας των λυμάτων, 21 οικισμοί δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία. Επιπροσθέτως, οι σταθμοί επεξεργασίας του Faro ήταν εξαιρετικά υπερφορτωμένοι. Η συνολική μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου ήταν 99.000 ι.π., αλλά το ονομαστικό φορτίο των οικισμών ήταν 155.000 ι.π. Ως εκ τούτου, οι οικισμοί του Faro δεν θεωρήθηκαν ως συμμορφούμενοι. Οι πορτογαλικές αρχές ανέφεραν ότι ο σταθμός επεξεργασίας στο Faro-Noroeste θα επεκτεινόταν. Συνολικά, 22 οικισμοί στους οποίους αντιστοιχεί το 89,2 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση.

Από τους μη συμμορφούμενους οικισμούς, οι ακόλουθοι δεν είχαν ακόμη κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων τον Ιανουάριο του 2000: η Curia e Tamengos (20.000 ι.π.), το S. Pedro do Sul/Vouzela (15.000 ι.π.), η Bacia da Rib. de Caster (18.000 ι.π.), η Bacia da Rib. de Lage (17.000 ι.π.), το Barreiro/Moita/Palhais (239.000 ι.π.), η Moita (48.100 ι.π.), το Seixal (80.000 ι.π.) και το Lamego (15.000 ι.π.).

Πίνακας 11-61: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Πορτογαλία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	27	100,0	1.372.700	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	6	22,2	303.500	22,1
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	1	3,7	155.000	11,3
Μη συμμορφούμενοι	22	81,5	1.224.200	89,2
Συμμορφούμενοι	5	18,5	148.500	10,8

11.12.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Μόνο τρεις από τους 27 επηρεαζόμενους οικισμούς παρουσίαζαν πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας⁶⁸. Οι 24 οικισμοί που δεν διέθεταν συμμορφούμενες επιδόσεις επεξεργασίας (ή δεν είχαν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων) αντιπροσώπευαν το 96,1 % του φορτίου των εν λόγω οικισμών.

Πίνακας 11-62: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Πορτογαλία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
31/12/1999	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	27	100,0	1.345.784	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	7	25,9	293.000	21,8
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	1	3,7	155.000	11,5
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)*	3	11,1	53.000	3,9
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	-	0	-
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)*	3	11,1	53.000	3,9
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	-	0	-
Μη συμμορφούμενοι	24	88,9	1.292.784	96,1
Συμμορφούμενοι	3	11,1	53.000	3,9

*Ορισμένοι από τους σταθμούς επεξεργασίας δεν διέθεταν την απαιτούμενη μικροβιολογική επεξεργασία και ως εκ τούτου θεωρήθηκε ότι δεν διέθεταν «αυστηρότερη επεξεργασία». Τα δεδομένα για το BOD5 και σε COD των σταθμών δεν ήταν σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας .

⁶⁸ Το Olhão Nascente, η Quinta do Lago και το Amarante.

11.12.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000, 94 οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 απέρριπταν τα λύματά τους σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», συμπεριλαμβανομένων και των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών. Μόνο 45 εξ αυτών διέθεταν δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία. Το 62,8 % του συνολικού φορτίου των εν λόγω οικισμών δεν ήταν σύμφωνο με το άρθρο 4 της οδηγίας.

Πίνακας 11-63: Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Πορτογαλία	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 – άρθρο 4			
31/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	94	100,0	8.455.900	100,0
Μη συμμορφούμενοι	49	52,1	5.306.700	62,8
Συμμορφούμενοι	45	47,9	3.149.200	37,2

11.12.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.12.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Βάσει των διαθέσιμων στοιχείων, πέντε οικισμοί εξακολουθούσαν να μην διαθέτουν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης και, ως εκ τούτου, κρίθηκαν ότι δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας. Οι πέντε οικισμοί ήταν: το Fuzeta (δεν υπάρχουν πληροφορίες), το Feira-Bacia da Rib de Caster, το Feira-Bacia da Rib de Lage, το Quinta do Conde και το Armação de Pera/Albufeira.

Πίνακας 11-64: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Πορτογαλία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	27	100,0	1.372.700	100,0
Μη συμμορφούμενοι	5	18,5	249.800	18,2
Συμμορφούμενοι	22	81,5	1.122.900	81,8

11.12.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Την 31η Δεκεμβρίου 2000, 25 από τους 94 οικισμούς με ι.π. άνω των 15.000 που βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας. Στον κατάλογο των οικισμών που δεν διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης

περιλαμβάνονταν μεγάλοι οικισμοί, όπως το Cova da Beira (160.000 ι.π.) και το Costa de Azeiro (315.000 ι.π.).

Πίνακας 11-65: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Πορτογαλία	Οικισμούς με ι.π. > 15.000 – άρθρο 3			
13/12/2000	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	94	100,0	8.455.900	100,0
Μη συμμορφούμενοι	25	26,6	1.799.600	21,3
Συμμορφούμενοι	69	73,4	6.656.300	78,7

11.12.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. >150.000

Η Πορτογαλία έχει 13 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Την 1η Ιανουαρίου 2002, η κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 13 αυτές πόλεις είχε ως εξής:

- Τρεις πόλεις βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές:
 - Το Faro, το οποίο διέθετε αυστηρότερη επεξεργασία (μικροβιολογική επεξεργασία). Το Aveiro (315.000 ι.π.) είχε μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία⁶⁹ και το Barreiro (239.800 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία.
- Οι πόλεις Loures, Cova da Beira (Covilhã/Fundão) και Alcanena πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές, γεγονός που σημαίνει ότι έπρεπε, σύμφωνα με την Επιτροπή, να διαθέτουν και αυτές αυστηρότερη επεξεργασία (δευτεροβάθμια επεξεργασία σε συνδυασμό με αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου ή/και άλλου είδους επεξεργασία):
 - Από τις πόλεις αυτές μόνο η Alcanena διέθετε πλήρη και αυστηρότερη επεξεργασία· η Loures διέθετε αυστηρότερη επεξεργασία μόνο για ορισμένα μέρη του πληθυσμού.
 - Το Cova da Beira (160.000 ι.π.) δεν διέθετε κανενός είδους επεξεργασία.
- Οι υπόλοιπες πόλεις βρίσκονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»:
 - Ωστόσο, κάποιες από αυτές διέθεταν και τριτοβάθμια επεξεργασία: το Setúbal και η Vilamoura (Quarteira). Η Λισσαβόνα και το Πόρτο ήταν εν μέρει εξοπλισμένοι με αυστηρότερη επεξεργασία.
 - Δύο πόλεις/οικισμοί διέθεταν μόνο προκαταρκτική ή πρωτοβάθμια επεξεργασία: η Costa do Estoril (720.000 ι.π.) και το Matosinhos (287.000 ι.π.). Για την ακτή του Estoril, η οποία βρίσκεται σε μια λιγότερο ευαίσθητη περιοχή, το 2001

⁶⁹ Η Πορτογαλία υποστηρίζει ότι το Aveiro πρέπει να θεωρείται πόλη που πραγματοποιεί απορρίψεις σε λιγότερο ευαίσθητη περιοχή (ακτή του Ατλαντικού).

παραχωρήθηκε παρέκκλιση από την Επιτροπή. Για το Matosinhos δεν ισχύει παρέκκλιση.

- Η Vila Nova de Gaia (200.000 ι.π.) δεν διαθέτει κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων.

11.12.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Το 1997, οι εθνικές αρχές της Πορτογαλίας χαρακτήρισαν όλα τα παράκτια ύδατά τους, εκτός των υδάτων του Algarve, ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές. Οι περιφερειακές αρχές των Αζόρων και της Μαδέρα θεωρούν όλα τα παράκτια ύδατά τους ως λιγότερο ευαίσθητες περιοχές.

Το 2001, παραχωρήθηκε στην Πορτογαλία παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 5 της οδηγίας για τον οικισμό της Costa do Estoril (720.000 ι.π.) κοντά στη Λισσαβόνα. Η παρέκκλιση αυτή επιτρέπει επεξεργασία λυμάτων λιγότερο αυστηρή από τη βιολογική επεξεργασία λόγω των ειδικών υδροδυναμικών συνθηκών της εν λόγω παράκτιας περιοχής και προβλέπει επαναξιολόγηση της κατάστασης από την Επιτροπή το 2006⁷⁰. Ο οικισμός της Costa de Estoril δεν τηρεί ακόμη τις διατάξεις που ορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής για την παρέκκλιση.

Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα πορτογαλικά παράκτια ύδατα, η Πορτογαλία ανακοίνωσε ότι θα ανακαλέσει τον χαρακτηρισμό των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών, εκτός από τις Αζόρες και τη Μαδέρα. Ωστόσο, δεν το έχει πράξει ακόμη επισήμως.

Η Επιτροπή δεν συμφωνεί με τον ισχύοντα προσδιορισμό λιγότερο ευαίσθητων περιοχών στην Πορτογαλία, καθώς πιστεύει ότι ορισμένες από τις περιοχές δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στην οδηγία όσον αφορά τον κίνδυνο ρύπανσης μεγάλου αριθμού υδάτων κολύμβησης και υδάτων για οστρακοειδή. Η Επιτροπή πιστεύει ότι όλοι οι πορτογαλικοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000, εκτός από την ακτή του Estoril, έπρεπε να έχουν αποκτήσει δευτεροβάθμια τουλάχιστον επεξεργασία έως τις 31 Δεκεμβρίου 2000, συμπεριλαμβανομένων και όσων πραγματοποιούν απορρίψεις σε λιγότερο ευαίσθητες περιοχές που έχουν προσδιοριστεί από τις πορτογαλικές αρχές.

11.12.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Στην Πορτογαλία, από το άρθρο 13 της οδηγίας επηρεάζονται 92 βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συνολικό οργανικό φορτίο 3.479.201 ι.π. Το 94 % του συνολικού οργανικού φορτίου ήταν ήδη σύμφωνο με τις διατάξεις της οδηγίας. Έχει ανακοινωθεί ότι πλήρης συμμόρφωση με το άρθρο 13 θα επιτευχθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2005.

⁷⁰

Απόφαση της Επιτροπής της 8ης Οκτωβρίου 2001, για την παραχώρηση στην Πορτογαλία παρέκκλισης όσον αφορά την επεξεργασία των αστικών λυμάτων του οικισμού της ακτής Estoril (2001/720/EK). EE L 269/14, 10.10.2001.

Πίνακας 11-66: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Πορτογαλία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	494.017	26	349.867	71	31/12/2005
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	928.072	16	923.295	99	31/12/2004
Παραγωγή και εμφιάλωση μη αλκοολούχων ποτών	6.000	1	6.000	100	31/12/1995
Μεταποίηση γεωμήλων	32.460	1	32.460	100	31/12/1994
Βιομηχανία κρέατος	675.149	33	634.283	94	31/12/2003
Ζυθοποιία	1.180.637	4	1.180.637	100	01/09/1999
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	141.958	9	131.978	93	31/12/2003
Μονάδες παραγωγής βύνης	12.500	1	12.500	100	01/09/1999
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	8.408	1	8.408	100	31/12/1994
Σύνολο	3.479.201	92	3.279.428	94	

11.12.8. Λυματολάσπη

Το 2000, η παραγωγή λυματολάσπης της Πορτογαλίας ήταν 177.456 τόνοι ξηρής ύλης (ΞΥ). Δεν δόθηκαν πληροφορίες για την επαναχρησιμοποίηση ή τη διάθεσή της.

11.13. Φινλανδία

11.13.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Η Φινλανδία αποφάσισε να εφαρμόσει αυστηρότερη επεξεργασία σε ολόκληρο το έδαφός της σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 8 της οδηγίας. Δεν απαιτείται, επομένως να προβεί στον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών για τους σκοπούς της οδηγίας.

Σύμφωνα με τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής για την εφαρμογή της οδηγίας, οι φινλανδικές αρχές προβλέπουν αφαίρεση φωσφόρου για όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10. 10 000 ι.π., αλλά όχι και αφαίρεση αζώτου. Ωστόσο, δεδομένου ότι ο φώσφορος και το άζωτο είναι οι αιτίες του ευτροφισμού στη Βαλτική, η Επιτροπή εξακολουθεί να πιστεύει ότι η τριτοβάθμια επεξεργασία τόσο του φωσφόρου όσο και του αζώτου είναι απαραίτητη στους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 οι οποίοι πραγματοποιούν απορρίψεις στη λεκάνη υδροσυλλογής της Βαλτικής. Οι πληροφορίες που παρείχαν οι φινλανδικές αρχές πάνω στο θέμα αυτό βρίσκονται επί του παρόντος υπό αξιολόγηση.

11.13.2. Οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000

11.13.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Έως το 2002, και οι 87 οικισμοί που δήλωσε η Φινλανδία διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία, αν και στις περισσότερες περιπτώσεις μόνο σε ό,τι αφορά την αφαίρεση του φωσφόρου. Βάσει της προαναφερθείσας απαίτησης για αφαίρεση φωσφόρου και αζώτου σε όλους τους οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 οι οποίοι πραγματοποιούν απορρίψεις στις λεκάνες υδροσυλλογής της Βαλτικής, μόνο ένδεκα οικισμοί κρίθηκαν ότι τηρούν τις διατάξεις της οδηγίας.

Ωστόσο, η μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου τουλάχιστον 39 οικισμών⁷¹ ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία των λυμάτων. Αυτό αφορά και ορισμένους μεγάλους οικισμούς όπως το Pori Luotsinmäki (ονομαστικό φορτίο: 222.000 ι.π., μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου: 167.000 ι.π.), το Ελσίνκι (ονομαστικό φορτίο: 1.131.000 ι.π., μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου: 738.000 ι.π.), και το Tampere - Viinikanlahsi (ονομαστικό φορτίο: 463.000 ι.π., μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας οργανικού φορτίου: 242.000 ι.π.).

⁷¹ Äänekoski, Alavus - kp, Espoo, Haapavesi, Ελσίνκι, Jyväskylä, Kaarina, Karis - Pinjainen, Kemi, Kemijärvi - Kp, Kempele, Kokkola, Kotka - Sunila, Kouvola, Kuusamo, Lahti, Laihia, Lapinlahti, Lempäälä, Lieksa, Mäntsälä, Oulu, Paimio, Pargas, Pieksämäki, Pori Luotsinmäki, Porvoo - Hermansö, Riihimäki, Rovaniemi, Sahalahti, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tampere - Rahola, Tampere - Viinikanlahsi, Ulvila, Uusikaupunki, Valkeakoski, Varkaus, Ylistaro. Βάσει πρόσφατων πληροφοριών που απέστειλαν οι φινλανδικές αρχές τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 2003, οι μέγιστες ικανότητες επεξεργασίας που δόθηκαν στην Επιτροπή βασίζονταν σε παλαιά στοιχεία και δεν είναι αξιόπιστες.

Επιπροσθέτως, οι πληροφορίες σχετικά με τους φινλανδικούς οικισμούς και τους σταθμούς επεξεργασίας δεν συμφωνούσαν πλήρως με τις πληροφορίες που είχαν δοθεί στην Επιτροπή σε απάντηση προηγούμενων αιτήσεων διαβίβασης στοιχείων⁷².

Πίνακας 11-67: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Φινλανδία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	87	100,0	6.377.300	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	87	100,0	6.377.300	100,0
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	76	87,4	5.730.700	89,9
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	39	44,8	4.183.100	65,6
Μη συμμορφούμενοι*	76	87,4	5.730.700	89,9
Συμμορφούμενοι	7	8,0	429.600	6,7

* Συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς αυστηρότερης επεξεργασίας και ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας σταθμών, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αλληλεπικαλύψεις των δύο ελλείψεων (αφορά 35 περιπτώσεις)

11.13.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Η Φινλανδία παρείχε πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης του 1999 για 85 οικισμούς. Οι πληροφορίες αυτές δεν περιελάμβαναν καμία πληροφορία για την αφαίρεση αζώτου, καθώς οι φινλανδικές αρχές πιστεύουν ότι η αφαίρεση αζώτου δεν είναι απαραίτητη για τα λύματά τους. Κατά τη γνώμη της Επιτροπής, για τα λύματα των οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις στη λεκάνη υδροσυλλογής της Βαλτικής πρέπει να πραγματοποιείται αφαίρεση τόσο φωσφόρου όσο και αζώτου. Επομένως, σύμφωνα με την ερμηνεία της Επιτροπής, 74 οικισμοί δεν τηρούσαν την απαιτούμενη ικανότητα επεξεργασίας (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου) και κρίθηκαν μη συμμορφούμενοι με την οδηγία.

Επίσης, τα δεδομένα του 1999 δείχνουν ορισμένες ανακολουθίες σε σχέση με τα στοιχεία που είχαν δοθεί για το 2002⁷³.

⁷² Πριν από την ολοκλήρωση της έκθεσης, οι φινλανδικές αρχές δεν είχαν αποσαφηνίσει τις σημαντικές αλλαγές στους οικισμούς μεταξύ του 1998 και του 2002: από τη μια πλευρά, ορισμένοι οικισμοί (13) που είχαν δηλωθεί το 1998 δεν δηλώθηκαν εκ νέου το 2002· καθώς το φορτίο των οικισμών ήταν μερικώς μη συγκρίσιμο, φαίνεται πως δεν ήταν απλώς θέμα ονομασίας. Αφετέρου, δόθηκαν πληροφορίες για άλλους 15 οικισμούς. Σε σχόλιό τους τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 2003, οι φινλανδικές αρχές εξήγησαν τις ανακολουθίες στα δεδομένα τους και ανέφεραν ότι προέκυψαν λόγω της τροποποίησης του τρόπου υπολογισμού του ονομαστικού φορτίου και των μεταβολών των βιομηχανικών φορτίων. Ωστόσο, το σχόλιο αυτό παρελήφθη με καθυστέρηση αρκετών μηνών και δεν ελήφθη υπόψη στην παρούσα αξιολόγηση.

⁷³ Τα στοιχεία που απέστειλαν οι φινλανδικές αρχές για το 1999 (στοιχεία παρακολούθησης) και για το 2002 (ενημερωμένες πληροφορίες για τους βαθμούς επεξεργασίας) παρουσίαζαν π.χ. τις εξής ανακολουθίες:

Το δηλωθέν φορτίο πολλών άλλων οικισμών ήταν μικρότερο το 2002 σε σχέση με το 1999. Συνολικά, το συνολικό δηλωθέν ονομαστικό φορτίο για το 2002 ήταν κατά 404.400 ι.π. μικρότερο σε σχέση με το 1999 (βλέπε επίσης σημείο 1.1.2.1).

Πίνακας 11-68: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000

Φινλανδία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
31/12/1999	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	85	100,0	6.781.700	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	84	98,8	6.757.100	99,6
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	36	42,4	4.613.150	68,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	71	83,5	5.442.050	80,2
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	29	34,1	3.842.000	56,7
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	11	12,9	675.500	10,0
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	3	3,5	343.800	5,1
Μη συμμορφούμενοι	74	87,1	6.106.200	90,0
Συμμορφούμενοι	11	12,9	675.500	10,0

11.13.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Το 2002, οι φινλανδικές αρχές δήλωσαν 73 δίκτυα αποχέτευσης ως συμμορφούμενα με την οδηγία. Για τους ακόλουθους 14 οικισμούς δεν δόθηκαν πληροφορίες σχετικά με το εάν συμμορφώνονταν ή όχι με την οδηγία, παρότι οι φινλανδικές αρχές θεωρούν ότι όλα τα δίκτυα αποχέτευσης όλων των δηλωθέντων οικισμών είχαν ήδη επιτύχει συμμόρφωση από το 1998: Alavus, Ekenäs - Skeppsholmen, Haapavesi, Hanko, Ilmajoki, Karis - Pinjainen, Kemijärvi, Lempäälä, Lieksa, Mäntsälä, Nurmijärvi - Klaukkala, Outokumpu, Pargas και Toholampi.

Πίνακας 11-69: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς με ι.π. > 10.000

Φινλανδία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	87	100,0	6.377.300	100,0
Δεν υπάρχουν πληροφορίες	14	16,1	269.200	4,2
Συμμορφούμενοι	73	83,9	6.108.100	95,8

Οι ακόλουθοι εννέα οικισμοί, οι οποίοι είχαν δηλωθεί το 1999, απουσίαζαν από τα στοιχεία του 2002: Kristiina, Kyrö, Mariehamn, Parainen, Pieksämäki, Pietarsaari, Säkyä, Tam-misaari και Ylivieska.

Εξάλλου, οι ακόλουθοι 12 οικισμοί που βρίσκονταν στον κατάλογο για το 2002 δεν είχαν δηλωθεί για το 1999: Alavus kp, Ekenäs Skeppsholmen, Hanko I ke-skuspuhdistamo, Ilmajoki kk, Karis Pinjainen, Kemijärvi Kp, Nurmijärvi Klaukkala, Ou-tokumpu kp, Paimio, Pargas, Pieksämäki και Pietarsaari.

Δύο οικισμοί συγχωνεύτηκαν εντός του χρονικού διαστήματος 1999-2002: τον Νοέμβριο του 2001, ο σταθμός επεξεργασίας αστικών λυμάτων του Porvoo (Kokkonniemi) έκλεισε. Έκτοτε, τα λύματά του υπόκεινται σε επεξεργασία στο Porvoo (Hermansö). Ωστόσο, το συνολικό φορτίο του Porvoo Hermansö είναι σημαντικά μικρότερο από το σύνολο των δύο προηγούμενων οικισμών.

Στο σχόλιο τους τον Ιούλιο του 2003, οι φινλανδικές αρχές εξήγησαν τις περισσότερες από τις ανακολουθίες που παρουσιάζουν τα στοιχεία τους, βλέπε ανωτέρω υποσημείωση.

11.13.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Την 1η Ιανουαρίου 2002, η Φινλανδία είχε οκτώ πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000. Όλες αυτές οι πόλεις διέθεταν πιο εξελιγμένη επεξεργασία σε ό,τι αφορά την αφαίρεση φωσφόρου: Espoo, Ελσίνκι, Jyväskylä, Lahti, Pori, Rovaniemi, Tampere, Turku. Η Επιτροπή πιστεύει ότι εξακολουθεί να υφίσταται ανάγκη επεξεργασίας αζώτου στις πόλεις αυτές, καθώς βρίσκονται στη λεκάνη υδροσυλλογής της Βαλτικής.

Επιπροσθέτως, κατά τη γνώμη της Επιτροπής, οι σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων όλων των πόλεων, με εξαίρεση το Turku, είχαν μέγιστη ικανότητα επεξεργασίας πολύ μικρή και ανεπαρκή για την επεξεργασία όλων των παραγόμενων αστικών λυμάτων.

11.13.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Σε ό,τι αφορά τα βιομηχανικά λύματα που εμπίπτουν στο άρθρο 13, η Φινλανδία δήλωσε ένδεκα βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συνολικό φορτίο 409.930 ι.π. Και οι ένδεκα εγκαταστάσεις είχαν συμμορφωθεί με την οδηγία πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 11-70: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Φινλανδία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 (ι.π.)	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	11.230	1	11.230	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	14.100	2	14.100	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμήλων	265.500	5	265.500	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	6.000	1	6.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα	113.100	2	113.100	100	Πριν από τις 31/12/2000
Σύνολο	409.930	11	409.930	100	

11.13.6. Λυματολάσπη

Σε ό,τι αφορά τη Φινλανδία, δεν παρασχέθηκαν πληροφορίες για τη λυματολάσπη (πηγή: άρθρο 16 της έκθεσης για την κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων).

11.14. Σουηδία

11.14.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το 1994, η Σουηδία χαρακτήρισε όλα τα ύδατα της ευαίσθητες περιοχές. Τον Ιούνιο του 1998, η Σουηδία υποστήριξε εκ νέου τη θέση αυτή στην Επιτροπή, διευκρινίζοντας ότι το κριτήριο στο οποίο στηρίχθηκε ήταν ο ευτροφισμός και ότι το είδος της αυστηρότερης επεξεργασίας εξαρτάται από τις γειτονικές υδάτινες μάζες.

Η Σουηδία ανέφερε ότι απαιτείται τριτοβάθμια επεξεργασία του φωσφόρου για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000, με στόχο την καταπολέμηση του ευτροφισμού και του κινδύνου ευτροφισμού των γλυκών υδάτων, των εκβολών ποταμών και των παράκτιων υδάτων. Ωστόσο, πιστεύει ότι ευαίσθητες στο άζωτο είναι μόνο η Βόρεια Θάλασσα και η Βαλτική από τα νορβηγικά σύνορα έως τον δήμο Norrtälje, συμπεριλαμβανομένων των παράκτιων υδάτων της νήσου Öland και γύρω από τη νήσο Gotland. Η Επιτροπή πιστεύει ότι απαιτείται τριτοβάθμια επεξεργασία τόσο του φωσφόρου όσο και του αζώτου για όλους τους οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που βρίσκονται σε λεκάνες υδροσυλλογής που εκβάλλουν στη Βαλτική. Επιπλέον, η Επιτροπή πιστεύει ότι τα λύματα οικισμών στο νότιο και κεντρικό τμήμα συμβάλλουν και αυτά στη ρύπανση των εν λόγω ευαίσθητων περιοχών (για περισσότερες λεπτομέρειες βλέπε τη δεύτερη έκθεση της Επιτροπής). Η Επιτροπή παρακολουθεί στενά το ζήτημα αυτό και αξιολογεί τις πληροφορίες που έχει αποστέλλει η Σουηδία επ' αυτού του θέματος.

11.14.2. Οικισμοί με ι.π άνω των 10.000

11.14.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Η Σουηδία διαθέτει 134 οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000. Καθώς τα λύματα αρκετών οικισμών⁷⁴ υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δύο ή περισσότερους σταθμούς επεξεργασίας, ο αριθμός των σταθμών (143) διαφέρει από τον αριθμό των οικισμών (134).

Και οι 134 οικισμοί διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία φωσφόρου· αντίθετα, η αφαίρεση αζώτου γινόταν μόνο σε 74 οικισμούς. Για πολλούς οικισμούς ή/και σταθμούς επεξεργασίας δηλώθηκαν διαφορετικά φορτία για τα έτη 1998 και 1999. Αυτό ίσχυε για μεγάλες πόλεις, όπως το Falkenberg, Göteborg, Helsingborg, Kristianstad, Malmö, αλλά και για πολλούς άλλους οικισμούς. Οι σουηδικές αρχές εξήγησαν ότι αυτές οι διαφορές προέκυψαν εν μέρει από τη σύνδεση ή την αποσύνδεση βιομηχανικών λυμάτων και εν μέρει από την αλλαγή του τρόπου υπολογισμού του φορτίου των οικισμών.⁷⁵

Καθώς η Επιτροπή πιστεύει ότι οι απορρίψεις αζώτου και φωσφόρου ευθύνονται αμφότερες για την εμφάνιση του θαλάσσιου ευτροφισμού και οι απορρίψεις σε μια παράκτια περιοχή μεταφέρονται σε παρακείμενες παράκτιες περιοχές, όλοι οι οικισμοί της Σουηδίας με ι.π άνω

⁷⁴ Karlskrona, Ludvika, Malmö, Örnköldsvik, Στοκχόλμη και Sundswall.

⁷⁵ Τα στοιχεία για τα ονομαστικά φορτία των οικισμών που διαβιβάστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης βασίστηκαν στις μετρήσεις BOD των εισρεόντων φορτίων, τα οποία υποβάλλονται σε συχνό επανυπολογισμό.

των 10.000 έπρεπε να διαθέτουν αφαίρεση αζώτου πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998. Για τον λόγο αυτό, 60 οικισμοί κρίθηκαν ως μη συμμορφούμενοι με την οδηγία.

Πίνακας 11-71: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Σουηδία	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	134	100,0	7.672.670	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	134	100,0	7.672.670	100,0
<i>αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας</i>	60	44,8	2.042.910	26,6
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	60	44,8	2.042.910	26,6
Συμμορφούμενοι	74	55,2	5.629.720	73,4

11.14.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης)

Το 1999, τα αποτελέσματα από την παρακολούθηση των σταθμών επεξεργασίας αστικών λυμάτων 57 οικισμών ήταν σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας. Οι υπόλοιποι 77 οικισμοί, στους οποίους αντιστοιχούσε το 36,2 % του συνολικού ονομαστικού φορτίου των εν λόγω οικισμών, δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση, λόγω της απουσίας αφαίρεσης αζώτου ή λόγω κακών επιδόσεων επεξεργασίας κατά το 1999.

Πίνακας 11-72: Επιδόσεις επεξεργασίας οικισμών με ι.π. > 10.000

Σουηδία	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/1999				
Σύνολο	134	100,0	7.672.670	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	134	100,0	7.672.670	100,0
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)	116	86,6	6.923.370	90,2
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)	57	42,5	4.898.360	63,8
<i>αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας</i>	0	0,0	0	0,0
Μη συμμορφούμενοι	77	57,5	2.774.310	36,2
Συμμορφούμενοι	57	42,5	4.898.360	63,8

11.14.3. Δίκτυα αποχέτευσης

Όλοι οι σουηδικοί οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 10.000 ήταν ήδη εξοπλισμένοι με συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης πριν από τις 31 Δεκεμβρίου 1998 και, ως εκ τούτου, συμμορφώνονταν με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Πίνακας 11-73: Δίκτυα αποχέτευσης οικισμών με ι.π. > 10.000

Σουηδία	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 – άρθρο 3			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	134	100,0	7.672.670	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	134	100,0	7.672.670	100,0

11.14.4. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Η Σουηδία έχει οκτώ πόλεις με ι.π. άνω των 150.000, εκ των οποίων έξι - Göteborg, Helsingborg, Lidingö, Malmö, Στοκχόλμη και Uppsala – ήταν εξοπλισμένοι με αυστηρότερη επεξεργασία αφαίρεσης αζώτου και φωσφόρου. Το Linköping και το Örebro διέθεταν μόνο αφαίρεση φωσφόρου.

11.14.5. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Η Σουηδία παρείχε πληροφορίες για επτά βιομηχανικές εγκαταστάσεις με συνολικό οργανικό φορτίο 1.855.000 ι.π., οι οποίες είχαν επιτύχει συμμόρφωση πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Πίνακας 11-74: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Σουηδία – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 (ι.π.)	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	210.000	1	210.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Μεταποίηση γεωμύλων	700.000	2	700.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Ζυθοποιία	200.000	1	200.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Βιομηχανία μεταποίησης ιχθύων	745.000	3	745.000	100	Πριν από τις 31/12/2000
Σύνολο	1.855.000	7	1.855.000	100	

11.14.6. Λυματολάσπη

Σύμφωνα με τη σουηδική έκθεση για την κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων βάσει του άρθρου 16 της οδηγίας, η ποσότητα λυματολάσπης που παρήχθη το 2000 ήταν 222.420 τόνοι ξηρής ύλης (ΞΥ). Το 21 % επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 32 % χρησιμοποιήθηκε για αρχιτεκτονική τοπίου (συμπεριλαμβανομένης της κάλυψης χωματερών), το 34 % απορρίφθηκε σε χωματερές και περίπου το 8 % επαναχρησιμοποιήθηκε με άλλους τρόπους ή αποθηκεύτηκε προσωρινώς. Καμία ποσότητα λυματολάσπης δεν αποτεφρώθηκε.

Πίνακας 11-75: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Σουηδία – Λυματολάσπη (2000)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λυματολάσπης	222.420	100
Γεωργία	45.664	21
Επαναχρησιμοποίηση σε αρχιτεκτονική τοπίου	70.459	32
<i>εκ της οποίας κάλυψη χωματερών</i>	<i>15.730</i>	<i>7</i>
Χωματερές	76.344	34
Αποτέφρωση	0	0
Προσωρινή αποθήκευση	17.440	8
Άλλες χρήσεις (εν μέρει ποσότητες που αποθηκεύτηκαν προσωρινώς)	11.293	5
Μη προσδιορισμένη διάθεση (η διαφορά μεταξύ της συνολικής ποσότητας λυματολάσπης και του συνόλου των δηλωθεισών χρήσεων)	1.219	1

11.15. Ηνωμένο Βασίλειο

11.15.1. Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών

Το Ηνωμένο Βασίλειο προέβη για πρώτη φορά σε προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών το 1994 και το 1995 με κριτήριο τον ευτροφισμό. Έτσι, χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες περιοχές 33 μάζες γλυκών υδάτων στην Αγγλία και στην Ουαλία, τρεις στη Σκωτία και δύο στη Βόρεια Ιρλανδία. Το 1997, το 1998 και το 2000 προσδιορίστηκαν ως ευαίσθητες περιοχές άλλες 51 υδάτινες μάζες στην Αγγλία, την Ουαλία και τη Σκωτία, και διευρύνθηκε η γεωγραφική έκταση τριών ευαίσθητων υδάτινων μαζών. Οι εν λόγω υδάτινες μάζες χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες λόγω του ευτροφισμού, αλλά εν μέρει και για την προστασία από τα νιτρικά ιόντα των υδάτων που προορίζονται για την άντληση πόσιμου νερού. Στις πρόσφατες αναθεωρήσεις του 2001 και του 2002 προσδιορίστηκαν οι εξής νέες ευαίσθητες περιοχές:

- Στην Αγγλία: ακόμη 32 υδάτινες μάζες με κριτήριο αναφοράς τον ευτροφισμό, πέντε για την προστασία από τα νιτρικά ιόντα και 180 για την προστασία των υδάτων κολύμβησης. Συνολικά, στην Αγγλία έχουν προσδιοριστεί 300 συνολικά ευαίσθητες περιοχές.
- Στην Ουαλία: ακόμη 24 υδάτινες μάζες για την προστασία υδάτων κολύμβησης, πέντε λόγω ευτροφισμού. Συνολικά, στην Ουαλία έχουν προσδιοριστεί 29 ευαίσθητες περιοχές.
- Στη Σκωτία: ακόμη εννέα υδάτινες μάζες για την προστασία των υδάτων κολύμβησης. Συνολικά, στη Σκωτία έχουν προσδιοριστεί 13 ευαίσθητες περιοχές.
- Στη Βόρεια Ιρλανδία: ακόμη τρεις υδάτινες μάζες με κριτήριο αναφοράς τον ευτροφισμό. Συνολικά, στη Βόρεια Ιρλανδία έχουν προσδιοριστεί πέντε ευαίσθητες περιοχές.

Το Ηνωμένο Βασίλειο έχει προσδιορίσει 347 ευαίσθητες περιοχές. Οι βρετανικές αρχές πιστεύουν ότι έχουν χαρακτηρίσει ευαίσθητες, όπως απαιτείται από την οδηγία, υδάτινες μάζες όπου οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων που εξυπηρετούν οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 έχουν προκαλέσει ή ενδέχεται να προκαλέσουν ευτροφισμό στην υδάτινη μάζα, ή, στην περίπτωση επιφανειακού γλυκού ύδατος που χρησιμοποιείται για πόση, έχουν συγκέντρωση νιτρικών ιόντων πάνω από το επιτρεπτό όριο. Οι βρετανικές αρχές ανέφεραν ότι, άπαξ χαρακτηριστεί ευαίσθητη μια υδάτινη μάζα, παρέχεται αυστηρότερη επεξεργασία για τα λύματα που απορρίπτονται απευθείας ή όχι από σχετικές εγκαταστάσεις στη λεκάνη υδροσυλλογής των εν λόγω περιοχών, συμβάλλοντας στη ρύπανσή τους. Επιπλέον, οι βρετανικές αρχές ανέφεραν ότι έχουν χαρακτηρίσει ευαίσθητες περιοχές όπου χρειάζεται αυστηρότερη από δευτεροβάθμια επεξεργασία για την τήρηση των απαιτήσεων της οδηγίας για τα ύδατα κολύμβησης.

Ωστόσο, οι βρετανικές αρχές επεσήμαναν επίσης ότι, κατά την άποψή τους, η υδρολογική λεκάνη δεν είναι σημαντική, καθώς η οδηγία αναφέρεται μόνο στην επίπτωση των σχετικών απορρίψεων λυμάτων. Ως εκ τούτου, οι λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων υδάτινων μαζών δεν θεωρήθηκαν ευαίσθητη περιοχή.

Η Επιτροπή δεν ερμηνεύει, καταρχήν, τις λεκάνες υδροσυλλογής ευαίσθητων περιοχών ως ευαίσθητες ή ευτροφικές και δεν είναι απαραίτητος ο επίσημος προσδιορισμός λεκανών

υδροσυλλογής. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 5 της οδηγίας, οι απορρίψεις από σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων που βρίσκονται κοντά στις σχετικές λεκάνες υδροσυλλογής της εν λόγω περιοχής και που συμβάλλουν στη ρύπανση των περιοχών αυτών υπόκεινται στις διατάξεις των παραγράφων 2, 3 και 4. Η Επιτροπή φρονεί ότι τουλάχιστον όλοι οι οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε λεκάνη υδροσυλλογής ευαίσθητης περιοχής πρέπει να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία. Βάσει των στοιχείων που παρείχαν οι βρετανικές αρχές, η Επιτροπή δεν έχει σχηματίσει σαφή άποψη για το εάν όλοι, ή μόνο ορισμένοι, οικισμοί που πραγματοποιούν απορρίψεις στα ανάντη της λεκάνης υδροσυλλογής μιας ευαίσθητης περιοχής οφείλουν να εφαρμόζουν αυστηρότερη επεξεργασία.

Βάσει των στοιχείων που παρείχαν οι βρετανικές αρχές, η Επιτροπή δεν έχει σχηματίσει σαφή άποψη για το εάν όλοι, ή μόνο ορισμένοι, οικισμοί με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις στα ανάντη της λεκάνης υδροσυλλογής μιας ευαίσθητης περιοχής οφείλουν να εφαρμόζουν αυστηρότερη επεξεργασία.

Η Επιτροπή φρονεί ότι υπάρχουν ορισμένες υδάτινες μάζες στο Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες θα έπρεπε να χαρακτηριστούν ευαίσθητες λόγω του ευτροφικού τους χαρακτήρα ή του κινδύνου που διατρέχουν να καταστούν ευτροφικές, και οι οποίες δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί ως ευαίσθητες από τις βρετανικές αρχές. Στις εν λόγω υδάτινες μάζες περιλαμβάνεται ο Τάμεσης, ο ποταμός Wash, ο ποταμός Humber και οι εκβολές των Deben και Colne, τα ύδατα ανοικτά του Southampton, τα παράκτια ύδατα της βόρειας Ουαλίας, της βορειοδυτικής Αγγλίας και της νοτιοδυτικής Σκωτίας. Για τον μη προσδιορισμό των περιοχών αυτών βρίσκεται εν εξέλιξη διαδικασία επί παραβάσει. Επιπλέον, η Επιτροπή πιστεύει ότι υπάρχουν επιστημονικές ενδείξεις ότι οι εκβολές του ποταμού Bann και οι λίμνες Carlingford, Outer Belfast και Foyle στη Βόρεια Ιρλανδία είναι ευτροφικές και έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες, κάτι που δεν έχει πράξει ακόμη το Ηνωμένο Βασίλειο.

11.15.2. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Οι βρετανικές αρχές διαβίβασαν πληροφορίες για 90 οικισμούς με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές. Οι οικισμοί αυτοί είναι μόνο όσοι επηρεάζουν περιοχές που χαρακτηρίστηκαν ευαίσθητες το 1994 και αντιπροσωπεύουν, σύμφωνα με τα σημερινά στοιχεία, περίπου το 52 % του φορτίου των οικισμών (> 10.000 ι.π) που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές που προσδιορίστηκαν το 1994 και το 1998. Οι βρετανικές αρχές δεν απέστειλαν στοιχεία για οικισμούς που επηρεάζουν ευαίσθητες περιοχές που προσδιορίστηκαν το 1997, το 1998 και το 2002, καθώς αυτές οι περιοχές, σύμφωνα με την οδηγία, δεν χρειάζεται να πληρούν τις απαιτήσεις αυστηρότερης επεξεργασίας πριν από την πάροδο επτά ετών από τον προσδιορισμό τους.

11.15.2.1. Βαθμός επεξεργασίας

Σύμφωνα με την Επιτροπή, μόνο 26 από τους 90 οικισμούς διέθεταν όλα τα απαραίτητα στάδια επεξεργασίας (αφαίρεση αζώτου ή/και φωσφόρου)⁷⁶. Η μέγιστη ικανότητα

⁷⁶ Η αξιολόγηση της Επιτροπής λαμβάνει υπόψη απορρίψεις στις λεκάνες υδροσυλλογής δυνητικά ευαίσθητων περιοχών, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτούν αφαίρεση αζώτου πέραν της

επεξεργασίας οργανικού φορτίου σε τουλάχιστον οκτώ σταθμούς με αυστηρότερη επεξεργασία ήταν πολύ μικρή και ανεπαρκής για την επεξεργασία όλων των λυμάτων του συνδεδεμένου οικισμού. Η ικανότητα των εν λόγω σταθμών επεξεργασίας, κατά την άποψη της Επιτροπής, πρέπει να αναβαθμιστεί. Το 2003, οι βρετανικές αρχές ανακοίνωσαν ότι οκτώ από αυτούς τους οικισμούς ήδη αναβαθμίζονται ή πρόκειται να αναβαθμιστούν⁷⁷.

Οι ίδιες οι βρετανικές αρχές εκτιμούν ότι, το 2002, 88 από τους 90 σταθμούς επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές που προσδιορίστηκαν το 1994 διαθέτουν τον απαιτούμενο βαθμό επεξεργασίας (98 %), ανάλογα με την κατάσταση που επικρατεί σε καθέναν από αυτούς, δηλαδή αφαίρεση φωσφόρου ή/και αζώτου. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν συμμερίζεται την εκτίμηση αυτή.

Πίνακας 11-76: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που προσδιορίστηκαν ως ευαίσθητες το 1994

Ηνωμένο Βασίλειο	Βαθμός επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000 – άρθρο 5			
01/01/2002	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
Σύνολο	90	100,0	6.221.177	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	88	97,8	6.197.077	99,6
αλλά χωρίς όλα τα στάδια επεξεργασίας	61	67,8	4.403.467	70,8
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	8	8,9	346.827	5,6
Μη συμμορφούμενοι *	64	71,1	4.438 936	71,4
Συμμορφούμενοι	26	28,9	1.782.241	28,6

* Συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων ελλιπούς δευτεροβάθμιας επεξεργασίας και ανεπαρκούς ικανότητας επεξεργασίας σταθμών, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αλληλεπικαλύψεις των δύο ελλείψεων (στην περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου επτά σταθμοί παρουσιάζουν και τις δύο ελλείψεις). Η αξιολόγηση περιλαμβάνει επίσης εκ παραδρομής το Cleland (ονομαστικό φορτίο: 15.000 ι.π.), το οποίο απαιτεί μόνο την αφαίρεση φωσφόρου και έχει επιτύχει συμμόρφωση ως προς τον βαθμό επεξεργασίας. Το σφάλμα αυτό θα διορθωθεί σε μελλοντικές αξιολογήσεις.

11.15.2.2. Επιδόσεις επεξεργασίας (αποτελέσματα παρακολούθησης) σε ευαίσθητες περιοχές

Το 1999, μόνο το 68 % των 90 δηλωθέντων οικισμών με ι.π. άνω των 10.000 που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές διέθεταν αυστηρότερη επεξεργασία⁷⁸. Εξ αυτών, 22 είχαν επιτύχει τις απαιτούμενες επιδόσεις επεξεργασίας για όλες τις παραμέτρους που τους αφορούσαν. 68 οικισμοί δεν είχαν επιτύχει, κατά την ερμηνεία της Επιτροπής, συμμόρφωση με την οδηγία ως προς τις επιδόσεις επεξεργασίας κατά το έτος 1999.

αφαίρεσης φωσφόρου. Σε ό,τι αφορά τον οικισμό Cleland στη Σκωτία (15.000 ι.π.), εντοπίστηκε ένα σφάλμα στην αξιολόγηση, το οποίο δεν ήταν δυνατό να διορθωθεί για την παρούσα έκθεση. Ωστόσο, θα ληφθεί υπόψη σε μελλοντικές αξιολογήσεις.

⁷⁷ Ballymena, Banbridge, Bullays Hill, Moygasal, Seagoe, Tandragree και Tullagharley.

⁷⁸ 20 οικισμοί αναβαθμίστηκαν την περίοδο 1999 - 2002 αποκτώντας αυστηρότερη επεξεργασία σε ό,τι αφορά την αφαίρεση φωσφόρου, όχι όμως και αζώτου: Arborfield, Bicester, Bracknell, Camberley, Chertsey, Cholsey, Fleet, Hartley Wintney, High Wycombe, Maidenhead, Pangbourne, Princes Risborough, Ross on Wye, Sandhurst, Silchester, Slough, Thame, Weybridge, Windsor και Wokingham.

Πίνακας 11-77: Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που προσδιορίστηκαν ως ευαίσθητες το 1994

Ηνωμένο Βασίλειο	Επιδόσεις επεξεργασίας σε οικισμούς με ι.π. > 10.000			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/1999				
Σύνολο	90	100,0	6.150.957	100,0
Αυστηρότερη επεξεργασία	68	75,6	5.119.548	83,2
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	11	12,2	372.647	6,1
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (κράτος μέλος)*	58	64,4	4.793.043	77,9
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	8	8,9	273.785	4,5
Συμμορφούμενοι οικισμοί βάσει της παρακολούθησης (ΕΚ)*	22	24,4	1.654.160	26,9
αλλά με ανεπαρκή ικανότητα επεξεργασίας	2	2,2	27.260	0,4
Μη συμμορφούμενοι	68	75,6	4.496.797	73,1
Συμμορφούμενοι	22	24,4	1.654.160	26,9

* Η διαφορά μεταξύ της ερμηνείας του κράτους μέλους και της ερμηνείας της Επιτροπής σε ό,τι αφορά τη συμμόρφωση προκύπτει από τη διαφορετική ερμηνεία της προς αφαίρεση θρεπτικής ουσίας (μόνο φώσφορος ή φώσφορος και άζωτο). Η αξιολόγηση της Επιτροπής περιλαμβάνει τις λεκάνες υδροσυλλογής των δυνητικά ευαίσθητων περιοχών.

11.15.3. Επεξεργασία λυμάτων σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση της επεξεργασίας λυμάτων στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Το Ηνωμένο Βασίλειο απέστειλε έναν κατάλογο 685 οικισμών με ι.π. άνω των 15.000. Στον κατάλογο αυτό δεν γινόταν διάκριση μεταξύ των οικισμών σε ευαίσθητες περιοχές και των οικισμών σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Για την ακόλουθη αξιολόγηση των «περιοχών κανονικής ευαισθησίας», από τον κατάλογο αφαιρέθηκαν οι 67 οικισμοί που είχαν δηλωθεί και στις «ευαίσθητες περιοχές» (που προσδιορίστηκαν το 1994, βλέπε 11.15.2). Οι εν λόγω 685 οικισμοί περιλαμβάνουν επίσης και τους οικισμούς οι οποίοι βρίσκονται σε δυνητικά ευαίσθητες περιοχές – περιοχές οι οποίες έπρεπε να έχουν χαρακτηριστεί ευαίσθητες κατά την άποψη της Επιτροπής, και για τις οποίες η Επιτροπή έχει κινήσει ή πρόκειται να κινήσει διαδικασίες.

Στις 31 Δεκεμβρίου του 2000, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε 618 (685 μείον 67, βλέπε ανωτέρω παράγραφο) οικισμούς που πραγματοποιούσαν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» με ι.π. άνω των 15.000. 67 εξ αυτών δεν διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία και συνεπώς δεν συμμορφώνονταν με το άρθρο 4. Ωστόσο, συνολικά το 89,2 % του φορτίου είχε ήδη συμμορφωθεί με την οδηγία. Το 2003, οι βρετανικές αρχές ανακοίνωσαν ότι μέχρι το τέλος του 2002 η συμμόρφωση είχε αυξηθεί σε σχεδόν 98 %, αλλά δεν απέστειλαν αποδεικτικά στοιχεία.

Πίνακας 11-78: Βαθμός επεξεργασίας οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ηνωμένο Βασίλειο	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 - άρθρο 4			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/2000				
Σύνολο	618	100,0	65.980.345	100,0
Μη συμμορφούμενοι	67	10,8	7.163.427	10,9
Συμμορφούμενοι	551	89,2	58.816.918	89,1

11.15.4. Δίκτυα αποχέτευσης

11.15.4.1. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές

Την 1η Ιανουαρίου 2002, τα δίκτυα αποχέτευσης των 90 οικισμών για τους οποίους υποβλήθηκαν στοιχεία (βλέπε ενότητα 11.15.2) ήταν σύμφωνα με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Πίνακας 11-79: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχές που προσδιορίστηκαν ως ευαίσθητες το 1994

Ηνωμένο Βασίλειο	Οικισμοί με ι.π. > 10.000 - άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
01/01/2002				
Σύνολο	90	100,0	6.221.177	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	90	100,0	6.221.177	100,0

11.15.4.2. Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» - κατάσταση στις 31 Δεκεμβρίου 2000

Για την κάτωθι αξιολόγηση των δικτύων αποχέτευσης οικισμών σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας», ο παρασχεθείς κατάλογος των 685 οικισμών μειώθηκε κατά 67 οικισμούς, οι οποίοι είχαν δηλωθεί και στις «ευαίσθητες περιοχές».

Στις 31 Δεκεμβρίου 2000, όλοι οι οικισμοί με ι.π. άνω των 15.000 διέθεταν συμμορφούμενο δίκτυο αποχέτευσης και, συνεπώς, βρίσκονταν σε συμμόρφωση με το άρθρο 3 της οδηγίας.

Πίνακας 11-80: Δίκτυα αποχέτευσης σε οικισμούς που πραγματοποιούν απορρίψεις σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας»

Ηνωμένο Βασίλειο	Οικισμοί με ι.π. > 15.000 - άρθρο 3			
	Αριθμός	%	Ονομαστικό φορτίο [ι.π.]	%
31/12/2000				
Σύνολο	618	100,0	65.980.345	100,0
Μη συμμορφούμενοι	0	0,0	0	0,0
Συμμορφούμενοι	618	100,0	65.980.345	100,0

11.15.5. Επεξεργασία σε πόλεις με ι.π. > 150.000

Την 1η Ιανουαρίου 2002, το Ηνωμένο Βασίλειο είχε 89 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000:

- Δέκα από τις πόλεις αυτές βρίσκονταν σε ευαίσθητες περιοχές και, συνεπώς, έπρεπε να διαθέτουν αυστηρότερη επεξεργασία: Coventry, Milton Keynes, Bedford, Corby, Οξφόρδη, Reading, Swindon, Wellingborough, Northampton και Rickmansworth. Ωστόσο, μόνο το Coventry και το Milton Keynes διέθεταν επαρκώς αυστηρή επεξεργασία. Οι υπόλοιπες πόλεις σε ευαίσθητες περιοχές δεν είχαν επιτύχει συμμόρφωση με την οδηγία λόγω της απουσίας αφαίρεσης αζώτου.
- 68 πόλεις που δηλώθηκαν στις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία. Μεταξύ αυτών το Λονδίνο (10 εκατομμύρια ι.π.), το Birmingham (2 εκατομμύρια ι.π.) και η Γλασκόβη (1,6 εκατομμύρια ι.π.). Ωστόσο, η Επιτροπή φρονεί ότι πολλές από αυτές τις πόλεις, όπως το Λονδίνο, πρέπει να αποκτήσουν τριτοβάθμια επεξεργασία καθώς πραγματοποιούν απορρίψεις σε περιοχή που, κατά την άποψη της Επιτροπής, έπρεπε να έχει προσδιοριστεί ως ευαίσθητη.
- Έξι πόλεις είχαν πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια επεξεργασία μόνο για ορισμένα τμήματα του οικισμού τους: το Cardiff (84 % του φορτίου δεν υποβαλλόταν σε επεξεργασία, 16 % υποβαλλόταν σε δευτεροβάθμια επεξεργασία), το Dundee (34 % δεν υποβαλλόταν σε επεξεργασία, δευτεροβάθμια επεξεργασία για το 66 % περίπου του φορτίου του, η οποία γινόταν στον οικισμό Tay), το Eastburne (μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία), το Dover/Folkstone (μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία), το Worthing (μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία) και το Sandown (μόνο πρωτοβάθμια επεξεργασία).
- Πέντε πόλεις δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία λυμάτων⁷⁹: το Brighton, το Hastings, το Kilmarnock/Irvine, το Levenmouth και το Torbay.

Οι βρετανικές αρχές ανακοίνωσαν ότι κατά τη διάρκεια το 2002, οι ακόλουθες πόλεις αναβάθμισαν την επεξεργασία τους σε δευτεροβάθμια: Cardiff, Eastburne, Dover/Folkstone, Kilmarnock/Irvine, Levenmouth, Sandown και Worthing.

11.15.6. Λιγότερο ευαίσθητες περιοχές

Το 1994 και το 1995, το Ηνωμένο Βασίλειο χαρακτήρισε ως λιγότερο ευαίσθητες 49 παράκτιες υδάτινες μάζες και εκβολές στην Αγγλία, εννέα στην Ουαλία, 24 στη Σκωτία και τρεις στη Βόρεια Ιρλανδία για την απόρριψη αστικών λυμάτων με επεξεργασία λιγότερο αυστηρή της δευτεροβάθμιας. Το Ηνωμένο Βασίλειο ανακάλεσε σταδιακά το χαρακτηρισμό

⁷⁹

Βάσει πρόσφατων στοιχείων του Σεπτεμβρίου του 2003, οι βρετανικές αρχές δήλωσαν ότι κάποιοι οικισμοί που δεν διέθεταν κανενός είδους επεξεργασία στις αρχές του 2002 έχουν σημειώσει πρόοδο: οι απορρίψεις λυμάτων από το Brighton υποβάλλονται σήμερα σε πρωτοβάθμια επεξεργασία· το Hastings/Bexhill απέκτησε δευτεροβάθμια επεξεργασία από τον Μάρτιο του 2003· το 51% των λυμάτων του Torbay (το οποίο καλύπτει τα Brixham και Paignton) υποβάλλεται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία από τον Αύγουστο του 2002, ενώ το υπόλοιπο 49% (Torquay) αναμένεται να αρχίσει να υποβάλλεται σε δευτεροβάθμια επεξεργασία τον Μάρτιο του 2004.

των λιγότερο ευαίσθητων περιοχών του. Από τον Ιούλιο του 2002, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν διαθέτει «λιγότερο ευαίσθητες περιοχές».

11.15.7. Βιομηχανικά λύματα (άρθρο 13)

Το Ηνωμένο Βασίλειο δήλωσε 99 βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε λειτουργία με συνολικό οργανικό φορτίο 6.273.037 ι.π. Το 2000, το 86 % του οργανικού φορτίου πληρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13. Ως ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης ορίζεται ο Δεκέμβριος του 2003.

Πίνακας 11-81: Βιομηχανικά λύματα σε σχέση με το άρθρο 13 της οδηγίας

Ηνωμένο Βασίλειο – Βιομηχανικός τομέας	Συνολικό οργανικό φορτίο βιομηχανικών λυμάτων από εγκαταστάσεις σε σχέση με το άρθρο 13 [ι.π.]	Αριθμός εγκαταστάσεων	Συνολικό οργανικό φορτίο που τηρούσε τις προϋποθέσεις του άρθρου 13 στις 31 Δεκεμβρίου 2000 [ι.π.]	%	Ημερομηνία πλήρους συμμόρφωσης
Επεξεργασία του γάλακτος	1.464.380	30	644.880	44	12/2003
Παραγωγή οπωροκηπευτικών προϊόντων	1.144.564	9	1 144.564	100	12/2000
Μεταποίηση γεωμύλων	302.037	3	302.037	100	12/2000
Βιομηχανία κρέατος	623.348	18	573.348	92	12/2001
Ζυθοποιία	94.000	1	94.000	100	09/1997
Παραγωγή αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών	1.930.727	23	1.930.727	100	12/2000
Παραγωγή ζωοτροφών από φυτικά προϊόντα	476.000	3	476.000	100	12/2000
Παραγωγή ζελατίνας και κόλλας από δέρματα και οστά ζώων	13.315	1	13.315	100	12/2000
Μονάδες παραγωγής βύνης	206.666	9	206.666	100	12/2000
Μεταποιητική βιομηχανία ιχθύων	18.000	2	5.000	28	02/2001
Σύνολο	6.273.037	99	5.390.537	86	

11.15.8. Λυματολάσπη

Το 2000, η ποσότητα της παραχθείσας λυματολάσπης ήταν 1.130.066 τόνοι ξηρής ύλης. Το 52 % της λυματολάσπης επαναχρησιμοποιήθηκε στη γεωργία, το 17 % απορρίφθηκε σε χωματερές, το 21 % αποτεφρώθηκε και το 10 % επαναχρησιμοποιήθηκε ή διατέθηκε με άλλους τρόπους.

Πίνακας 11-82: Επαναχρησιμοποίηση και διάθεση λυματολάσπης που παράγεται σε σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων

Ηνωμένο Βασίλειο - Λυματολάσπη (2000)	Τόνοι ΞΥ	%
Συνολική παραγωγή λυματολάσπης	1.130.066	100
Γεωργία	587.634	52
Χωματερές	192.111	17
Αποτέφρωση	237.314	21
Άλλοι τρόποι	113.007	10

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙ

Σύμφωνα με το άρθρο 226 της ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η Επιτροπή δύναται να κινήσει διαδικασίες επί παραβάσει κατά των κρατών μελών που δεν εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους δυνάμει της οδηγίας.

Από το 1994, η Επιτροπή έχει ήδη απευθύνει 34 αιτιολογημένες γνώμες στο πλαίσιο διαδικασιών επί παραβάσει σύμφωνα με το άρθρο 226 της Συνθήκης που αφορούσαν την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων αποκλειστικά ή μαζί με άλλες οδηγίες. 15 περιπτώσεις (μεταξύ των οποίων οι υποθέσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου C-236/99 – Βέλγιο/Βρυξέλλες, C-161/95 – Ελλάδα, C-297/95 – Γερμανία, και C-302/95 – Ιταλία) έχουν ήδη κλείσει χάρη στη βελτίωση της εφαρμογής από τις εμπλεκόμενες χώρες.

Στις 17 Ιουλίου 2003, βρίσκονταν εν εξελίξει 16 τέτοιες διαδικασίες επί παραβάσει κατά κρατών μελών αποκλειστικά σε σχέση με την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Σε τρεις ακόμη διαδικασίες επί παραβάσει η εν λόγω οδηγία συνδεόταν με άλλες, όπως η οδηγία για τα ύδατα κολύμβησης, η οδηγία για τα ύδατα για οστρακοειδή κ.ά.

Δύο από τις 16 εν εξελίξει υποθέσεις έχουν καταλήξει σε καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, συγκεκριμένα οι υποθέσεις κατά της Ιταλίας/Μιλάνου (25 Απριλίου 2002) και της Ισπανίας (15 Μαΐου 2003).

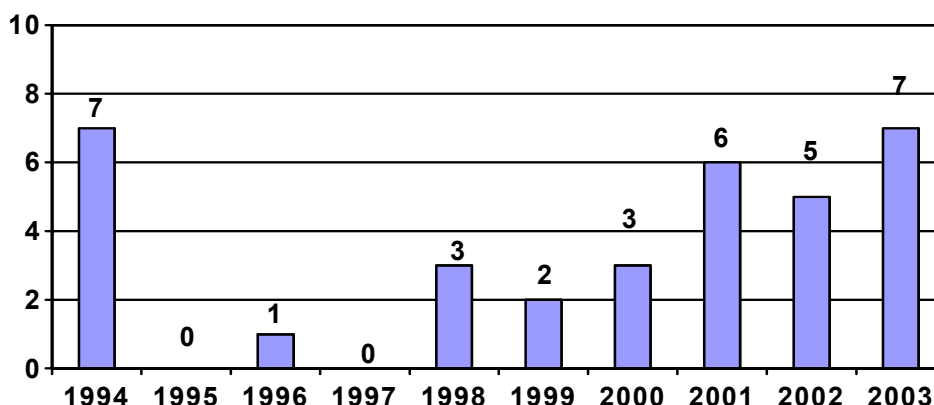
Στις 17 Ιουλίου 2003, τέσσερις υποθέσεις εκκρεμούσαν ενώπιον του δικαστηρίου, συγκεκριμένα οι υποθέσεις κατά του Βελγίου και της πόλης των Βρυξελλών, κατά της Γαλλίας, κατά της Ελλάδας και κατά της Ισπανίας.

Για μια υπόθεση, κατά της Ελλάδας/Αθήνας, έχει αποφασιστεί αλλά εκκρεμεί η προσφυγή στο Δικαστήριο. Εννέα υποθέσεις βρίσκονται στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης (E, EL, F, IRE, I, NL, P, UK (2)).

Επιπροσθέτως, ακόμη 18 υποθέσεις δεν έχουν φτάσει στο στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης.

Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η κατάσταση όσον αφορά τις διαδικασίες επί παραβάσει αλλάζει πολύ γρήγορα και η ανωτέρω εικόνα των ασκούμενων ενδίκων μέσων αποτελεί απλώς αποτύπωση της κατάστασης τη συγκεκριμένη ημερομηνία (17 Ιουλίου 2003).

Σχήμα 12-1: Κοινοποίηση αιτιολογημένων γνώμων οι οποίες απεστάλησαν από την Επιτροπή κατά την περίοδο 1994-2001

Η Επιτροπή κίνησε τις εν εξελίξει διαδικασίες επί παραβάσει είτε βάσει καταγγελιών ευρωπαίων πολιτών είτε ίδια πρωτοβουλία. Οι υποθέσεις που κίνησε η Επιτροπή «ιδία πρωτοβουλία» αφορούν κυρίως σοβαρές ελλείψεις εφαρμογής σε μεγάλες πόλεις, τον προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών και τις απορρίψεις λυμάτων σε αυτές τις περιοχές, καθώς και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων. Αυτή τη στιγμή βρίσκονται στη φάση της προετοιμασίας οι διαδικασίες επί παραβάσει σε σχέση με την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2000, η οποία αφορά οικισμούς σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας».

Οι δύο πίνακες κάτωθι συνοψίζουν την κατάσταση όπως αυτή είχε τον Ιούλιο του 2003 για κάθε κράτος μέλος ως προς τη διαδικασία εφαρμογής και τις εν εξελίξει διαδικασίες επί παραβάσει ενώπιον του δικαστηρίου σε σχέση την οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Πίνακας 12-1: Κατάσταση των διαδικασιών επί παραβάσει σε σχέση με την οδηγία του Συμβουλίου 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Υποθέσεις ενώπιον του δικαστηρίου, κατάσταση στις 17 Ιουλίου 2003

Κράτος Μέλος	Αριθμός Υπόθεσης	Παράβαση	Κατάσταση
B	C-027/03	Έλλειψη υποδομών, άρθρο 3 και 5 Έλλειψη προγραμμάτων εφαρμογής, άρθρο 17	Ημερομηνία προσφυγής 23/01/2003
E	C-419/01	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών, άρθρο 5	Απόφαση δικαστηρίου 15/05/2003
E	C-416/02	Έλλειψη υποδομών στη Vera, Almeria, άρθρο 5	Ημερομηνία προσφυγής 19/11/2002
EL	C-119/02	Έλλειψη υποδομών στην Ελευσίνα	Ημερομηνία προσφυγής 03/04/2002
EL	2000/2014	Έλλειψη υποδομών στην Αθήνα	Δεν έχει γίνει ακόμη η προσφυγή
F	C-280/02	Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών Έλλειψη υποδομών	Ημερομηνία προσφυγής 18/07/2001
I	C-396/00	Έλλειψη υποδομών στο Μιλάνο, άρθρο 4, 5	Απόφαση δικαστηρίου 25/04/2002

Πίνακας 12-2: Βασικές υποχρεώσεις της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (91/271/ΕΟΚ) και εφαρμογή τους από τα κράτη μέλη, κατάσταση στις 17 Ιουλίου 2003

Κράτος Μέλος	B	DK	D	EL	ES	F	IR	I	L	NL	Ö	P	SF	S	UK
Θέσπιση εθνικής νομοθεσίας	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Κοινοποίηση προγραμμάτων εφαρμογής	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Προσδιορισμός ευαίσθητων περιοχών	•+	•+	+	+	+	+	+	+	•+	•+	•+	+	•+	+	+
Προσδιορισμός λιγότερο ευαίσθητων περιοχών (προαιρετικά)					+							+			+ ¹
Γενική συμμόρφωση της αποχέτευσης και της επεξεργασίας λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές (προθεσμία 1998)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Διαδικασία επί παραβάσει για μη τήρηση της προθεσμίας του 1998 σε σχέση με μεμονωμένο οικισμό															
Αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» (προθεσμία: 2000). Υπό αξιολόγηση.															
Επιδόσεις επεξεργασίας των σταθμών επεξεργασίας λυμάτων. Υπό αξιολόγηση.															
Προηγούμενοι κανονισμοί ή ειδικές άδειες για βιομηχανικά λύματα	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Ρύθμιση της διάθεσης της λυματολάσπης	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

+ = ενέργεια εκτελεσθείσα αλλά όχι απαραίτητως εγκριθείσα από την Επιτροπή

- = ολόκληρο το έδαφος έχει χαρακτηριστεί ευαίσθητη περιοχή ή εφαρμόζεται αυστηρότερη επεξεργασία σε ολόκληρο το έδαφος (άρθρο 5 παράγραφος 8)

1 = Το Ηνωμένο Βασίλειο είχε ανακαλέσει όλους τους χαρακτηρισμούς του για τις λιγότερο ευαίσθητες περιοχές έως το 2002

Σκίαση: Εν εξελίξει διαδικασία επί παραβάσει (πέρα από το στάδιο της αιτιολογημένης γνώμης). Περιλαμβάνονται οι περιπτώσεις ενεργειών που δεν εκτελέστηκαν σωστά.

13. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει την επαλήθευση των επιδόσεων επεξεργασίας των σταθμών από τους οικισμούς που επηρεάζονται από την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2000. Θα παρουσιάσει τα αποτελέσματα στην επόμενη έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας.

Στο μέλλον, η Επιτροπή θα ζητήσει επίσης την ενημέρωση πληροφοριών που συλλέχθηκαν στο παρελθόν σε σχέση με τις προθεσμίες του 1998 και του 2000, προκειμένου να παρακολουθήσει την πρόοδο και τις βελτιώσεις της εφαρμογής της οδηγίας στα κράτη μέλη. Μετά το 2005, θα επαληθεύσει τη συμμόρφωση μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμών με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2.000, οι οποίοι εμπίπτουν στην προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2005. Η Επιτροπή θα επαληθεύσει επίσης την εφαρμογή της οδηγίας στα νέα κράτη μέλη.

Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, η Επιτροπή δημιούργησε μια βάση δεδομένων για την επεξεργασία λυμάτων, συμπεριλαμβάνοντας όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων. Η εν λόγω βάση δεδομένων θα διευκολύνει την υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη και την Επιτροπή στο μέλλον και θα συμβάλλει στην απόκτηση μιας σαφούς εικόνας για την επεξεργασία των λυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή θα ενημερώνει και θα επεκτείνει τη βάση δεδομένων, εάν χρειαστεί.

Επιπροσθέτως, η υποχρέωση υποβολής εκθέσεων στο πλαίσιο της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων θα ενσωματωθεί, στον βαθμό που επιτρέπεται, στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα, ως μέρος της πρωτοβουλίας για την ανάπτυξη ενός ενοποιημένου συστήματος πληροφοριών και υποβολής εκθέσεων για όλη τη νομοθεσία που αφορά στα ύδατα.

Διαδικασίες επί παραβάσει, προϋποθέσεις συμμόρφωσης για επιχορηγήσεις από τα περιφερειακά ταμεία της ΕΕ και η άσκηση πίεσης στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού είναι τα μέσα που σκοπεύει να χρησιμοποιήσει η Επιτροπή, προκειμένου τα κράτη μέλη να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο στον τομέα αυτό:

- Η παρακολούθηση θα είναι συνεχής και θα κινούνται διαδικασίες επί παραβάσει σε κάθε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης με τις διατάξεις της οδηγίας αυτής. Αυτό θα συμβαίνει εάν τα κράτη μέλη δεν διαβιβάζουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που χρειάζεται για να επαληθεύει τη συμμόρφωσή τους με τις προθεσμίες.
- Η έγκριση και διάθεση κοινοτικής βοήθειας μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής εξαρτώνται από την πλήρη συμμόρφωση των κρατών μελών με τις απαιτήσεις της οδηγίας, κυρίως όσον αφορά στο βαθμό της επεξεργασίας των λυμάτων και στη λειτουργία των σταθμών επεξεργασίας μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής τους. Στο πλαίσιο αυτό, οι υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν θεσπίσει μια κατευθυντήρια γραμμή για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων και τη χρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία, η οποία αναφέρεται ειδικά στην εφαρμογή στο πλαίσιο των διαδικασιών επί παραβάσει. Η κατευθυντήρια γραμμή απεστάλη στα κράτη μέλη το καλοκαίρι του 2003.

- Μεγαλύτερη προσοχή θα δίδεται στους υπεύθυνους λήψης αποφάσεων και στις τοπικές και περιφερειακές αρχές και οργανώσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση και την ενθάρρυνσή τους, προκειμένου να συμβάλουν, στο δικό τους επίπεδο, στη συμμόρφωση των κρατών μελών με την οδηγία. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη ευαισθητοποίηση των πολιτών, με τη συνεργασία των υπευθύνων λήψης αποφάσεων στις πόλεις και τις κωμοπόλεις μέσω των δικτύων επικοινωνίας και με διμερείς συναντήσεις μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, στις οποίες ευπρόσδεκτοι είναι να παραστούν και εκπρόσωποι των περιφερειακών και τοπικών αρχών.

Πρέπει επίσης να δοθεί τεχνική βοήθεια σε μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς, προκειμένου να κατορθώσουν να βρίσκονται σε πλήρη συμμόρφωση με την οδηγία κατά τη λήξη της προθεσμίας του 2005. Οι ενδιαφερόμενες δημοτικές και τοπικές αρχές, οι οποίες είναι υπεύθυνες για τις προς υλοποίηση επενδύσεις, δεν έχουν συνήθως τις ίδιες δυνατότητες με τις μεγάλες πόλεις όσον αφορά στην επιλογή των κατάλληλων σταθμών επεξεργασίας λυμάτων και στην ανάθεση των έργων κατασκευής τους. Η Επιτροπή επιθυμεί να ενισχύσει περισσότερο την ανάπτυξη της συναφούς με την επεξεργασία λυμάτων τεχνολογίας που είναι κατάλληλη για μικρού και μεσαίου μεγέθους οικισμούς. Η διαδικασία έχει ήδη ξεκινήσει μέσω σεμιναρίων και της έκδοσης θεματικού οδηγού για το εν λόγω θέμα, και θα συνεχιστεί με παρόμοιες δραστηριότητες. Μέσω του προγράμματος LIFE, η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει πρότυπα έργα και έργα επίδειξης που στοχεύουν στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών για την επεξεργασία των λυμάτων.

Η Επιτροπή γνωρίζει τη σημαντική πρόκληση που συνιστά για τα υπό ένταξη κράτη μέλη η συμμόρφωση με την οδηγία. Όλα τα υπό ένταξη κράτη μέλη έχουν ζητήσει μεταβατικές περιόδους όσον αφορά στην εφαρμογή της οδηγίας. Κατά τα επόμενα έτη, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να στηρίζει προγράμματα, με στόχο την παροχή τεχνικής και διοικητικής βοήθειας. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρέχει κοινοτική βοήθεια, μέσω του ISPA (Μέσο Προενταξιακών Διαρθρωτικών Πολιτικών), και στο μέλλον μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για την υλοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων.

14. ΣΥΝΟΨΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Επεξεργασία λυμάτων και ποιότητα υδάτων στα ευρωπαϊκά ύδατα

Η Βόρεια Θάλασσα, η Βαλτική και σημαντικά τμήματα της Μεσογείου αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ευτροφισμού. Σχεδόν το 40 % των ευρωπαϊκών ποταμών και λιμνών εμφανίζουν συμπτώματα ευτροφισμού. Μετά τη διάχυτη ρύπανση που προκαλείται από τις γεωργικές πηγές, οι απορρίψεις αστικών λυμάτων είναι η δεύτερη πιο σημαντική πηγή ρύπανσης σε ό,τι αφορά τον ευτροφισμό των υδάτινων μαζών. Το συνολικό άζωτο που προέρχεται από πηγές αστικών λυμάτων μπορεί να συμβάλει έως και στο 50 % της συνολικής επίπτωσης (έκθεση αρ. 4 «nutrients in European ecosystems» (θρεπτικές ουσίες στα ευρωπαϊκά οικοσυστήματα) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, 1999).

Διάφορα νομοθετήματα της ΕΕ και συμβάσεις για τις θάλασσες και τους ποταμούς στοχεύουν στην καταπολέμηση του προβλήματος του ευτροφισμού στα ευρωπαϊκά ύδατα.

Από τη στιγμή που τέθηκε σε ισχύ η οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, πριν από περισσότερα από δέκα χρόνια, έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της ρύπανσης. Οι προσπάθειες στον τομέα της επεξεργασίας των λυμάτων, ως εκ τούτου, έχουν οδηγήσει σε σημαντική βελτίωση της ποιότητας του ύδατος στα γλυκά ύδατα. Παραδείγματος χάρη, τα επίπεδα BOD₅ στους ευρωπαϊκούς ποταμούς έχουν μειωθεί κατά 20-30 % από τη δεκαετία του 1990, οι συγκεντρώσεις φωσφόρου έχουν περιοριστεί κατά 30-40 % και οι συγκεντρώσεις αμμωνίου περίπου κατά 40 %. Παρά τις προσπάθειες μείωσης του αζώτου στα αστικά λύματα, οι συνολικές συγκεντρώσεις αζώτου στους ευρωπαϊκούς ποταμούς παραμένουν υψηλές. Αυτό αποτυπώνει την επίπτωση του αζώτου από τη γεωργία, αλλά και την ακόμη ανεπαρκή αφαίρεση του αζώτου από τους σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων (ενημερωτικό φυλλάδιο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος «E8 - urban waste water treatment» (επεξεργασία αστικών λυμάτων) – έκθεση «Σήματα από το περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, 2002)

Ο ευτροφισμός των θαλάσσιων και παράκτιων υδάτων, ως εκ τούτου, παραμένει σοβαρό πρόβλημα. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας έως το 2000 δεν είχε παρουσιαστεί καμία θετική τάση των θερινών συγκεντρώσεων «χλωροφύλλης α», που αποτελούν ένδειξη ευτροφισμού (έκθεση «Σήματα από το περιβάλλον» του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, 2002).

Βελτιώσεις και συνεχιζόμενες προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων

Από το 1998, όταν εξέπνευσε η πρώτη σημαντική προθεσμία, έχουν καταβληθεί σημαντικές προσπάθειες από τα κράτη μέλη και έχουν επιτευχθεί βελτιώσεις στον τομέα της επεξεργασίας των λυμάτων σε πολλές χώρες.

- Έχουν επιτευχθεί σημαντικές βελτιώσεις, ιδίως σε ό,τι αφορά τον **προσδιορισμό ευαίσθητων περιοχών**, όπου απαιτείται ειδική προστασία των υδάτων για λόγους όπως ο ευτροφισμός, αλλά και σε υδάτινες περιοχές κολύμβησης κ.λπ. Πολλά κράτη μέλη εφαρμόζουν ευρύτερη ερμηνεία για τον χαρακτηρισμό ευαίσθητων περιοχών από ό,τι στο παρελθόν. Το γεγονός αυτό θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας των υδάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο μέλλον. Τα κράτη μέλη σήμερα θεωρούν ότι περίπου το 38 % του παραγόμενου φορτίου λυμάτων που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας απορρίπτεται σε ευαίσθητες περιοχές. Ωστόσο, ένας μεγάλος αριθμός περιοχών που, κατά την εκτίμηση της Επιτροπής, αντιμετωπίζουν πρόβλημα ευτροφισμού δεν έχουν ακόμη χαρακτηριστεί από τα κράτη μέλη ευαίσθητες. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να αγνοούν το γεγονός ότι τα λύματα τα οποία δεν υποβάλλονται σε κατάλληλη επεξεργασία μεταφέρονται μέσω της λεκάνης του ποταμού και προκαλούν ρύπανση σε κατάντη τμήματα των ποταμών ή σε θαλάσσια ύδατα. Δεν έχουν, συνεπώς, λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ρύπανσης των υδάτων για ένα μεγάλο αριθμό οικισμών. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης υποτιμήσει τις απαραίτητες απαιτήσεις επεξεργασίας για μεγάλες πόλεις, όπως το Παρίσι, το Λονδίνο, η Μαδρίτη, το Μιλάνο κ.ά.

Επίσης έχουν σημειωθεί αρκετές βελτιώσεις σε πολλά κράτη μέλη στις υποδομές **επεξεργασίας υδάτων σε ευαίσθητες περιοχές** και τις λεκάνες υδροσυλλογής τους. Από το 1998, η Δανία, η Γερμανία και η Αυστρία πλησίαζαν ή είχαν ήδη επιτύχει συμμόρφωση

με την οδηγία. Ωστόσο, εκτός από τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες, οι οποίες εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4 και είχαν ήδη επιτύχει ικανοποιητικό επίπεδο συμμόρφωσης έως το 2002, το ποσοστό των οικισμών που πραγματοποιούν απορρίψεις σε ευαίσθητες περιοχές και διέθεταν την απαιτούμενη αυστηρότερη επεξεργασία λυμάτων εξακολουθούσε να ανέρχεται σε 42 % μόλις, ενώ το 58 % των λυμάτων απορριπτόταν χωρίς να υποβάλλεται σε επαρκή επεξεργασία.

Οι πληροφορίες από την παρακολούθηση των επιδόσεων των σταθμών επεξεργασίας το 1999 έδειξαν ότι στα κράτη μέλη που δεν εφαρμόζουν το άρθρο 5 παράγραφος 4, οι πραγματικές επιδόσεις των σταθμών δεν βρίσκονταν σε συμμόρφωση σε περισσότερους από το 50 % των αξιολογηθέντων οικισμών.

Λαμβάνοντας υπόψη τις υποδομές της επεξεργασίας λυμάτων μαζί με τις ανεπαρκείς επιδόσεις επεξεργασίας των σταθμών, μπορεί να υποθέσει κανείς ότι σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση πάνω από το 50 % των λυμάτων που απορρίπτονται σε ευαίσθητες περιοχές ενδέχεται να μην υποβάλλονται σε επαρκή επεξεργασία.

- Από την επαλήθευση της προθεσμίας του 2000 που ίσχυε για μεγαλύτερους οικισμούς που βρίσκονται σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» προέκυψε μιας σαφώς καλύτερη εικόνα για πολλά κράτη μέλη. Καθώς οι «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» δεν χρειάζονται ειδική προστασία, απαιτείται μόνο δευτεροβάθμια επεξεργασία για τα λύματα στις εν λόγω περιοχές. Έως το τέλος του 2000, είχαν κατασκευαστεί εγκαταστάσεις δευτεροβάθμιας επεξεργασίας για το 69 % περίπου του φορτίου των λυμάτων που παράγονταν σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας». Η Ελλάδα, η Ιρλανδία και η Ιταλία διέθεταν δευτεροβάθμια επεξεργασία για λιγότερο από το 50 % του φορτίου των λυμάτων που επηρεάζονται από την προθεσμία αυτή.
- Σε ό,τι αφορά την επεξεργασία των λυμάτων σε μεγάλες πόλεις της ΕΕ, η επαλήθευση της Επιτροπής έδειξε ότι η κατάσταση είχε βελτιωθεί σημαντικά από το 1998, και 387 από τις 556 πόλεις με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 150.000 διέθεταν επαρκή βαθμό επεξεργασίας λυμάτων και βρίσκονταν σε συμμόρφωση με την οδηγία. Ο αριθμός των πόλεων χωρίς κανέναν είδους επεξεργασία λυμάτων μειώθηκε από 37 σε 25, αλλά σε αυτές εξακολουθούν να περιλαμβάνονται μεγάλες πόλεις, όπως το Donostia-San Sebastian, το Cadiz, το Cork, το Μιλάνο, το Barreiro, το Brighton κ.ά.
- Η αποχέτευση στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρουσιάζει σήμερα την ακόλουθη εικόνα. Τα κράτη μέλη δήλωσαν ότι το 91 % και το 77 % των επηρεαζόμενων οικισμών σε ευαίσθητες και σε «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» αντίστοιχα διέθεταν συμμορφούμενα δίκτυα αποχέτευσης. Περίπου τα μισά κράτη μέλη δήλωσαν ότι το 100 % των οικισμών που βρίσκονται σε ευαίσθητες περιοχές συμμορφώνονται ως προς την αποχέτευση. Στο Βέλγιο, την Ισπανία και την Ιταλία λιγότερο από το 50 % του φορτίου των λυμάτων σε ευαίσθητες περιοχές συλλέγεται επαρκώς. Σε ό,τι αφορά τις «περιοχές κανονικής ευαισθησίας» μόνο η Ιταλία έχει ποσοστό συμμόρφωσης μικρότερο του 50 %. Η Επιτροπή σήμερα βασίζεται σε πληροφορίες που διαβίβασαν τα κράτη μέλη και δεν τις έχει επαληθεύσει ανεξάρτητα.

Δεδομένης της ανεπαρκούς επεξεργασίας των λυμάτων από τους σταθμούς επεξεργασίας αλλά και του γεγονότος ότι ένα υψηλό ποσοστό λυμάτων δεν συλλέγεται καν, η

κατάσταση της επεξεργασίας των λυμάτων στην Ευρώπη εξακολουθεί να μην είναι καθόλου ικανοποιητική.

- Οι απορρίψεις λυμάτων από ορισμένους τομείς της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων που εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αντιπροσωπεύουν φορτίο λυμάτων με ισοδύναμο φορτίο σχεδόν 59 εκατομμύρια. Τα κράτη μέλη δήλωσαν ότι το ποσοστό συμμόρφωσης των βιομηχανικών λυμάτων ανέρχεται σε 68 % και συχνά 100 %. Σήμερα, η Επιτροπή αναγκάζεται να βασίζεται τα ευρήματά της σε πληροφορίες που έχει λάβει από τα κράτη μέλη χωρίς να έχει επαληθευτεί ανεξάρτητα η κατάσταση για τα βιομηχανικά λύματα.
- Καθώς με την αυξανόμενη επεξεργασία λυμάτων αυξάνεται η παραγωγή λυματολάσπης και επιτείνεται το πρόβλημα της διάθεσής της, η Επιτροπή θέλησε να παρουσιάσει μια εικόνα της ανάπτυξης της παραγωγής και διάθεσης της λυματολάσπης. Το 2000, η συνολική παραγωγή λυματολάσπης ανήλθε σε επτά εκατομμύρια τόνους ξηράς ύλης. Δεν παρατηρήθηκε καμία σημαντική αλλαγή στην επαναχρησιμοποίηση της λυματολάσπης, αλλά η αποτέφρωσή της έχει σχεδόν διπλασιαστεί από το 1992. Ωστόσο, καθώς οι τρόποι διάθεσης του 20 % της λυματολάσπης παρέμειναν αδιευκρίνιστοι από τα κράτη μέλη, τα στοιχεία δεν επέτρεψαν περαιτέρω λεπτομερή ανάλυση.
- Η πρόσφατη πολιτική της ΕΕ για το έδαφος εξετάζει το έδαφος με ολοκληρωμένο τρόπο. Το θέμα της απόρριψης λυματολάσπης στο έδαφος και ιδίως η αναθεώρηση της νομοθετικής πρότασης για τη λυματολάσπη έχουν ως εκ τούτου τεθεί σε ολοκληρωμένο πλαίσιο και θα εξεταστούν περαιτέρω στην εν εξελίξει θεματική στρατηγική της Επιτροπής για το έδαφος.
- Η συνεργασία των κρατών μελών με την Επιτροπή ως προς τη διαβίβαση στοιχείων έχει βελτιωθεί σημαντικά. Ωστόσο, δεν έχουν εκλείψει φαινόμενα όπως η μη τήρηση των προθεσμιών και η διαβίβαση ελλιπών και συχνά κακής ποιότητας δεδομένων. Σε μερικές περιπτώσεις, τα κράτη μέλη απλώς δεν απέστειλαν τις ζητηθείσες πληροφορίες. Η Επιτροπή θα συνεχίσει να συνεργάζεται με τα κράτη μέλη για να βελτιώσει τη διαβίβαση στοιχείων και τη διαδικασία υποβολής εκθέσεων.

Επενδύσεις

Η οδηγία για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων είναι η πιο απαιτητική σε δαπάνες νομοθεσία στον περιβαλλοντικό τομέα, λόγω της αυστηρής απαίτησης που θέτει για τη δημιουργία υποδομών επεξεργασίας λυμάτων στις αστικές περιοχές. Καθώς τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να παράσχουν πληροφορίες για τις επενδύσεις, τα στοιχεία που έλαβε η Επιτροπή δεν ήταν σε επαρκή βαθμό ολοκληρωμένα για να παρουσιαστούν στην παρούσα έκθεση. Ωστόσο, σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «investment and employment related to EU policy on air, water and waste» (επενδύσεις και απασχόληση σε σχέση με την πολιτική της ΕΕ για τον αέρα, τα ύδατα και τα λύματα) (2000), κατά την περίοδο 1990-2010 επενδύθηκαν περίπου 152 δισεκατομμύρια ευρώ σε υποδομές επεξεργασίας λυμάτων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχει στήριξη της τάξεως των 5 δισεκατομμυρίων ευρώ τον χρόνο για την εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων σε κράτη μέλη και σε υποψήφια προς ένταξη κράτη.

Επίλογος

Τα ανωτέρω αποτελέσματα δείχνουν ότι, παρά τις βελτιώσεις που έχουν σημειωθεί, εξακολουθούν να υπάρχουν σημαντικές καθυστερήσεις στην εφαρμογή της οδηγίας στα περισσότερα κράτη μέλη. Η Επιτροπή ανησυχεί για την κατάσταση της εφαρμογής όπως περιγράφεται στην παρούσα έκθεση και καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους και να προβούν στις επενδύσεις που απαιτούνται για την επίτευξη της συμμόρφωσης με την οδηγία.

Ορισμένα κράτη μέλη έχουν αποδείξει, κυρίως η Δανία, η Γερμανία, η Αυστρία και με ορισμένες επιφυλάξεις οι Κάτω Χώρες, ότι είναι εφικτή η επιτυχής εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, που οδηγεί σε σημαντική βελτίωση της ποιότητας των υδάτων.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει την επαλήθευση της συμμόρφωσης των κρατών μελών με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η οδηγία, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 2005 και την εφαρμογή της οδηγίας από τα νέα κράτη μέλη στο μέλλον.

Καθώς τα λύματα από αστικές πηγές αποτελούν έναν από τους πιο σοβαρούς παράγοντες ρύπανσης του υδάτινου περιβάλλοντος, η επιτυχής εφαρμογή της οδηγίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων θα επηρεάσει σημαντικά την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα και τη μελλοντική ποιότητα των υδάτων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.

Για τις υποψήφιες χώρες, η οδηγία αποτελεί ιδιαίτερη πρόκληση και πολλά κράτη μέλη πρέπει να επιτύχουν σημαντικές βελτιώσεις. Ως εκ τούτου, η εφαρμογή της οδηγίας θα παραμείνει σοβαρή πρόκληση σε πολλά μέρη της Ευρώπης. Επιπροσθέτως, η επεξεργασία καθώς και η επαναχρησιμοποίηση των λυμάτων με στόχο την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος θα αποκτήσουν μεγαλύτερη σημασία, λόγω της αύξησης των πλημμυρών και των ξηρασιών που οφείλεται στην αλλαγή του κλίματος.